

รายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

สายัณห์ พันธุ์ไม้
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

โรงเรียนวัดบึง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

สายัณห์ พันธุ์ไม้
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

โรงเรียนวัดบึง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อผลงาน รายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ผู้ศึกษา นายสายัณห์ พันธุ์ไม้

ปีที่ศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 144 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 (ตอนที่ 2) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952 และ (ตอนที่ 3) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.945 ฉบับที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.948 และฉบับที่ 3 (ตอนที่ 2) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.927 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการศึกษา พบว่า

1. การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง พบว่า ภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.09) ขั้นตอนที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ การปฏิบัติตามแผน รองลงมาคือ การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา การวางแผน และการตรวจสอบ ตามลำดับ ในขณะที่ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน พบว่า ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.09) มาตรฐานที่มีระดับคุณภาพสูงสุด คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รองลงมาคือ ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา นักเรียนมีสุขภาวะ

สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี การจัดระบบรักษาความปลอดภัย นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต และมีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สรุปดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการบริหารงานการดูแลนักเรียน ปัญหาที่พบคือ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดโรงเรียนมีกิจกรรมและภาระงานค่อนข้างมาก และมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ทราบอย่างทั่วถึงค่อนข้างน้อย ข้อเสนอแนะ คือ ควรทำแผนให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามสภาพความเป็นจริง โดยจัดทำเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว และประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบอย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูประจำชั้นเรียนยังขาดการดูแลเอาใจใส่ การประสานสัมพันธ์ยังมีน้อย และสภาพอาคารเรียน แบบ 004 มีสภาพชำรุด ไม่ปลอดภัย ข้อเสนอแนะ คือ ส่งเสริมให้ครูประจำชั้นดูแลเอาใจใส่ สอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด จัดกิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และโรงเรียนควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมาตรวจสอบสภาพการทรุดโทรมของอาคารเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ ปัญหาที่พบ คือ การอบรมคุณธรรมและจริยธรรมขาดความต่อเนื่อง และครูยังไม่เป็นต้นแบบที่ดีด้านการมีวินัย ข้อเสนอแนะ คือ จัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในและนอกโรงเรียนให้มากขึ้น และประชุมครูหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องวินัยของครู 4) ด้านการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ปัญหาที่พบ คือ ไม่มีคณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียนอย่างเป็นระบบ ครูไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายุติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนอย่างจริงจังและนักเรียนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ข้อเสนอแนะ คือ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียน ให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากร ครูประจำชั้นและผู้บริหารทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าไปดูแลสอดส่องเพื่อช่วยเหลือนักเรียน และการแก้ไขปัญหายุติกรรมควรปรับทัศนคติมากกว่าการมุ่งทำโทษเป็นหลัก 5) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนส่วนมากไม่กล้าแสดงออกทางความคิด การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนยังมีน้อย นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการค่อนข้างน้อย และครูยังไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คือ ส่งเสริมให้มีการจัดเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนและครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและกำหนดกฎระเบียบ รวมถึงแนวทางการปฏิบัติด้วยตัวของนักเรียน 6) ด้านการประเมินผลการบริหารงาน ปัญหาที่พบ คือ การประเมินผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนยังไม่มีคณะกรรมการประเมินผลงานที่เป็นระบบและมีเกณฑ์ที่ชัดเจน รวมถึงครูยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินอย่างทั่วถึง ข้อเสนอแนะ คือ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผล

การบริหารงานดูแลนักเรียน และกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ โดยใช้แรงเสริม เช่น การยกย่องชมเชย มอบรางวัล เป็นต้น

2. ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาพรวม มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.18) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง ในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน และอันดับที่สาม คือ นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง พบว่า ภาพรวม มีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.17) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ และอันดับสามคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) ภาพรวม ร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.89 มาตรฐานที่มีร้อยละเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2) อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต ตามลำดับ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินวิทยฐานะผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการพิเศษ โดยมุ่งศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 รายงานการศึกษาฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี จันท์อินทร์ (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร) ดร.เฉลิมพล พลมุข (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ดร.บัญชา จันท์ดา (ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ โรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม) ดร.สุจินต์ สว่างศรี (ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ โรงเรียนลพบุรีปัญญาอนุกุล และดร.ประเวศ ทั้งจันทร์แดง (ผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการพิเศษ โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี) ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อคิดต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง รวมถึงกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาอย่างดีเยี่ยม ตลอดจนคุณอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษาจนสำเร็จสมบูรณ์

ความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากงานการศึกษาฉบับนี้ เป็นผลมาจากพลังใจ ที่ได้รับจากครอบครัว และเพื่อนร่วมงานที่สนับสนุน ส่งเสริมให้มีกำลังใจในการจัดทำการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจนกระทั่งสำเร็จ

ประโยชน์ และคุณค่าจากการศึกษาของเอกสารฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณต่อบิดามารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษา โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์ อดีตอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นายสายัณห์ พันธุ์ไม้
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพประกอบ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ประโยชน์ของการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	9
หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียน	16
แนวทางการบริหารงานการดูแลนักเรียน	18
การบริหารงานการดูแลนักเรียน	21
มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง	29
วงจรคุณภาพ PDCA	36
โครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง	54
บริบทโรงเรียนวัดบึง	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.	76
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	77
การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์เครื่องมือ และการแปลผล	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การวิเคราะห์ข้อมูล	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์	95
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	146
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	146
วิธีดำเนินการศึกษา	146
สรุปผลการศึกษา	147
อภิปรายผล	157
ข้อเสนอแนะ	164
บรรณานุกรม	166
ภาคผนวก	172
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการศึกษา	172
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบมาตรฐานการดูแลนักเรียน และหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ มาตรฐานการดูแลนักเรียน	197
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ	204
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือ ในการทำการศึกษา	211
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Reliability)	215

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ฉ หนังสือเผยแพร่ผลงานการศึกษา	220
ภาคผนวก ช หนังสือตอบขอบคุณ	232
ภาคผนวก ซ มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง	244
ภาคผนวก ฌ การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	284
ภาคผนวก ฎ รายงานการประชุมข้าราชการครูและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	288
ภาคผนวก ฏ ประมวลภาพกิจกรรมการดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแล นักเรียนของโรงเรียนวัดบึงและมาตรการรักษาความปลอดภัย นักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560	309
ภาคผนวก ฏ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนโดยภาพรวมของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน โรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560	345
ประวัติและผลงานผู้ทำการศึกษา	442

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	กลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนวัดบึง	63
ตารางที่ 2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม	77
ตารางที่ 3	การกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามการดำเนินงานโครงการ การบริหารงานการดูแลนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1	79
ตารางที่ 4	จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	97
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการวางแผน	98
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของ โรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน	100
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการตรวจสอบ	103
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปรับปรุง และแก้ไขปัญหา	104
ตารางที่ 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน	105
ตารางที่ 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของ โรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 1 ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษา	106
ตารางที่ 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพ นักเรียน มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	107
ตารางที่ 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพ นักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริม ทักษะการดำรงชีวิต มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต	109
ตารางที่ 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 4 ด้านอาคาร สถานที่ มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดที่เหมาะสมกับนักเรียน	110
ตารางที่ 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 5 ด้านการรักษา ความปลอดภัย มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย	111
ตารางที่ 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน	112
ตารางที่ 17	จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน	117
ตารางที่ 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแล นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560	118
ตารางที่ 19	จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน	122
ตารางที่ 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแล นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560	123
ตารางที่ 21	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	127
ตารางที่ 22	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	130
ตารางที่ 23	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	133

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 24	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	136
ตารางที่ 25	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	139
ตารางที่ 26	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	142
ตารางที่ 27	ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมมาตรฐาน ที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2)	145
ตารางที่ 28	ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของมาตรฐานการ ดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน	285

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง	22
ภาพที่ 2 แสดงวงจรคุณภาพ PDCA CYCLE	37
ภาพที่ 3 แสดงวงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	37
ภาพที่ 4 แสดงวงจรเต็มมิ่งสำหรับการดำเนินงาน	39
ภาพที่ 5 แสดงการทำงานของวงจร PDCA	40
ภาพที่ 6 แสดงระบบวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: Q.C.C.)	41
ภาพที่ 7 แสดงการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง	53

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนวิธีการและกระบวนการในการบริหารงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของประเทศให้เท่าทันต่ออารยประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ รากฐานของการพัฒนาประเทศต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพของประชากรภายในประเทศเป็นสำคัญ ดังเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ได้เน้นที่คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 4) และการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังกล่าวนั้น เครื่องมือที่ใช้ก็คือ การศึกษาซึ่งจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวคิดที่เป็นแนวทางการพัฒนาที่รัฐกำหนดไว้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ความว่า การจัดการศึกษาที่จะให้นักเรียนมีคุณภาพนั้นยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 24 ความว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 13) แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าแต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม เป็นผลเสียต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ได้สรุปรายงานถึงปัญหาของนักเรียนไว้คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาพฤติกรรม และปัญหาอารมณ์จิตใจ (กรมสุขภาพจิต, 2559, หน้า 48-49) เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่ได้กล่าวถึง

ปัญหาเด็กหนีเรียนว่า ยังคงเป็นปมปัญหาในแวดวงการศึกษาของประเทศไทยกระทรวงศึกษาธิการ ได้เปิดบริการสายด่วน 1579 ไว้แจ้งเบาะแสเด็กหนีเรียน ซึ่งก็เป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้ปัญหานี้เบาบางลงได้ และจากผลการสำรวจของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เมื่อปี พ.ศ. 2559 พบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา ทั่วประเทศใช้สารเสพติดประเภทต่างๆ ไม่นับรวมเหล้าและบุหรี จำนวนทั้งสิ้น 1,715,447 คน จำแนกเป็นคนที่สูบบุหรี ร้อยละ 20.70 และดื่มเหล้า ร้อยละ 35.00 นอกจากนี้พฤติกรรมการหนีเรียนของนักเรียน เพิ่มขึ้นจากเดิม (สำนักวิจัยเอแบคโพลล์, 2559, หน้า 10-11) สอดคล้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2559, หน้า 7) เปิดเผยผลการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่พบมากเป็นอันดับแรก คือ ปัญหาการใช้ยาเสพติด ร้อยละ 83.70 รองลงมา คือ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 72.10 ปัญหาคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 69.40 ปัญหาความรุนแรงในเด็กและเยาวชน ร้อยละ 65.80 ปัญหาด้านครอบครัว ร้อยละ 63.30 และปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 47.90 ตามลำดับ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสนองตอบเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาและหาทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานคือ 1) ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูให้ส่งเสริมดูแลพัฒนานักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม 2) วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีครูอาจารย์อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง 3) สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้ บ้าน โรงเรียนและชุมชน เชื่อมประสานและรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 4) ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชน และผู้ชำนาญในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริม พัฒนานักเรียนและเยาวชน ในรูปแบบสหวิทยาการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีคุณค่าและจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลกับนักเรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน ดังนั้น การบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปัจจุบัน จึงมุ่งส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตที่เหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 1-2)

โรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีอยุธยา เขต 1 ให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนในชุมชนตำบลวังแดง จำนวน 4 หมู่บ้าน เข้าศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียน จำนวน 70 คน ข้าราชการครู จำนวน 8 คน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดสรรงบประมาณเป็นค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่าวัสดุ การศึกษา ค่าหนังสือเรียน ค่าปัจจัยพื้นฐาน และบริการเสริมต่างๆ ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเหลือ

ปกป้องคุ้มครอง และพิทักษ์สิทธิของเด็ก ให้มีโอกาสได้รับการศึกษา พัฒนาตนอย่างมีศักยภาพ และให้มีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย ด้านความรู้ทั่วไป ด้านกฎหมาย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

จากการศึกษาสภาพปัญหาการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง (2559, หน้า 13-15) โดยการประชุม ข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านการดูแลนักเรียน นักเรียนมีความรู้ และทักษะด้านการป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด ให้โทษค่อนข้างน้อย ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง ขาดความมั่นใจ และการกล้าแสดงออก นักเรียนขาด ความรับผิดชอบ ไม่รู้จักบทบาท และหน้าที่ของตน มีจิตสาธารณะมีค่อนข้างน้อย ขาดทักษะ การดำรงชีวิตและทักษะการเรียนรู้ด้านอาชีพ โรงเรียนไม่มีการสำรวจสภาพอาคารเรียน (แบบ 004) ที่ทรุดโทรมและเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ขาดการซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่มีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย มาตรการ ในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ มาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่ เป็นพาหะนำโรค รวมถึงมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูก สุขลักษณะ และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนวัดบึง ได้รับการประเมินรอบสาม เมื่อวันที่ 17 ถึง 19 ธันวาคม พ.ศ. 2555 ผลการประเมินพบว่า ระดับการศึกษาปฐมวัย กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 เด็กมีพัฒนาการด้านสังคมสมวัย ตัวบ่งชี้ย่อย 3.2 เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ตัวบ่งชี้ที่ 4 เด็กมี พัฒนาการด้านสติปัญญาสมวัย ตัวบ่งชี้ย่อย 4.2 เด็กมีการเรียนรู้ด้วยตนเองสมวัย และตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ย่อย 7.5 ประสิทธิภาพของ สถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ ข้อเสนอแนะสำคัญเพื่อการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรมีระบบเฝ้าระวังและวิเคราะห์ความเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งมีกิจกรรมเพื่อการแก้ปัญหาและป้องกันความปลอดภัยเพื่อครอบคลุมทั้ง 6 ด้านอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาท ของสถานศึกษา พบว่า ข้อเสนอแนะสำคัญเพื่อการพัฒนา คือ สถานศึกษาควรดำเนินโครงการและ กิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบมากขึ้น ส่วนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม คือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ย่อย 2.1 ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ตัวบ่งชี้ ย่อย 2.3 ผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น ตัวบ่งชี้ย่อย 4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์กรมหาชน), 2555, หน้า 25-43)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้เล็งเห็นปัญหาจึงเกิด ความตระหนักในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่โดยตรงที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง

รับผิดชอบในการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเต็มความสามารถด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจอย่างกัลยาณมิตร จึงได้จัดทำโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงปีการศึกษา 2560 และกำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตของนักเรียน และด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในดำเนินงานดูแลนักเรียน ทั้งนี้เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้ทั้งในเชิงสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การป้องกันมิให้เกิดปัญหา การส่งเสริมการพัฒนาตามศักยภาพ ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ และได้ดำเนินการเริ่มใช้มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 เป็นต้นมา ควบคู่กับการดำเนินงานตามโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 จากการดำเนินงานดังกล่าว จึงต้องการศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 และศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหา และพัฒนาการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ผลการศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ที่มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความประพฤติ มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งปัญญา ร่างกาย และจิตใจ ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. ผลจากการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ประกอบการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สู่การปฏิบัติของโรงเรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มอำเภอท่าเรือพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 1,393 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2560, หน้า 37) จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน ครู จำนวน 60 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 72 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 627 คน และนักเรียน จำนวน 627 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 158 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน และนักเรียน จำนวน 70 คน สำหรับนักเรียนเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 56 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 144 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง การดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง โดยใช้วงจรคุณภาพ (Deming Circle) หรือ PDCA ที่มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานการดูแลนักเรียนใน 2 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านเกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การพัฒนาการบริหารงานการดูแลนักเรียนให้ได้ดีตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน โรงเรียนได้กำหนดขอบข่ายการดูแลนักเรียน ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ไว้ 5 ด้าน 6 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้ (โรงเรียนวัดบึง, 2560, หน้า 1-36)

2.2 ด้านการดูแลนักเรียน การดูแลนักเรียนในโรงเรียนวัดบึง เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า หากกระบวนการดูแลนักเรียนล้มเหลว ก็จะส่งผลกระทบต่อทีมงานในส่วนอื่นๆ ล้มเหลวไปด้วย ดังนั้นโรงเรียนวัดบึง จะต้องวางแผนกำหนดขอบเขต และสัดส่วนในการทำงานด้านการดูแลนักเรียนให้ชัดเจน

เพื่อให้ภาระงานมีความครอบคลุมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานชั้นเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานรักษาความปลอดภัย กิจกรรมประจำวันของนักเรียน และงานระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียน ในโรงเรียนวัดบึง ควบคู่ไปกับทักษะการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อยู่ในกิจกรรมประจำวันของนักเรียนในแต่ละวัน เพื่อการอบรมพัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กในเมืองทั่วไป มีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดี ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมสุขนิสัย กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย กิจกรรมหลักโภชนาการ กิจกรรมหลักไตรรงค์ กิจกรรมสร้างเสริมภาวะผู้นำ กิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น และกิจกรรมพัฒนาสุนทรียภาพ ทั้ง 8 กิจกรรม เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริงในแต่ละวัน เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกิจกรรมประจำวันทุกวัน ก็จะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนไปในทางที่ดีได้ เกิดประโยชน์แก่นักเรียน เป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2560 ทั้งนี้เพื่อให้ครูประจำชั้นกำกับ ติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา สรุปในภาพรวมและรายงานให้โรงเรียนทราบเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พร้อมจัดทำแบบสอบถามประเมินผลการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลเป็นสารสนเทศรายงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับใช้ในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ให้มีความสอดคล้องกับนักเรียน และสภาพบริบทของโรงเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การบริหารงานการดูแลนักเรียน** หมายถึง การดำเนินการจัดการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนวัดบึง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ในด้านงานกิจการนักเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานรักษาความปลอดภัย การจัดการเรียนของนักเรียน และระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียนในโรงเรียนวัดบึง

2. **การดำเนินงานการดูแลนักเรียน** หมายถึง กระบวนการในการดูแลนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน

3. **มาตรฐานการดูแลนักเรียน** หมายถึง มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ที่สร้างขึ้นเพื่อการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามขั้นตอนกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ ให้ประสบ

ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

3.1 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียนในทุกๆ ด้านที่ส่งผลให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ และนักเรียนมีคุณภาพ ได้แก่ 1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ 2) มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน 3) มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และ 4) มีการนิเทศ กำกับ ติดตามรายงานของผู้รับผิดชอบ มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา

3.2 ด้านคุณภาพนักเรียน หมายถึง คุณลักษณะสำคัญที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน เมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เป็นพลเมืองดีของชาติ มีความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นคนดี มีปัญญา หรือเป็นคนเก่ง และมีความสุขอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย ได้แก่ 1) นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย 2) นักเรียนมีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตนเองให้พ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ 3) นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ 4) นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาท และหน้าที่ของตน 5) นักเรียนสามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต 6) นักเรียนมีจิตสาธารณะ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม บำเพ็ญประโยชน์ ต่อส่วนรวมและสังคม และ 7) นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 ด้านการส่งเสริมทักษะชีวิต หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลที่จะจัดการตัดสินใจ และแก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤติที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีพฤติกรรมปรับตัว และการแสดงออกที่ถูกต้อง และเหมาะสม ทั้งกับบุคคล วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ 1) นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ 2) นักเรียนสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม 3) นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย 4) นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการประกอบอาชีพอิสระ และ 5) นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

3.4 ด้านอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่เป็นอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพ ที่อยู่รอบตัวนักเรียนซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติและนักเรียนช่วยกันสร้าง พัฒนา ซ่อมแซม และปรับปรุง ได้แก่ 1) มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคและวัสดุ ครุภัณฑ์ให้พร้อมใช้งาน 2) นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศ ภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม

บำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และ 3) โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และ อุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น

3.5 ด้านการรักษาความปลอดภัย หมายถึง มาตรการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นในโรงเรียนเพื่อ ป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนมีมาตรการในการ ป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย 2) โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ 3) โรงเรียนมี มาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน 4) โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค 5) โรงเรียนมีมาตรการการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะและการใช้งานที่ถูกต้อง และ 6) โรงเรียนมีมาตรฐาน การการจัดระบบเตือนภัย และจัดให้มีคณะบุคคล ผู้ที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย

4. โรงเรียนวัดบึง หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล และ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

5. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติ หน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการอบรม สั่งสอน ถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญา ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

7. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

8. คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบ และทบทวน จากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและหรือใช้มาตรการใน การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 หมายถึง หน่วยงาน ทางการศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ 222/242 หมู่ 6 ตำบลลุมพินี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขอบข่ายเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
2. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียน
3. แนวทางการบริหารงานการดูแลนักเรียน
4. การบริหารงานการดูแลนักเรียน
5. มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง
6. วงจรคุณภาพ PDCA
7. โครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
8. บริบทโรงเรียนวัดบึง
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหาร

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น จะต้องดำเนินการเป็นไปอย่างมีขั้นตอนมีระบบ ต่อเนื่องสัมพันธ์กันในรูปของกระบวนการ ซึ่งจะทำให้มองเห็นทิศทางขอบข่ายของงานและผลสำเร็จของงานในอนาคต ผู้บริหารจึงต้องเข้าใจคำว่า การบริหาร ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สมาน รังสิโยภุชฌ์; และ สุธี สุทธิสมบุรณ์ (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความพยายามที่จะร่วมมือกันดำเนินงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

วิทยากร เชียงกุล (2552, หน้า 158) กล่าวว่า การบริหารประกอบด้วย การวางแผนการอำนวยความสะดวก และการควบคุมคนทำงานและสภาพแวดล้อม

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคนอื่น ๆ (2552, หน้า 493-494) ที่กล่าวว่า การบริหารหมายถึง กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนบริหารคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมโดยที่การวางแผนคือการกำหนดวัตถุประสงค์ การตัดสินใจ การจัดองค์การ คือการรวบรวมทรัพยากร การจัดหาคนเข้าทำงาน การจัดโครงสร้าง การนำคือการจูงใจ การมีอิทธิพลและการติดต่อสื่อสาร การควบคุมคือการตรวจสอบ การบริการสินค้า กระบวนการควบคุมคุณภาพ

เจริญผล สุวรรณโชติ (2552, หน้า 232) กล่าวว่าการบริหาร คือกระบวนการของสังคมอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่จะมาร่วมกันเพื่อกระทำกิจกรรมอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายตามที่ได้กำหนดเอาไว้ การกระทำนั้นจะเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ การดำเนินการเพื่อให้คงอยู่ต่อไป การกระตุ้นหรือการช่วยให้เกิดการกระทำ การควบคุม และการกระทำที่ให้เกิดการรวมกันเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบแบบแผน หรืออย่างไม่มีแบบแผนทั้งในด้านของบุคคลและในด้านของวัตถุ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553, หน้า 4) ที่กล่าวว่า การบริหารหมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนสำคัญ อันได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, หน้า 296) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในองค์กรหรือหน่วยงานที่กระทำอย่างมีขั้นตอนต่อเนื่อง และเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ร่วมกัน โดยมีผู้บริหารเป็นผู้กำกับติดตามให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการบริหาร

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2557, หน้า 56) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ดังนี้

1. การบริหารได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้องค์การต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านการบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความก้าวหน้าด้านวิทยาการต่าง ๆ ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น
4. การบริหารเป็นมรรควิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้า
5. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต
6. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์การ ฉะนั้น ความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง
7. การบริหารมีลักษณะต้องใช้อาณัติสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ และการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึง ความสามารถของนักบริหาร และความเจริญเติบโตของการบริหาร

8. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในครอบครัวหรือในองค์กรย่อมมีส่วนเกี่ยวพัน ในการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องน่าสนใจและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างฉลาด

9. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กันไม่อาจแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด ดังที่กล่าวกันว่า การเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน

วิโรจน์ สารรัตน์ (2557) ได้สรุปความสำคัญของการบริหารไว้ว่า การบริหารมีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวพันระหว่างกันเพื่อความสำเร็จของเป้าหมาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสำเร็จในเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป้าหมายดังกล่าวนี้จะแตกต่างกันไปแต่ละองค์การ แต่ไม่ว่า เป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์การใดองค์การหนึ่งโดยเฉพาะ จะเป็นอย่างไรก็ตาม การบริหารก็คือ กระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้เป้าหมายดังกล่าวนี้ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า การบริหารมีความสำคัญแก่คนทุกกลุ่มเพราะการบริหารทำให้การทำงานของ องค์การสำเร็จ ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ แม้วานักบริหารจะไม่ได้เป็นผู้ลงมือทำงานเองแต่ต้อง อาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำงานต่าง ๆ ก็ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้บริหารไม่ต้องทำอะไรเลย ตรงกันข้าม นักบริหารกลับต้องหันมาทำงานบริหารหรือการจัดการที่เป็นงานของกลุ่มทั้งกลุ่ม เพื่อให้องค์การสามารถ ดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบ โดยที่ทุกฝ่ายต่างทำงานโดยได้ประสิทธิภาพและประสานสอดคล้องกัน

3. กระบวนการบริหาร

การดำเนินงานเพื่อให้องค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ มีวิธีการอยู่หลาย แนวทางด้วยกัน แต่ประการสำคัญที่สุดในการบริหารก็คือ ผู้บริหารจะต้องยึดกระบวนการบริหารอย่างใด อย่างหนึ่งมาเป็นหลักในการบริหารงาน มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ดังนี้

เจริญผล สุวรรณโชติ (2552, หน้า 236) กล่าวว่ากระบวนการบริหารคือกลุ่มกิจกรรมหลัก 8 กิจกรรมคือ การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน การวางแผน การดำเนินงานตามแผนการประเมินผล การดำเนินงาน การนำสิ่งที่ได้จากการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์ การติดตามประสานงาน และการควบคุม ข้อมูลข่าวสาร และการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบัน เป็นกิจกรรมแรกของการบริหาร ซึ่งเป็นกระบวนการ ในการวิเคราะห์สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะบริหาร 6 ประการดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาใน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านผลงานที่จำแนกเป็นปริมาณงานและคุณภาพงาน
- 2) ด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จำแนกเป็นความพึงพอใจของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้บริหารระดับสูง ประชาชนทั่วไปและประชาคมโลก
- 3) ด้านประสิทธิภาพการทำงาน และ 4) ด้านความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ซึ่งจำแนกเป็นความคุ้มค่าด้านคน ด้านสิ่งของ ด้านเงิน ด้านเทคโนโลยี และด้านเวลา

1.2 การวิเคราะห์ทรัพยากรที่มีอยู่ใน 6 ด้านคือ คน เงิน สิ่งของ เทคโนโลยีเวลา และ สิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ในการบริหารและการดำเนินงาน

1.3 การวิเคราะห์องค์กรใน 4 ด้านคือ ระบบงาน วัฒนธรรมขององค์กรวิวัฒนาการ ขององค์กร และจุดอ่อนจุดแข็งขององค์กร

1.4 การวิเคราะห์ชุมชนและสังคมโดยรอบองค์กรใน 4 ด้านคือ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติที่มีต่อองค์กร ศักยภาพและความสัมพันธ์ที่มีต่อองค์กร

1.5 การวิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งระยะสั้นและระยะยาวใน 5 ด้านคือ ผลกระทบต่อผู้มารับบริการ ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารขององค์กร ชุมชน และประเทศชาติ

1.6 การวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคตใน 4 ด้านคือ ด้านอุปสงค์และอุปทาน ด้าน เทคโนโลยี ด้านองค์กร และด้านการเงิน

ทั้งนี้ผลสรุปของการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันคือ ผู้บริหารจะต้องทำอะไรในอนาคตจึงจะทำให้งานที่จะบริหารมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. การวางแผน เป็นกระบวนการกำหนดแนวทาง วิธีการ และทรัพยากรที่จะใช้ในการ ทำงานในอนาคต ผลสรุปของการวางแผนที่ได้คือ ได้แผนการทำงานที่แน่นอน ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ ได้อย่างเหมาะสม

3. การดำเนินงานตามแผน เป็นกระบวนการนำแผนงานที่ได้กำหนดไว้ไปดำเนินการให้ ได้ผลดีที่สุด ประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญคือ การเตรียมการก่อนดำเนินงาน การเริ่มต้นดำเนินงาน การติดตามงาน และการแก้ปัญหาในการทำงาน

4. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นกระบวนการวิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงาน ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ ว่าได้อะไร เท่าใด และเพราะอะไร

5. การนำสิ่งที่ได้จากการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการนำสิ่งที่ได้รับจาก การดำเนินงานตั้งแต่ต้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

6. การติดตาม การประสานงาน และการควบคุม เป็นกระบวนการทำให้กิจกรรมทั้งหลาย ดำเนินไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม ไม่ซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วยการจัดระบบ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว แน่นนอน คล่องตัวตลอดเวลา ทั้งภาวะปกติ และภาวะเร่งด่วนการเฝ้าระวัง การติดตามการดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมการดำเนินงาน และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการ ดำเนินงาน

7. ข้อมูลข่าวสาร เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตลอดเวลาทั้งภายนอกและภายใน จำเป็นต้องจัดกระบวนการ ในการทำให้ข้อมูลข่าวสารทั้งหลายเชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึง สะดวก รวดเร็ว และแน่นอนตลอดเวลาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน สิ่งของ มาตรฐานการปฏิบัติงานหรือวิธีปฏิบัติ และลูกค้า และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน ทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ การดำเนินงาน

8. การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการในการพิจารณาเมื่อได้ดำเนินงานมาจนครบถ้วนแล้วว่าจะดำเนินงานต่อไปหรือไม่ ถ้าไม่ดำเนินงานต่อไปก็จะเข้าสู่กิจกรรมการสิ้นสุดของโครงการ แต่ถ้าจะดำเนินงานต่อไปก็จะเข้าสู่กิจกรรมที่ 1 คือ การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของงานนั้นในการดำเนินงานหรือการบริหารต่อไป

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553, หน้า 5-6) กล่าวถึงกระบวนการบริหารไว้ว่า การบริหารควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การวางแผน คือการสร้างความมั่นใจ ซึ่งจะให้น้ำใจได้ว่าการใช้ทรัพยากรเพื่อทำงานจะไม่ผิดพลาด เสียหาย และลดการเสี่ยงภัย แผนงานเปรียบเสมือนแผนที่และเข็มทิศช่วยนำทาง การวางแผนจะเป็นงานบริหารประการแรกที่ต้องทำและจะครอบคลุมถึงงานต่าง ๆ ทุกอย่างที่จะต้องมีการนำมาพิจารณาจากพื้นฐานข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่

2. การจัดองค์การ คือหน้าที่หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบ เพื่อให้สิ่งของและบุคคลผู้เข้ามาอยู่ในองค์การ สามารถทำงานเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อประโยชน์ต่องานที่จะมีการประสานกันทำเป็นทีมให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. การจัดคนเข้าทำงาน คือการเลือกเฟ้นและจัดคนที่มีความรู้ความสามารถต่างกันให้ลงทำงานในตำแหน่งที่ยากง่ายต่างกันอย่างเหมาะสม

4. การสั่งการ คือการขอความร่วมมือโดยใช้เหตุผลเข้าว่า การมีส่วนร่วมและให้คนผู้ทำงานรู้จักรับผิดชอบ ควบคุมตนเองเพื่อให้บรรยากาศการบริหารงานมีความราบรื่น

5. การประสานงาน คือ การสามารถจูงใจให้คนปฏิบัติงานได้ดีโดยใช้การติดต่อสื่อสารสองทาง ทั้งไปและกลับ

6. การควบคุม คือการติดตามความก้าวหน้าของงานเพื่อเทียบกับแผนงาน

7. การประเมินผลและการรายงาน คือผลจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรากฏออกมาในสองลักษณะคือ การมีประสิทธิภาพหรือการทำงานสามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้และการมีประสิทธิภาพคือสามารถทำงานได้คุณค่าหรือผลประโยชน์ตอบแทนกลับมามากกว่าต้นทุนเสมอ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 30) กล่าวว่า กระบวนการบริหารของ เฮนรี ฟาโย (Henri Fayol) เป็นกระบวนการบริหารที่มี 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การศึกษางานในอนาคตและการจัดการวางแผนเพื่อการปฏิบัติ

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การรวบรวมวัสดุเครื่องมือ และกำลังคน แล้วจัดการแบ่งงานทั้งวัสดุ กำลังคนออกไปตามหน้าที่ของงาน

3. การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การสั่งการให้บุคคลภายในหน่วยงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงเป้าหมายของงาน

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจการทุกอย่างให้ดำเนินไปได้
อย่างประสานสัมพันธ์โดยตลอด

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การบังคับบัญชาให้งานทุกอย่างดำเนินไปตาม
กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนหรือตามคำสั่งที่ได้กำหนดไว้แล้ว

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553, หน้า 5-6) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร คือการประสานความ
พยายามของคนเพื่อสัมฤทธิ์ผลของงานตามเป้าหมายที่องค์กรวางไว้ โดยอาศัยกระบวนการบริหารต่อไปนี้

1. การวางแผน คือการกำหนดแผนงานและโครงการที่จะทำในอนาคตตามเป้าหมายของ
หน่วยงาน ควรมีกำหนดระยะเวลา และเพิ่มการติดตามแก้ไขปัญหาด้วย

2. การจัดสรรทรัพยากร คือการหางบประมาณ จัดสรรวางตำแหน่งหน้าที่มอบหมายงาน
ให้เหมาะกับกำลังคน จัดหาวัสดุอย่างเหมาะสมตามความต้องการของแผน

3. การให้แรงกระตุ้น ใช้แรงจูงใจ และบำรุงขวัญเพื่อให้บุคลากรมีพฤติกรรมและ
ปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมาย

4. การประสานงาน คือการติดต่อประสานแก้ไขกิจการด้านต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผล

5. การประเมินผล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อให้องค์กร
สามารถมีการพัฒนาการทำงานตลอดเวลา

สมศักดิ์ คงเพียง (2557, หน้า 27) กล่าวว่า กระบวนการบริหารที่นิยมกันมากและสามารถ
นำมาใช้เป็นหลักการบริหารงานได้คือ กระบวนการบริหารของลูเธอร์ กุลิก (Luthur Gulick) และ แลนด์อล
เออวิก (Lyndall Urwick) เรียกกย่อ ๆ ว่า POSDCoRB โดยมีกระบวนการบริหาร 7 ประการดังนี้

1. การวางแผน (Planning – P) หมายถึง การจัดวางโครงการแผนปฏิบัติการรวมทั้ง
วิธีการปฏิบัติงานเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing – O) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่
และการจัดสายงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. การจัดวางตัวบุคคล (Staffing – S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคคล ได้แก่การจัด
อัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากรและการสร้างบรรยากาศการทำงาน

4. การอำนวยการ (Directing – D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา
และการดูแลการปฏิบัติงานในฐานะที่ผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Co-ordinating – Co) หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่าง ๆ
ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดมีการร่วมมือประสานงานที่ดีและดำเนินไปสู่จุดหมาย

6. การรายงาน (Reporting – R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของ
กิจการสม่ำเสมอ

7. การงบประมาณ (Budgeting – B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงิน

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการทำงานทุกประเภท ผู้ที่ต้องการให้งานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลประโยชน์สูงสุดต้องใช้กระบวนการบริหารทางการบริหารในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา เพราะจะต้องคำนึงถึงกระบวนการในการวางแผนเป็นอันดับแรก มีการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงเป็นระยะ ๆ สุดท้ายต้องมีการประเมินผลเพื่อให้ทราบว่าประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาากน้อยประการใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยิ่งจะต้องรู้และเข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษา แล้วนำมาประยุกต์ใช้ไม่เฉพาะในเรื่องของงานวิชาการเท่านั้น แต่เรื่องของพฤติกรรมนักเรียนก็น่าเป็นห่วง จึงต้องนำกระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเข้ามาอีกทางหนึ่ง

4. การบริหารจัดการเชิงระบบ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 25) กล่าวว่า การบริหารเชิงระบบเป็นกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีมุ่งหวังที่คุณภาพของนักเรียนจากกระบวนการทำงานที่มีระบบของครูที่ปรึกษา เมื่อพิจารณาโครงสร้างของระบบแต่ละระบบ จะพบว่ามียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงานหรือผลผลิต (Product/Output) องค์ประกอบทั้ง 3 ของระบบจะมีการดำเนินการไปตามลำดับ และต่างก็มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมเดียวกันด้วย ส่วนการควบคุมหรือการตรวจสอบแก้ไขระบบเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้นอาจไม่เป็นไปตามลำดับก็ได้ เช่น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการตรวจสอบแก้ไขอาจเกิดจากกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือที่ปัจจัยนำเข้า เป็นต้น ทั้งนี้การตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขจะต้องอาศัยข้อมูลย้อนกลับด้วย

ศิริพงษ์ เสาภาชน (2552, หน้า 42-45) กล่าวว่า แนวคิดเชิงระบบของการบริหารโรงเรียนเป็นการวิเคราะห์องค์การและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในกรอบความคิดของระบบเปิดซึ่งสามารถกล่าวแยกแยะออกมาเป็น 3 ส่วนคือ ปัจจัยป้อน กระบวนการถ่ายโยง และผลลัพธ์ กรอบความคิดนี้จะช่วยในการวิเคราะห์การปฏิบัติงานในโรงเรียนเป็นการวินิจฉัยปัญหาของโรงเรียนและผลที่เกิดจากการบริหารที่อาจนำไปสู่การปรับเปลี่ยนที่เป็นระบบ รายละเอียดในแต่ละส่วนมีดังนี้

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) จากสภาพแวดล้อมทำให้เกิดปัจจัยป้อนซึ่งประกอบด้วยบุคลากร การเงิน ทรัพยากร และการฝึกปฏิบัติ นโยบายรัฐบาล การบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โครงสร้างของกฎหมายในด้านโรงเรียน รวมทั้งกลุ่มที่เกี่ยวข้องที่มีความสำเร็จในการกำหนดแนวทางของโรงเรียน

2. กระบวนการถ่ายโยง (Transformation Process) องค์การได้ปรับเปลี่ยนปัจจัยป้อนจากสภาพแวดล้อมมาสู่ผลลัพธ์ การปฏิบัติงานในระบบที่ทำให้เกิดผลลัพธ์จะมีการผนวกค่านิยมเข้าไปในกระบวนการปฏิบัติงานด้วย กระบวนการถ่ายโยงนี้ยังหมายรวมถึงการปฏิบัติการภายในองค์การและระบบ

ของการบริหารจัดการ ส่วนประกอบของการบริหารเชิงปฏิบัติการภายในองค์กรเป็นเทคนิควิธีการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ทักษะการติดต่อสื่อสาร แผนปฏิบัติการ ความสามารถที่จะดำเนินการปรับเปลี่ยน กิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินงานภายในโครงสร้างขององค์กรจะมีผลต่อผลลัพธ์ของโรงเรียน

3. ผลลัพธ์ (Outputs) งานของผู้บริหารโรงเรียนคือ ดูแลและใช้ปัจจัยป้องกันจากสภาพแวดล้อมภายนอก การถ่ายโยงปัจจัยป้องกันผ่านกิจกรรมการบริหาร เช่น การจัดโครงสร้างการพัฒนาวัฒนธรรม แรงจูงใจ การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาหลักสูตร การบริหารบุคลากร การจัดการการเงินของสถาบันเพื่อให้ได้ผลผลิตสำหรับโรงเรียน ผลลัพธ์หมายรวมถึง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การปฏิบัติงานของครู ระดับการพัฒนาของนักเรียนและครู การลาออกกลางคันของผู้เรียน การลาออกของครู การขาดเรียนของนักเรียนและการขาดงานของครู การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เจตคติของนักเรียนต่อโรงเรียน และความพึงพอใจในงานของครูจากแนวคิดการบริหารเชิงระบบดังกล่าว สถานศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถ มีชีวิตที่เป็นสุข ซึ่งเป็นผลที่ทุกคนมุ่งหวัง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากที่จะทำให้การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ กระบวนการในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย การเตรียมและวางแผน ดำเนินงาน การดำเนินงานตามแผน การนิเทศ กำกับ ติดตามและการประเมินผล

สรุปได้ว่า การนำแนวคิดการบริหารเชิงระบบมาใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลนักเรียน จะทำให้การดำเนินงานมีความชัดเจน และสามารถติดตามประเมินผลเป็นระยะก่อให้เกิดการพัฒนาต่อไป ได้อย่างดี การบริหารจัดการระบบเป็นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการศึกษาโรงเรียนในฐานะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นการศึกษาในภาพรวมโดยพิจารณาจากความสัมพันธ์กันภายในระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ รวมถึงความสัมพันธ์ภายในที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยป้องกัน กระบวนการถ่ายโยง ผลลัพธ์ การให้ผลย้อนกลับและสภาพแวดล้อม

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการดูแลนักเรียนไว้ในมาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ระบุว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 ระบุว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 ระบุว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555, หน้า 82) กล่าวว่า การศึกษา คือ หัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรของชาติ ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถยืนหยัดได้อย่างสง่างามในประชาคมโลก ดังนั้นการวางรากฐานของระบบการศึกษา และโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มั่นคง ยั่งยืน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการสร้างคนในอนาคตที่มีคุณภาพ ให้มีความรู้ ความสามารถ มีภาระงานอาชีพที่มั่นคงด้วยสมรรถนะที่สามารถแข่งขันได้จริงในประชาคมโลก

ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน (2556, หน้า 3) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวในวาระการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ.2556 โดยกล่าวว่า ครูจะต้องดูแลนักเรียนให้อยู่ในสายตาตลอดเวลาขณะที่นั่งอยู่ในโรงเรียน และต้องทำให้เกิดเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานของครูอย่างจริงจังด้วย เพราะในโรงเรียนบางแห่งจะมีมูฮอบ ลับตาคน เมื่อเลิกเรียนแล้วโรงเรียนจะต้องกำหนดแนวปฏิบัติ ให้เด็กลงมาอยู่ในพื้นที่ควบคุมดูแลของครูอย่างเคร่งครัด สำหรับการเรียนการสอน เรื่องเพศศึกษา ตนอยากให้เริ่มการให้ความรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา แต่จะต้องอาศัยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ เน้นการให้ความรู้ด้านวิชาการ เพราะเรื่องนี้เหมือนดาบสองคม ระหว่างการให้

ความรู้ และการชี้แนะให้เกิดความอยากลอง แต่ทั้งนี้ครู และผู้บริหาร จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนด้วย โดยจากนี้ไปจะไม่ใช้ครูเพียงคนเดียวที่เรียนรู้ด้านศีลธรรม แต่เป็นหน้าที่ของครูทุกคน และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นครูทุกคนจะต้องร่วมรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 1) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา สำหรับเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในสภาวะยากลำบากเสี่ยงต่อการได้รับอันตราย หรือถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรปัญหาสังคม หากไม่ได้รับการพัฒนาหรือดูแลพิทักษ์ปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม เด็กด้อยโอกาสส่วนหนึ่งจะถูกผลักดัน และหล่อหลอมให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ ถูกล่อลวงละเมิดสิทธิทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ถูกใช้แรงงานอย่างเด็กไม่เป็นธรรม ตกเป็นเครื่องมือของผู้มีอิทธิพล และมิฉฉาชีพ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้น โรงเรียนจะต้องมีระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ดีที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือ ปลอดภัย และได้รับการส่งเสริมให้เป็นคนมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

สรุปได้ว่า จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และบทความข้างต้น มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และต้องได้รับร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน คณะครู นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชนทุกภาคส่วนมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การรณรงค์แก้ไขปัญหายาเสพติด การค้าประเวณีเด็ก กิจกรรมสร้างเสริมทักษะการดำรงชีวิต การแนะแนว และการดูแลนักเรียนอื่นๆ อีก โดยความร่วมมือด้วยดีจากคณะบุคคลต่างๆ ทุกภาคส่วนในโรงเรียน เพื่อช่วยกันมุ่งพัฒนาผู้เรียน พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

แนวทางการบริหารงานการดูแลนักเรียน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนโดยมุ่งหวังว่า นักเรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคม จึงจำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดการดูแลนักเรียน ดังที่กรมสุขภาพจิต (2559, หน้า 11-20) ได้กล่าวถึงโดยสรุปดังนี้

1. ความสำคัญ และความจำเป็นของการดูแลนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก่ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันใน

รูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ที่เป็นผลเสียสุขภาพจิต และสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เจริญเติบโตองงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

บทบาทของครูที่กล่าวมานั้นคงมิใช่เรื่องใหม่ เพราะมีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ และได้ดำเนินการมานานแล้วนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้รับยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคล แต่เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ ที่มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่างๆ เพื่อการดูแลนักเรียนแล้วความสำเร็จของการงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือสังคม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติ ปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) แนวทางการจัดการศึกษา ยังได้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้ดำเนินการคือเรื่องความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 (ข้อ 5)) ทั้งนี้การจัดการกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ในการปฏิรูปวิชาชีพครู ซึ่งเป็นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีคุณลักษณะที่ได้คุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพ การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการศึกษา ที่ระบุในมาตราที่ 2 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของครูในการพัฒนานักเรียน คือ การมีความรัก เอื้ออาทร เอาใจใส่ ดูแลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีมนุษยสัมพันธ์ และสุขภาพจิตที่ดี พร้อมทั้งจะแนะนำ และร่วมกันแก้ปัญหาของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ คือ นอกจากจะทำหน้าที่ครูผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแล้ว ยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ ที่เป็นการสนับสนุนหรือพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพทั้ง ดี เก่ง

มีสุข ซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รวมทั้งรู้จักดูแลตนเองให้มีความปลอดภัย ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ ตัวบ่งชี้ที่ 2 นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งการดูแลนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่ช่วยให้นักเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ โดยผ่านกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนั้นการบริหารงานการดูแลนักเรียน จึงเป็นหนึ่งที่สำคัญที่นำมาดำเนินการ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาได้ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียน และด้านการจัดการเรียนการสอน

“การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบ และโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน

โรงเรียนวัดบึง ตระหนักถึงความสำคัญที่จะมีการดูแลนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจน การประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการ กิจกรรม และเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพ ในการดูแลนักเรียนอันจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนวความคิดหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลา และวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคลดังนั้นการยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนา เพื่อดูแลช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกันแก้ไขปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรโรงเรียนในทุกๆระดับ ผู้ปกครองหรือชุมชน

2. วัตถุประสงค์ของการดูแลนักเรียน

2.1 เพื่อให้การดูแลนักเรียนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน มีการทำงานร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการทำงานที่ชัดเจน พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้

3. ประโยชน์ที่จะได้รับ

- 3.1 นักเรียนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
- 3.2 สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี และอบอุ่น
- 3.3 นักเรียนรู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้
- 3.4 นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 3.5 นักเรียนได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

4. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานการดูแลนักเรียน

- 4.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
- 4.2 ครูประจำชั้น และผู้เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน
- 4.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงาน คณะทำงานทุกคณะต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
- 4.4 การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล การให้ความรู้แก่ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการดูแลนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน โรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

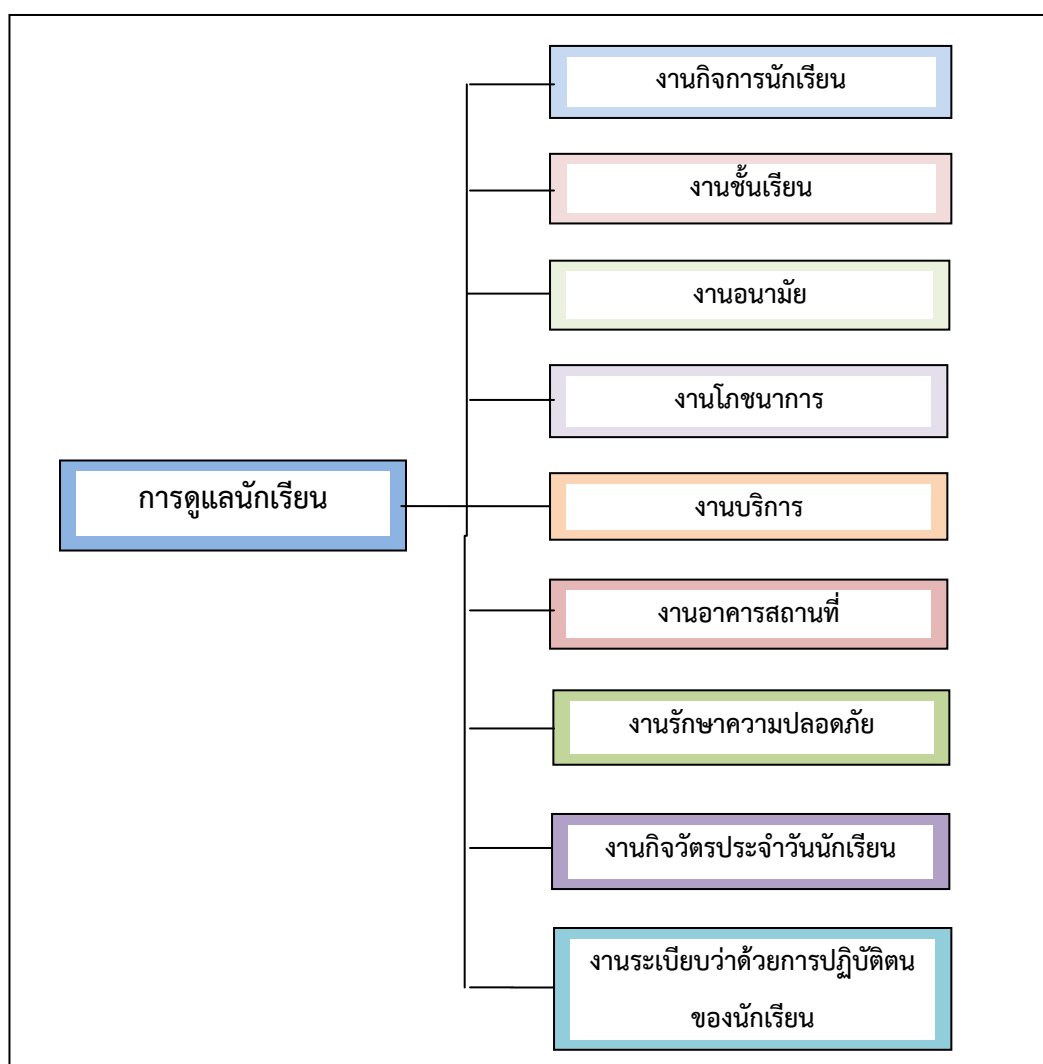
สรุปได้ว่า กรอบแนวคิดการดูแลนักเรียนเป็นความร่วมมือระหว่างกรมสุขภาพจิต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มงานกิจการนักเรียน ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้ร่วมมือกันดูแลนักเรียนอย่างเป็นกระบวนการ การมีเอกสารหลักฐาน รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพด้านผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งถือว่าเป็นวัยที่มีความเสี่ยงทั้งในด้านผู้สาว การทะเลาะวิวาท การหนีเรียน การติดสารเสพติด ติดเกม หรือความเครียด เพื่อให้นักเรียนได้อยู่ในโรงเรียน และสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ ที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข

การบริหารงานการดูแลนักเรียน

การบริหารดำเนินงานของโรงเรียนวัดบึง (โรงเรียนวัดบึง, 2559, หน้า 2-3) นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาการตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ภารกิจที่เป็นหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบไปพร้อมกันของแต่ละวัน คือ งานดูแลนักเรียน และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า หากกระบวนการดูแลนักเรียนล้มเหลว ก็จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานในส่วนอื่น ๆ ล้มเหลวไปด้วย ดังนั้น โรงเรียนวัดบึงจะต้องวางแผนกำหนดขอบเขต และสัดส่วนในการทำงานด้านการดูแลนักเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้ภาระงานมีความครอบคลุมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานชั้นเรียน

งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานรักษาความปลอดภัย กิจวัตรประจำวันของนักเรียน และงานระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียน จากแนวปฏิบัติในการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปี พ.ศ.2560 แสดงในรูปโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ดังแผนภาพที่ 1

โครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ปี พ.ศ. 2560

ภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ที่มา : โรงเรียนวัดบึง (2559, หน้า 4)

1. งานกิจการนักเรียน

การดูแลนักเรียนในโรงเรียนวัดบึงที่เหมาะสม ควรเป็นระบบการดูแลแบบครอบครัวโดยทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเสมือนกิจกรรมต่างๆ ในบ้าน บทบาทของครูเสมือนพ่อแม่ และบทบาทของนักเรียนต่อนักเรียนก็เสมือนพี่น้องกัน สมาชิกในครอบครัวมีหน้าที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบภารกิจของครอบครัวร่วมกัน การมีนักเรียนอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทาง เพื่อดูแลนักเรียนในโรงเรียนให้ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบกติกาของสังคมเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และทักษะด้านต่างๆ อย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนซึ่งจุดมุ่งหมายของการดูแลนักเรียนในโรงเรียนวัดบึง ที่สำคัญคือ

1.1 เพื่อหล่อหลอมพฤติกรรมของนักเรียนที่มาจากครอบครัวซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มีความกลมกลืนกันให้มากที่สุด ซึ่งจะเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่แนวทางที่สังคมต้องการ

1.2 เพื่อให้เกิดการยอมรับในกติกาของสังคม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนอันจะเป็นพื้นฐานในการเป็นพลเมืองดี มีความเคารพในกฎหมายบ้านเมืองและการปกครอง ในวิถีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.3 เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติ และเกิดเป็นลักษณะนิสัย ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่องานและหน้าที่ให้สูงขึ้น

1.4 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น โดยการเสริมสร้างสติปัญญา สุขภาพกาย สุขภาพจิต บุคลิกภาพ มีสุขนิสัยที่ดี และปฏิบัติจนเป็นนิสัย

1.5 เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ให้นักเรียนได้ปฏิบัติอยู่เสมอ

1.6 เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง และช่วยเหลือสังคมได้

1.7 เพื่อให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.8 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภาวะผู้นำ มีจิตสาธารณะและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. งานชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นวิธีการดำเนินการให้ชั้นเรียนได้อยู่ในสภาพความพร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง เนื่องด้วยชั้นเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้พื้นฐานในรายวิชาต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ อย่างชัดเจน หรืออาจเรียกว่า “ความแตกต่างระหว่างบุคคล” (Individual Difference) ชั้นเรียนที่มีการบริหารจัดการดีเป็นความสามารถของผู้สอนที่ส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน และหมายความรวมถึงนักเรียนมีความสุขในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน ความสุขของนักเรียนเป็นสิ่งที่สูงสุดอดปรารถนาของครูผู้สอนและผู้รับผิดชอบทางการศึกษาต้องพยายามจัดให้มีขึ้นโดยทั่วกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นองค์รวมของการบูรณาการความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน พร้อมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้มาโรงเรียน

ทุกวันอย่างมีความสุข (สันติ บุญภิรมย์, 2557, หน้า 113) ในการบริหารจัดการชั้นเรียนโรงเรียนวัดบึง
ดำเนินการดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดชั้นเรียนที่มีสีสันทันตา มีอากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างเพียงพอ
ไม่มีเสียงรบกวน อากาศไม่เป็นพิษ ไม่ร้อนจนเกินไป มีต้นไม้ ดอกไม้ประดับ และมีขนาดกว้างขวางอย่าง
เพียงพอ

2.2 ส่งเสริมให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าอยู่ มีบรรยากาศและ
สิ่งแวดล้อมคล้ายคลึงกับชีวิตในบ้าน ในครอบครัวของนักเรียน

2.3 สิ่งที่อยู่ในชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นโต๊ะ เก้าอี้ มุมหนังสือ ป้ายนิเทศ สื่อการสอน ประเภท
ต่างๆ สามารถเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ได้ สามารถจัดหรือตัดแปลงชั้นเรียนให้มีลักษณะเอื้ออำนวยต่อการสอน
และกิจกรรมประเภทต่างๆ ได้

2.4 นักเรียนเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุข มีอิสระ เสรีภาพในเรื่องการเรียนรู้และใน
ขณะเดียวกันก็มีวินัยในการดูแลตัวเองและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนและครูกับนักเรียน
เป็นไปด้วยดี ทั้งส่งเสริมบรรยากาศและมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง

2.5 จัดมุมหนังสือ มุมประสบการณ์ สื่อการสอนบางประเภทให้เพียงพอ และมีประโยชน์ต่อ
การเรียนรู้ของนักเรียน

2.6 ส่งเสริมให้ครูนำนักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น
ห้องสมุด โบราณสถาน เป็นต้น

2.7 ส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ที่ต้องกระทำ
อยู่เสมอ ตามเหตุการณ์ข่าวคราวความเคลื่อนไหว สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียน

2.8 ส่งเสริมให้ครูจัดการเตรียมความพร้อมต่อการสอนในแต่ละครั้ง เพื่อพัฒนาทักษะสำคัญๆ
บางประการ

2.9 ประชุมชี้แจงให้ครูระมัดระวังและควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกของตนให้ดี ไม่ก้าวร้าวแสดง
อาการไม่พอใจให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน

3. งานอนามัย

งานอนามัยเป็นงานหนึ่งที่โรงเรียนวัดบึงให้ความสำคัญไม่น้อยไปกว่างานอื่นๆ เนื่องจากเป็น
งานที่จะต้องดูแล สร้างเสริม และบำบัดรักษาสุขภาพของนักเรียน ทั้งในเวลาปกติ และในเวลาที่ยังนักเรียน
ประสบปัญหาสุขภาพ นักเรียนคนใดที่มีความเป็นอยู่ และอนามัยส่วนตัวต่ำกว่ามาตรฐาน ก่อนที่เข้ามา
เรียนในโรงเรียนวัดบึง โรงเรียนต้องเอาใจใส่ด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียนเป็นพิเศษ นอกจากนี้งาน
อนามัยจะต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีงามให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกตนเอง
จนเป็นนิสัย และสามารถนำไปเผยแพร่แก่บุคคลในครอบครัวของตนเอง และผู้อื่น กิจกรรมของงานอนามัย
โรงเรียนที่ควรจัดให้แก่ นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง มีดังนี้

3.1 การตรวจสุขภาพนักเรียน กิจกรรมดังกล่าวดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ให้มีการตรวจสุขภาพเบื้องต้นในวันเปิดภาคเรียน

3.1.2 ให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.1.3 ให้บริการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค

3.1.4 ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลด้านสุขภาพนักเรียน

3.1.5 ให้มีการดูแลรักษาสุขภาพนักเรียนบางคนเป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้ที่มีปัญหา

ด้านสุขภาพเฉพาะโรค เช่น โรคหัวใจ โรคหอบหืด เป็นต้น

3.1.6 ให้มีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มาช่วยเหลือดูแลด้านสุขภาพ

3.2 การรักษาพยาบาลเบื้องต้น โรงเรียนวัดบึงมีครูพยาบาลและห้องพยาบาลพร้อมเวชภัณฑ์ยาที่จำเป็นพื้นฐาน เพื่อให้บริการนักเรียนที่เจ็บป่วยในเบื้องต้น และหากมีความจำเป็นต้องรับการรักษาขั้นสูง โรงเรียนต้องจัดยานพาหนะบริการส่งต่อโรงพยาบาลตลอดเวลา

3.3 การจัดระบบสุขภาพในโรงเรียน

3.3.1 กำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีโดยใช้กระบวนการแยกขยะ หากเป็นขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ให้นำกลับมาใช้ใหม่ เช่น การนำเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์ หรือทำปุ๋ยหมัก หากเป็นขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ให้ใช้การฝังกลบ หรือการประสานงานองค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ ดำเนินการนำขยะไปกำจัดให้ถูกวิธีต่อไป เพื่อป้องกันเชื้อโรคที่แพร่ระบาดมาจากพาหะนำโรค อันได้แก่ แมลงวัน หนู หรือสุนัข เป็นต้น

3.3.2 จัดระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

3.3.3 จัดให้มีการบริการกำจัดขยะ โดยโรงเรียนทำหนังสือขอความอนุเคราะห์โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลวังแดง และองค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง เพื่อนำหมอกควันกำจัดขยะมาฉีดพ่นในเวลาหลังเลิกเรียนเพื่อกำจัดขยะอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง

3.3.4 จัดบริการห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอนามัยให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนตามมาตรฐานส้วม HAS ของกรมอนามัย (2556, ออนไลน์) ซึ่งโรงเรียนได้รับการสนับสนุนห้องส้วมจากบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) จำนวน 2 หลัง หลังละ 4 ห้อง

3.3.5 จัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขอนามัย โดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการให้ความรู้แก่นักเรียนทุกเดือน เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการป้องกันตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ เช่น โรคหวัด ตาแดง ท้องร่วง อหิวาตกโรค กาฬโรค โรคเอดส์ รวมถึงยาเสพติดชนิดต่าง ๆ

4. งานโภชนาการ

งานโภชนาการ จัดได้ว่าเป็นงานที่เป็นหัวใจสำคัญของการดูแลนักเรียนในโรงเรียน โดยโรงเรียนต้องจัดบริการ ได้แก่ อาหารกลางวัน น้ำดื่ม น้ำใช้ ดังนั้นแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนวัดบึง มีดังต่อไปนี้

- 4.1 จัดให้มีครูโภชนาการจัดทำรายการอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ โดยให้คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนครู และผู้แทนนักเรียน มีส่วนร่วมในการเสนอรายการอาหารด้วยทุกครั้ง
- 4.2 วัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารต้องมีคุณภาพ มีปริมาณเพียงพอ และถูกสุขลักษณะ
- 4.3 บุคลากรที่มีหน้าที่ในการประกอบอาหารจะต้องรักษาความสะอาดร่างกาย เช่น สวมเสื้อผ้าที่สะอาด มีที่คลุมผม ผ่ากันเปื้อน ซึ่งบุคลากรเหล่านี้จะต้องได้รับการอบรม เพื่อให้มีความรู้ การประกอบอาหาร และได้รับการตรวจสุขภาพอยู่เสมอ
- 4.4 ภาชนะและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาหาร ต้องดูแลบำรุงรักษาให้สะอาดถูกสุขอนามัย และจัดเก็บให้เป็นสัดส่วน
- 4.5 จัดให้มีระบบป้องกันภัยจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและแก๊สหุงต้ม
- 4.6 อาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว เพื่อรอการให้บริการจะต้องมีฝาปิดให้มิดชิด หรือใช้ผ้าขาวบาง ปิดเพื่อป้องกันฝุ่น แมลง และจัดวางไว้บนโต๊ะที่สะอาด
- 4.7 ครูเวรประจำวันต้องดูแลการตักอาหารของนักเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งอบรมวิธีการรับประทานอาหาร และมารยาทในการรับประทานอาหารให้กับนักเรียนเป็นประจำ
- 4.8 สถานที่รับประทานอาหาร จะต้องได้รับการดูแลในเรื่องการรักษาความสะอาด และจัดความเป็นระเบียบของโต๊ะและเก้าอี้
- 4.9 ให้มีที่ล้างภาชนะใส่อาหารของนักเรียน มีที่รองรับกักเก็บเศษอาหาร มีวัสดุงานบ้าน เพื่อทำความสะอาดที่รับประทานอาหาร มีอ่างล้างมือ และที่จัดเก็บภาชนะที่เหมาะสม
- 4.10 จัดให้มีที่ดักไขมันบริเวณทางระบายน้ำ และมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ
- 4.11 จัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาด โดยผ่านการรับรองจากสาธารณสุข น้ำที่บริโภคจะต้องมีการผสมสารไอโอดีน และจัดให้มีการตรวจคุณภาพน้ำดื่มอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 4.12 น้ำที่ใช้ในการอุปโภคต้องเป็นน้ำที่สะอาด และโรงเรียนมีมาตรการให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด

5. งานบริการ

โรงเรียนวัดบึงจัดสวัสดิการเพื่อบริการเสริมให้กับนักเรียนที่มีความจำเป็นเร่งด่วน กับการใช้ชีวิตประจำวัน และเป็นบริการขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนทุกคน ที่สมควรได้รับการดูแล ดังนี้

- 5.1 บริการรับฝากเงิน ในกิจกรรมออมวันละบาทและนำไปฝากกับธนาคารออมสิน สาขาท่าเรือ อำเภอท่าเรือ ซึ่งเป็นการบริการเพื่อให้นักเรียนรู้จักประหยัด และเก็บออม
- 5.2 บริการด้านสื่อสารคมนาคม เช่น จดหมาย พัสดุ ธนาณัติ อินเทอร์เน็ต และเสียงตามสาย
- 5.3 จัดระเบียบเครือข่ายในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว
- 5.4 จัดระบบบริการน้ำดื่มที่สะอาด และเพียงพอกับนักเรียนในโรงเรียน
- 5.5 จัดแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของนักเรียน

6. งานอาคารสถานที่

งานอาคารสถานที่เป็นงานที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง ดูแล บำรุง รักษา ตรวจสอบ และปรับปรุง ซ่อมแซมสิ่งก่อสร้าง วัสดุครุภัณฑ์และอุปกรณ์ในอาคารเรียน ห้องส้วม และอาคารประกอบ รวมถึง การพัฒนาบริเวณโดยรอบโรงเรียน ให้พร้อมที่จะใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย โรงเรียน แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบให้กับครู และนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดูแล ซึ่งมีการพัฒนาพื้นที่ โดยการทำสวนหย่อม ปลูกดอกไม้ ไม้ประดับ ตามความเหมาะสม และมีมาตรการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก ให้สวยงามเป็นระเบียบ และสะอาดอยู่เสมอ ภารกิจที่สำคัญของงานอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล นักเรียน ในโรงเรียนวัดบึง ได้แก่

6.1 จัดโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ระบบน้ำ ไฟฟ้า ห้องส้วม สิ่งแวดล้อมด้านกายภาพตามระบบ สุขภาพ และระบบสาธารณสุขปก

6.2 จัดทำสวนหย่อมบริเวณหลังอาคารเรียน เพื่อให้เกิดความสวยงาม และร่มรื่น

6.3 ปลูกพืชผักสวนครัว และพืชประเภทรักกินได้ ได้แก่ ชะอม และสามารถนำผลผลิตจาก พืชดังกล่าวมาทำอาหารได้

6.4 จัดให้มีถังขยะในจุดต่างๆ ที่เพียงพอและเหมาะสม เขียนป้ายแยกชนิดของขยะที่ย่อย สลายได้ และย่อยสลายไม่ได้ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ทำปุ๋ยหมักหรือ คัดแยกไปจำหน่ายต่อไป

6.5 ตรวจสอบสภาพอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยต่อการอยู่อาศัย อย่างสม่ำเสมอ

6.6 ตรวจสอบอุปกรณ์ประจำอาคารเรียนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียน ทุกชนิดให้ปลอดภัย และให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งาน

6.7 ดูแลการทำความสะอาดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องส้วม และบริเวณ โดยรอบอย่างสม่ำเสมอ

7. งานรักษาความปลอดภัย

งานรักษาความปลอดภัย เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการปกป้อง คุ้มครอง พิทักษ์และรักษาไม่ให้นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนได้มีโอกาสประสบกับอันตรายในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอันตรายต่อ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา รวมทั้งเจตคติที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นโรงเรียนต้องมีมาตรการในการรักษา ความปลอดภัย ในสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในโรงเรียน ดังต่อไปนี้

7.1 การป้องกันไม่ให้นักเรียนได้สัมผัสกับสิ่งเสพติดในรูปแบบต่างๆ เช่น บุหรี่ เครื่องผสม แอลกอฮอล์ หรือสารเสพติดชนิดต่างๆ โดยครู และผู้ปกครองต้องร่วมมือกันตรวจตราอย่างใกล้ชิด

7.2 การจัดระบบการจราจรในโรงเรียนให้เหมาะสม โดยจัดให้มีเครื่องหมายการจราจรใน เส้นทางที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ โรงเรียนจะต้องให้การอบรมนักเรียน เรื่องการเดินริมถนน การข้ามถนน ต้องมีการกำชับรถทุกคันที่เข้ามาในบริเวณโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรอย่างเคร่งครัด

มีการกำหนดความเร็วของยานพาหนะในบริเวณโรงเรียน จัดให้มีที่จอดรถในบริเวณโรงเรียน และสำหรับผู้ที่มาเยี่ยมโรงเรียนให้เหมาะสม และเพียงพอ

7.3 มีมาตรการในการป้องกันนักเรียนให้พ้นภัยจากการตกน้ำ เนื่องจากบริเวณโดยรอบเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ เช่น มีป้ายห้ามนักเรียนลงเล่นน้ำ มีรั้วกั้น ตลอดจนมีครูเวรคอยสอดส่องดูแลว่ากล่าวตักเตือน และจัดให้มีอุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ที่ประสบอุบัติเหตุทางน้ำให้เหมาะสมเพื่อจะได้ช่วยตนเองและผู้อื่นเมื่อมีอุบัติเหตุ

7.4 ระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ต้องได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ หากชำรุดหรือหมดอายุการใช้งาน จะดำเนินการเปลี่ยนใหม่ นอกจากนี้โรงเรียนได้ติดตั้งระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

7.5 ครูไม่ควรให้นักเรียนไปปฏิบัติงานในบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุ เช่น ก้นเสาหลังคา ขึ้นต้นไม้ หรือลงสระน้ำ เป็นต้น

7.6 โรงเรียนมีมาตรการ และอุปกรณ์ในการป้องกันอัคคีภัย ดังนี้

7.6.1 จัดให้มีถังดับเพลิงทุกอาคารเรียน และตรวจสอบให้พร้อมใช้งานเป็นระยะ

7.6.2 ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติวิธีป้องกันอัคคีภัย และซักซ้อมวิธีการหนีไฟจากอาคารต่างๆ ของโรงเรียนโดยขอความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลวังแดงมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

7.7 โรงเรียนจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายจากสัตว์มีพิษ เช่น งูพิษ สุนัขบ้า หรือ สัตว์อื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

7.8 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอันตรายจากบุคคล เช่น การทำร้ายร่างกาย การล่อลวง การลักพาตัว การล้วงละเมิดทางเพศ หรือบุคคลที่ก่อความไม่สงบ

7.9 โรงเรียนดำเนินการป้องกันอุบัติเหตุอื่นๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน เช่น พายุ น้ำท่วม หรือแผ่นดินไหว เป็นต้น

8. ระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียน

ประเทศชาติมีกฎหมายใช้ในการปกครองให้พลเมืองปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ล่วงละเมิดในสิทธิของผู้อื่น โรงเรียนก็ย่อมจะต้องมีกฎระเบียบ เพื่อให้เป็นแนวทางในการปกครองนักเรียนให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในขอบเขต เพื่อความสงบสุขโดยส่วนรวม ดังนั้น โรงเรียนจะต้องวางกฎระเบียบจากความเห็นชอบของส่วนรวม ลักษณะของกฎหรือระเบียบที่ดี มีลักษณะพื้นฐาน ดังนี้

8.1 เกิดจากความคิด และข้อตกลงของสังคม

8.2 มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ และบังเกิดผลดีต่อส่วนรวมมีผลบังคับใช้สำหรับทุกคน ไม่มีการยกเว้นกลุ่มคนหรือบุคคล ครู บุคลากร และนักเรียนรับรู้ รับทราบ และถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

ในการจัดทำระเบียบการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครูหัวหน้างานดูแลนักเรียน ครูแนะแนว ครูผู้สอน

ครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียน และตัวแทนนักเรียน เพื่อร่วมกันพิจารณาข้อดีข้อจำกัดของระเบียบในแต่ละข้อ เจตนาสำคัญของระเบียบต้องคำนึงถึงเป้าหมาย การส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะ และความสามารถอย่างเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน มากกว่าที่จะมีเจตนาจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของนักเรียน นอกจากนี้ยังจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีทางสังคมของผู้เรียนที่เข้ามาเรียน ในโรงเรียนวัดบึงด้วย

สรุปได้ว่า โครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง มีการวางแผนกำหนดขอบเขต และสัดส่วนในการทำงานด้านการดูแลนักเรียนที่ชัดเจน เพื่อให้ภาระงานมีความครอบคลุมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานชั้นเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานรักษาความปลอดภัย กิจกรรมประจำวันของนักเรียนในโรงเรียนวัดบึง และระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตนของนักเรียน ดังแสดงในโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน

ดังนั้น ความจำเป็นที่โรงเรียนวัดบึง ต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานภาระงานด้านต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การในระยะยาว และโดยเฉพาะ การกำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง จะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลนักเรียน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องการรูปแบบการพัฒนาระบบดูแลนักเรียน ทั้งในปัจจุบัน และในอนาคตได้เป็นอย่างดี ทั้ง 9 งาน ดังที่กล่าวไปแล้ว

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง

การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวกระตุ้นและยั่วยุหลายด้าน อันอาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังพัฒนาทุกด้านและควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เจริญงอกงามไปในทิศทางที่ถูก ประกอบกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความห่างเหินไม่ได้ อยู่ร่วมกัน เนื่องจากภาระหน้าที่การงานและการหาเลี้ยงชีพของแต่ละครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 1-2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษาที่จะให้นักเรียนมีคุณภาพนั้นยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 24 ความว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดสรร การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 4-5) แสดงให้เห็นว่าการศึกษาคือเป็น กระบวนการสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าแต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของเยาวชน จึงได้กำหนดและเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้นอย่างทั่วถึง มีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนทุกระดับ ให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2551

ระบบดูแลนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผนขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่าง บุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติร่วมแก้ไขปัญหาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัดบึง ตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงได้กำหนดมาตรฐาน การดูแลนักเรียน โดยดำเนินการควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เริ่มดำเนินการ อย่างจริงจังในปีการศึกษา 2560 ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้สามารถดำรงอยู่อย่างมีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ปลอดภัยจากวิกฤตทั้งหมด

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ประกอบด้วย 5 ด้าน 6 มาตรฐาน ในแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ได้กำหนดคำอธิบาย มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

คำอธิบาย โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีโครงสร้างการบริหาร จัดการดูแลนักเรียน มีโครงการ กิจกรรม และแผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานของผู้รับผิดชอบ มีการวิเคราะห์ และนำ ผลไปใช้พัฒนาในการบริหารจัดการดูแลนักเรียน และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมครอบคลุมภารกิจการบริหารงาน ประกอบด้วย งานกิจการนักเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ และงานรักษาความปลอดภัย ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผน ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้คำปรึกษา คำแนะนำแก่นักเรียน และมีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อผลการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

คำอธิบาย โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการ ในการดูแลนักเรียน และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในปัจจุบันสู่กรอบการพัฒนาผู้เรียนในอนาคต มีความสามารถในการเป็นผู้นำมีการริเริ่มวิธีใหม่ๆ มีความปรับปรุง และเผยแพร่แนะนำ ให้ครู บุคลากรในโรงเรียนนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียน

ตัวบ่งชี้ 1.2 มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน

คำอธิบาย โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปฏิบัติ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

คำอธิบาย โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรม และแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่ส่งเสริมนักเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โดยบุคลากรมีส่วนร่วมการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา

คำอธิบาย โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงานของผู้รับผิดชอบ มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนาการบริหารจัดการการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง และรอบด้าน

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

คำอธิบาย นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี หมายถึง นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตน ให้พ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ หลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ มีน้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย

คำอธิบาย นักเรียนรู้จักการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส รู้จักการรักษาความสะอาดร่างกาย เครื่องใช้ส่วนตัวและส่วนรวม เลือกสวมเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

คำอธิบาย นักเรียนสามารถป้องกันตนเองให้พ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ มีทักษะการปฏิเสธ หลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนร่วม ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยการช่วยครู ฝึกระวัง สอดส่องดูแล ผู้มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด พฤติกรรมชู้สาว ร่วมรณรงค์หรือให้ความรู้กับบุคคลอื่นให้ตระหนักถึงสิ่งเสพติดให้โทษ เป็นผู้ปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ โรคภัย และอุบัติเหตุ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำอธิบาย นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัยและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ

คำอธิบาย นักเรียนมีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักให้เกียรติผู้อื่น สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมได้เหมาะสมตามวัย

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

คำอธิบาย นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ เข้าใจ และน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต รู้และเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สร้างสัมพันธภาพที่ดี กับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ และมีจิตสาธารณะ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต

คำอธิบาย นักเรียนต้องรู้จักรักษาความสะอาดทั้งร่างกายและใจ รู้จักช่วยตนเอง เป็นเด็กดี มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา มีความกตัญญู กตเวทิตะ มีความขยันหมั่นเพียร มีความประพฤติเรียบร้อย มีความโอบอ้อมอารี รู้รักสามัคคีอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข รู้จักมัธยัสถ์ อดออม ฝากเงินไว้ในบัญชีธนาคารเพื่ออนาคตของตนเอง สามารถแนะนำชักชวนให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตามพระบรมราโชบายฯ

และแสดงออกถึงการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงและเผยแพร่เล่าเรื่องพระราชกรณียกิจได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

ตัวบ่งชี้ 3.2 นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

คำอธิบาย นักเรียนรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของพลังงาน และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกและตระหนักในการใช้พลังงาน และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักรักษา สาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ เข้าใจ เห็นความงามและยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรม ภาษา พิธีกรรม ความคิด และร่วมกิจกรรมในอนุรักษ์ ส่งเสริม ตามบริบททางวัฒนธรรม และสังคม สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสุภาพ และสร้างสรรค์ ยอมรับฟัง ความคิดเห็น สามารถปรับตัว และเคารพสิทธิผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต

คำอธิบาย นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต หมายถึง นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติกิจกรรมประกอบอาชีพ มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

คำอธิบาย นักเรียนตระหนัก สำนึก หวงแหน สามารถแสดงออกถึง ความรักชาติ และการทดแทนคุณแผ่นดิน มีความตระหนัก และปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ยึดมั่นในการทำมาดีเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน

ตัวบ่งชี้ 4.3 นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองตามวิถีระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตัวบ่งชี้ 4.4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี มีทักษะในการประกอบอาชีพตามความสนใจหรือความถนัดของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

คำอธิบาย นักเรียนมีความสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์

กีฬา และนันทนาการ

ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่

มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน

คำอธิบาย โรงเรียนจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการจัดหา สำรวจ ซ่อมแซมบำรุง ดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการดูแลนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน

คำอธิบาย โรงเรียนมีการกำหนดภาระงาน และมอบหมายบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในการสำรวจ ซ่อมแซมบำรุงรักษา พัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ให้มีสภาพดีและเหมาะสมต่อการอยู่อาศัย จัดระบบสาธารณูปโภค วัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอเหมาะสม และต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

คำอธิบาย นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการวางแผน และปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการซ่อมแซม และการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนร่วมชื่นชมความสำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น

คำอธิบาย โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ได้แก่ ห้องพยาบาล ห้องปฏิบัติการ (ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องเรียนรู้อาเซียน) ห้องส้วม และอุปกรณ์ ได้แก่ ไม้กวาด ไม้ถูพื้น ที่ตักผง เครื่องดับเพลิงสภาพพร้อมใช้งาน ที่บริการน้ำดื่ม/ ภาชนะสำหรับน้ำดื่ม ถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะ ป้ายนิเทศ ป้ายกิจกรรมประจำวัน/ ข้อตกลงร่วมกัน/ ข้อปฏิบัติ ยาสามัญประจำบ้าน ที่เพียงพอและเหมาะสมตามความจำเป็น

ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย

คำอธิบาย การจัดระบบรักษาความปลอดภัย หมายถึง โรงเรียนประจำมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย สิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศ มีการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพ

มีการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค มีการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ มีการใช้ที่ถูกต้องและปลอดภัย มีการจัดระบบ มาตรการ เตือนภัย โดยจัดให้มีคณะบุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในโรงเรียนประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการป้องกัน อุบัติเหตุ อุบัติภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการ แผนโครงการ กิจกรรม ในการป้องกันสิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการปกป้อง คุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียนอย่างเสมอภาค

ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และ สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการควบคุม สัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

ตัวบ่งชี้ที่ 6.5 โรงเรียนมีมาตรการการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะและการใช้งานที่ถูกต้อง

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการในการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะมีสถานที่จัดเก็บสารเคมี สารพิษ อุปกรณ์ทำความสะอาด มีการให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัยมีการตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.6 โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ ระบบเตือนภัย มีคณะบุคคลทำหน้าที่เตือนภัย และรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

สรุปได้ว่า มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ได้มีการวางแผนการดูแลนักเรียน ได้จัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงาน สารสนเทศกลุ่มงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการประสานงานระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 8 ประการ มีการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน อบรมให้ความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน จัดโครงการกีฬาต้านยาเสพติด ตลอดจน การเดินรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และเอดส์ในสถานศึกษา จัดครูอบรมนักเรียนถึงสาระ

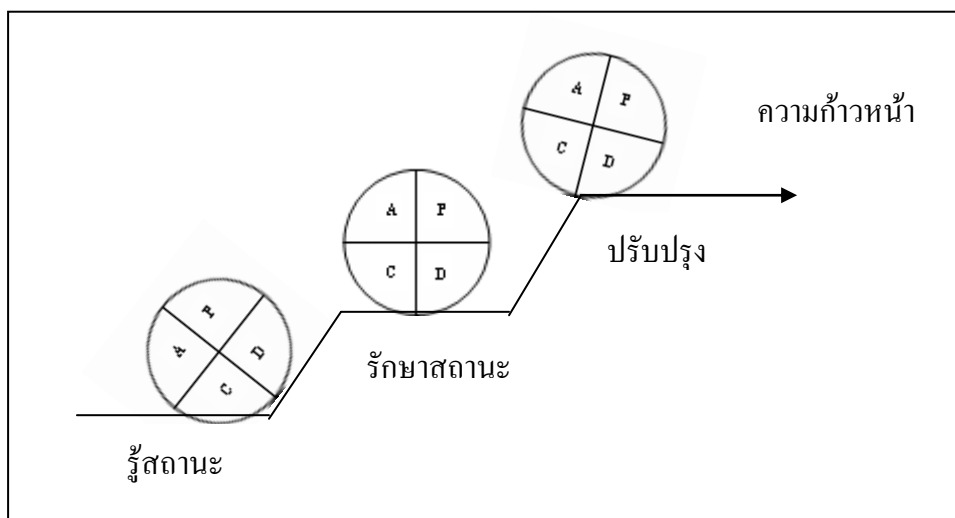
นำรู้ต่างๆ พร้อมสอดแทรกคุณธรรม การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และยึดกฎระเบียบที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม

วงจรกิจภาพ PDCA

1. แนวคิดเกี่ยวกับวงจรกิจภาพ PDCA

การดำเนินกิจกรรมหรือการบริหารจัดการสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จและเป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ต้องมีการนำหลักการบริหารการจัดการเชิงคุณภาพแบบต่อเนื่องตามวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA มาจากคภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน) Do (ลงมือปฏิบัติ) Check/Study (ตรวจสอบ/ศึกษากำหนดมาตรการปรับปรุง แก้ไข) Act (เน้นให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร) แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรก โดยนักสถิติ Walter Shewhart ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติ ที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ในระยะเริ่มแรก วงจรดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อ "วงจร Shewhart" จนกระทั่งราวทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย W.Edwards Deming ปรมาจารย์ทางการบริหารคุณภาพหลายคนจึงเรียกวงจรนี้ว่า "วงจร Deming" เมื่อเริ่มแรก Deming ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่ายในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งได้แก่ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ของทั้ง 4 ฝ่ายนั้นจะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยให้ถือว่าคุณภาพจะต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด (ธัญพร ก้อยชูสกุล, 2554, หน้า 26)

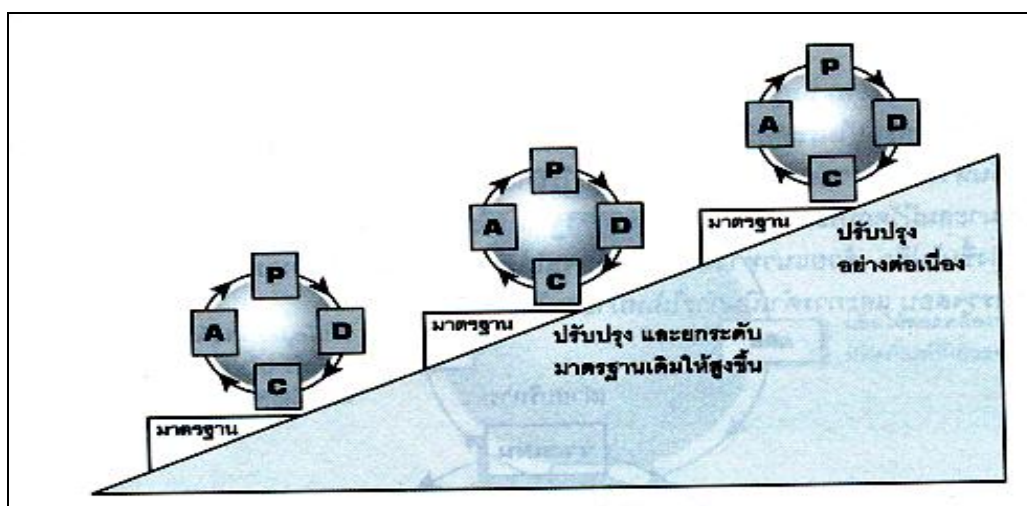
แนวคิดเกี่ยวกับกับวงจร Deming ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรกิจภาพการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบและขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสม (ซึ่งในระยะเริ่มแรก หมายถึง การปรับปรุงแก้ไข) แต่ยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะแต่ละขั้นตอนถูกมอบหมายให้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ขณะที่ฝ่ายบริหารกำหนดแผนงาน และตั้งเป้าหมายสำหรับพนักงาน พนักงานก็ต้องลงมือปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ฝ่ายบริหาร ได้กำหนดขึ้น ในขณะที่ผู้ตรวจสอบคอยตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นระยะๆ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบหากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาด หรือเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ก็จะได้แก้ไขได้ทันทีพนักงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย ก็จะได้รางวัลเป็นการตอบแทน แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายก็จะถูกประเมินผลการปฏิบัติงานที่ต่ำ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะเห็นได้ว่าค่อนข้างแข็งกระด้าง นอกจากนี้ผู้บริหารจะไม่ประเมินศักยภาพของพนักงาน ซึ่งเป็นผู้ที่ดีที่สุดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานแล้ว ยังขาดวิสัยทัศน์ที่ดีในเรื่องของการประสานงานภายในหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้พนักงานมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน และแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 วงจรคุณภาพ PDCA CYCLE

ที่มา : ธัญพร ก้อยชูสกุล (2554, หน้า 26)

การใช้วงจร PDCA เพื่อการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องทุกครั้งที่วงจรหมุนครบรอบ ก็จะเป็นแรงส่ง ให้หมุนในรอบต่อไป วิธีการใหม่ๆ ที่ทำให้เกิดการปรับปรุงก็จะถูกจัดทำเป็นมาตรฐานการทำงาน ซึ่งจะทำให้การทำงานมีการพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด เราอาจเริ่มด้วยการปรับปรุงเล็กๆ น้อยๆ ก่อนที่จะก้าวไปสู่การปรับปรุงที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 วงจร PDCA กับ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2552, หน้า 4)

วงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกๆ เรื่อง นับตั้งแต่กิจกรรมส่วนตัว เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางไปทำงานในแต่ละวัน การตั้งเป้าหมายชีวิตการดำเนินงานในระดับบริษัท จนกระทั่งในระดับสถาบันการศึกษาหรือที่นำมาใช้ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา

โครงสร้างของวงจร PDCA ขึ้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย "การวางแผน" อย่างรอบคอบ เพื่อ " การปฏิบัติ "อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง "ตรวจสอบ" ผลที่เกิดขึ้นวิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่ หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2552, หน้า 4)

2. การประเมินด้านกระบวนการ

2.1 ความหมายของการประเมินด้านกระบวนการ

พิสนุ พองศรี (2553, หน้า 23) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินกิจกรรมและช่วงเวลาระหว่างการดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานหรือการหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการพร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 31) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินกระบวนการเป็นการติดตาม กำกับ การดำเนินการตามแผน การปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน การรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

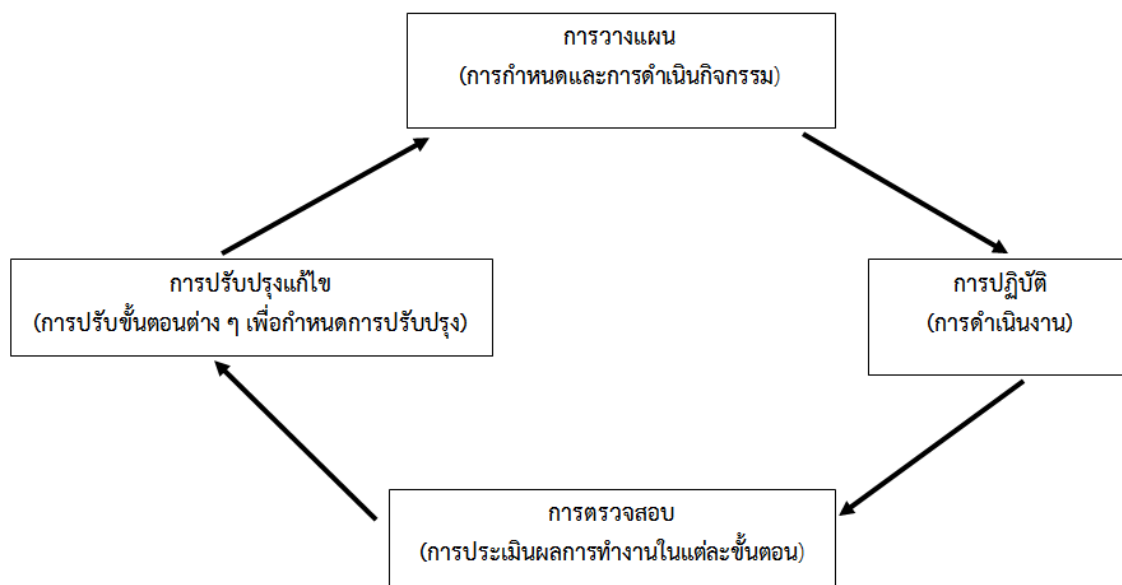
เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556, หน้า 49) กล่าวว่า การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมิน เพื่อการเตรียมการ การดำเนินงานตามขั้นตอน การเลือกการดำเนินงาน การประเมินผล การปรับปรุงการตรวจสอบการดำเนินงานในการตัดสินใจปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานโครงการ ให้มีประสิทธิภาพตามต้องการ การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินให้รู้ว่า ได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเพื่อเป็นการปรับปรุงกระบวนการดำเนินโครงการได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับกระบวนการติดตาม กำกับ การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการติดตามผล และประเมินผล และด้านการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

2.2 แนวทางการประเมินด้านกระบวนการ

ในการประเมินกระบวนการ ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบการประเมินตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ (Deming Cycle: PDCA) มาปรับใช้ในการประเมินโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง เพื่อให้การประเมินด้านกระบวนการ มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งขออธิบายเพิ่มเติมตามแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้

ศุภศักดิ์ พงษ์อนันต์, อารยา เจริญกุล, และวิณา โฆษิตสรังคกุล (2553, หน้า 13) ได้กล่าวถึงการบริหารงานจะบรรลุผลสำเร็จได้นั้นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 วงจรเดมมิ่งสำหรับการดำเนินงาน

ที่มา: ศุภศักดิ์ พงษ์อนันต์, อารยา เจริญกุล และวีณา โฆษิตสุรังคกุล (2553, หน้า 13)

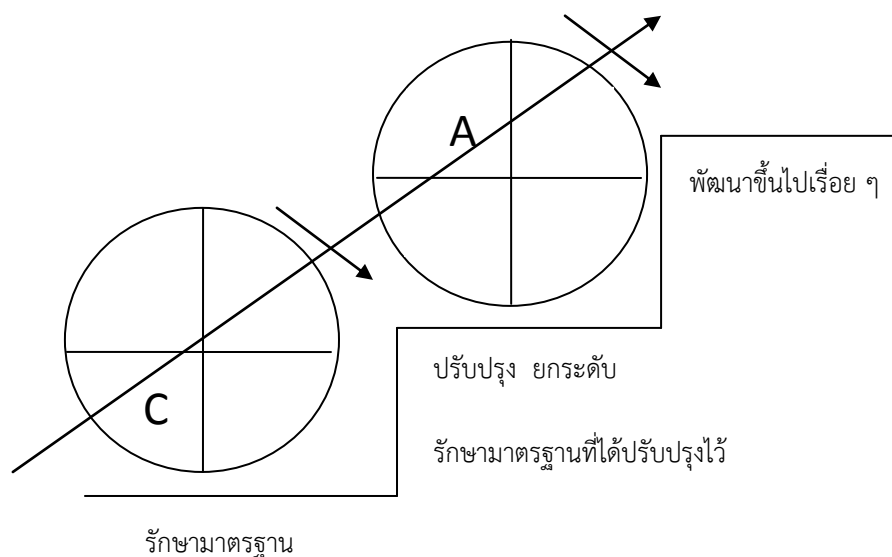
ระยะการวางแผน เป็นระยะที่มีการกำหนด และทบทวนเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

ระยะการปฏิบัติ เป็นระยะเวลาที่เริ่มดำเนินโครงการ

ระยะการตรวจสอบ เป็นระยะที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานของโครงการ

ระยะการปรับปรุงแก้ไข เป็นระยะที่มีการทบทวนจากรายงาน โดยมีการกลับไปพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การเริ่มต้นงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อใช้ วงจร PDCA จะช่วยให้กิจกรรมมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการตั้งเป้าหมายด้วยการวางแผน (P) และนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (D) หลังจากนั้นจึงต่อด้วยการตรวจสอบ หรือประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน (C) ว่าผลที่ได้นั้นเป็นไปตามที่คาดไว้มากน้อยเพียงใด และท้ายสุด นำผลที่ได้จากการประเมินไปดำเนินการต่อตามความเหมาะสม (A) หากผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามที่วางแผนไว้ ก็ให้จัดทำมาตรฐานวิธีการดำเนินการนั้นเพื่อกิจกรรมในลักษณะเดียวกันต่อไป โดยแต่ละขั้นตอนจะมีกรอบการดำเนินการและรายละเอียด ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 การทำงานของวงจร PDCA

ที่มา : ศุภศักดิ์ พงษ์อนันต์, อารยา เจริญกุล, และวีณา โฆษิตสุรงค์กุล (2553, หน้า 14)

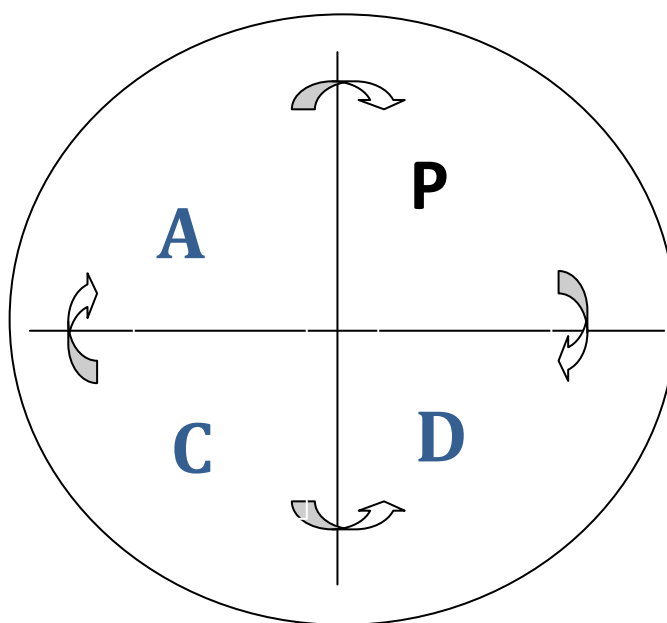
สุมน อมรวิวัฒน์, และคนอื่น ๆ (2554, หน้า 36) ได้กล่าวว่า แนวคิดของวงจรเดมมิง (Deming Cycle: PDCA) นี้ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ เอ็ดวาร์ด เดมมิง (Edward Deming) เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) หรือระบบวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: Q.C.C.) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการปรับปรุงการทำงานในแต่ละรอบของ Q.C.C. อย่างต่อเนื่อง โดยมีหลักการบริหาร 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ ดังนั้นการวางแผนจึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้แผนที่สมบูรณ์และดีที่สุด โดยกำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และกำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การวางแผน กำหนดการ ในระยะนี้มีการแยกแยะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทำ กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง และการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ระยะที่ 2 การจัดการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาช่วย และประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ระยะที่ 3 พัฒนาความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน โดยการทำให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมด ทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ และสามารถใช้ดุลยพินิจที่เหมาะสมในการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำให้ทราบสภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่ง
ที่วางแผนไว้ โดยมีกระบวนการดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล พิจารณา
กระบวนการทำงานเป็นตอนๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับ
ที่ได้วางแผนไว้ การรายงานและเสนอผลการประเมินรวม

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) จากผลการตรวจสอบหากพบว่าเกิดปัญหา อุปสรรค และ
ข้อบกพร่อง ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ต้องวิเคราะห์หาสาเหตุ
เพื่อวางแผนปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่ค้นพบ โดยอาจใช้
มาตรการดังนี้ การทบทวนนโยบาย การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน หรือการประชุมแก้ไข
กระบวนการทำงาน หรือหากประสบผลสำเร็จก็วางแผนปรับปรุงให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ วงจรควบคุม
คุณภาพ จึงเป็นวงจรการพัฒนาที่จะต้องหมุนให้มีการพัฒนาดีขึ้นเรื่อย ๆ ไม่หยุดนิ่ง ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ระบบวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle: Q.C.C.)

ที่มา : สุมน อมรวิวัฒน์, และคนอื่น ๆ (2554, หน้า 37)

สรุปได้ว่า วงจรควบคุมคุณภาพ มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ
ตามแผน ขั้นที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติ และขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มีวินัย โดยอาศัยความร่วมมือในการคิด การปฏิบัติ การปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนางานอย่างมีระบบหมุนเวียน
ไปอย่างต่อเนื่องไม่สิ้นสุด

3. การดำเนินงานตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ

3.1 ด้านการวางแผน

3.1.1 ความหมายของการวางแผน (Plan)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ความหมายของการวางแผน ดังนี้
เดียนเพ็ญ อ่องทวีสุข (2551) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการทำงานในอนาคตพร้อมทั้งกำหนดแนวทางการกระทำในทางปฏิบัติจริงเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ปกรณ ปกรณกรณ์ คำกอง (2552, หน้า 47) ได้กล่าวว่า การวางแผน คือ การวางรูปแบบภาวะที่ต้องการในอนาคตด้วยการกำหนดแนวทางปฏิบัติหรือกิจกรรมที่เห็นว่าดีที่สุดสำหรับความสำเร็จตามที่ต้องการเป็นการสร้างสมมติฐานสำหรับอนาคต โดยการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

พิสนุ พองศรี (2553, หน้า 23) กล่าวว่า การวางแผนหรือการวางระบบ หมายถึง การกำหนดขั้นตอนการทำงานที่เป็นกระบวนการมาตรฐานแต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเมื่อดำเนินการไปแล้วจะต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานและเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากการบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบ ประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้

วรวรรณ เจริญพันธ์ (2554, หน้า 12) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง ความพยายามที่เป็นระบบ เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด สำหรับอนาคตเพื่อให้องค์การบรรลุผลที่ปรารถนา

จามจุรี จำเมือง (2555, หน้า 16) กล่าวว่า การวางแผน คือ เครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ถือได้ว่าเป็นงานตั้งแต่เริ่มแรก และเป็นงานต่อเนื่องโดยตลอดในกระบวนการบริหาร และการจัดการของหน่วยงาน หรือของระบบการปกครองทั้งระบบ

จินตนา ศิริวัฒน์โชค (2557, หน้า 35) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึง การดำเนินงานในการรวบรวมแนวความคิดและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการจัดทำหรือร่างเป็นโครงการขึ้น และใช้ร่างโครงการนี้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานในลักษณะที่ว่า จะเป็นอะไร ทำไปทำไม ทำเมื่อใด ทำที่ไหน ใครเป็นผู้ทำ และทำอย่างไร การวางแผนโครงการเป็นขั้นตอนแรกของผู้บริหารโครงการหรือผู้เกี่ยวข้องจะต้องจัดทำและสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น จึงจะทำให้การดำเนินงานหรือการบริหารโครงการเป็นไปด้วยดี และบรรลุถึงเป้าหมายของโครงการ

เทอร์รี่ (Terry, 2003, p. 49) ได้กล่าวว่า การวางแผน คือ การเลือกและเชื่อมโยงข้อมูลการตั้งและใช้สมมติฐานเกี่ยวกับอนาคตเพื่อคาดการณ์ และกำหนดกิจกรรมเสนอแนะ ซึ่งเชื่อว่าจะนำไปสู่ผลที่ต้องการ

กุลิกค์ (Gulick, 2006, p. 37) กล่าวถึง การวางแผน คือ การวางแผนโครงการเกี่ยวกับสิ่งที่จะต้องทำและวิธีการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า การวางแผน หมายถึง การวางแผนงานในการปฏิบัติงานที่จะกระทำในอนาคตที่เป็นระบบ เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3.1.2 ขั้นตอนและองค์ประกอบของการวางแผน

ปกรณ ปกรณกรณ คํากอง (2552, หน้า 47-48) กล่าวว่า แผนงานที่มีประสิทธิภาพและได้ผลจะต้องมาจากกระบวนการวางแผนงานที่มีเหตุผลเป็นลำดับขั้นตอน ผู้วางแผนต้องดำเนินการใน 7 ขั้นตอน ดังนี้

(1) กำหนดวัตถุประสงค์ (ระบุปัญหา) เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการวางแผน จึงต้องระมัดระวังไม่ให้วัตถุประสงค์ขัดแย้งกับนโยบายระดับสูงหรือแผนงานรวม ขององค์การ ควรพิจารณาว่าแผนงานใหม่จำเป็นหรือไม่ แผนงานที่มีอยู่แล้วสามารถใช้หรือแก้ไขได้หรือไม่

(2) รวบรวมข้อมูลและข้อจำกัด เป็นการรวบรวมเอานโยบายแผนงานที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งสิ่งที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าและข้อเท็จจริงของข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต่อการวางแผน ในขณะที่ข้อจำกัดอาจได้แก่ นโยบายจำเพาะ กำหนดเวลา งบประมาณ หรือปัญหาแรงงาน

(3) วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วางแผนจะต้องจัดระเบียบและแยกข้อมูลออกเป็นส่วน ๆ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องจะถูกตัดทิ้งไป การวิเคราะห์อาจทำให้ผู้วางแผนต้องรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมก็ได้

(4) กำหนดแผนงานหลายแผน ผู้วางแผนจำเป็นต้องเลือกแผนงานที่แตกต่างเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งสามารถจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ บางครั้งปรากฏว่าแผนงานที่ดีที่สุดจะถูกมองข้ามไปเพราะแรงร้อน จึงสมควรพิจารณากำหนดหลายขั้นตอนไว้ก่อน

(5) เลือกแผนงานที่ดีที่สุดจากทางเลือกทั้งหมด ถือเป็นกระบวนการตัดสินใจที่ดีที่สุดของการวางแผน ถ้าขั้นตอนก่อนหน้าที่กระทำอย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนนี้จะกลายเป็นขั้นตอนที่ง่ายที่สุดของกระบวนการทั้งหมด การเลือกแผนงานที่ดีที่สุดนั้นอาจใช้การวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้รายการตรวจสอบต่อไปนี้

- (5.1) ทางเลือกแต่ละทางสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพียงใด
- (5.2) ทางเลือกแต่ละทางมีผลกระทบต่อแผนงานและการปฏิบัติงานอื่นอย่างไร
- (5.3) มีความแตกต่างในเรื่องความยุ่งยากซับซ้อนระหว่างทางเลือกหรือไม่
- (5.4) ความยืดหยุ่นของทางเลือก
- (5.5) ผู้ที่เกี่ยวข้องให้การยอมรับแต่ละทางเลือกอย่างไรบ้าง
- (5.6) แต่ละทางเลือกต้องใช้วัสดุอุปกรณ์และความช่วยเหลือมากน้อยเพียงใด
- (5.7) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความเสี่ยงกับผลกำไรของแต่ละทางเลือก

เป็นอย่างไร หรือในเรื่องผลกำไรกับการลงทุนเป็นอย่างไร

(6) กำหนดแผนงานย่อย สิ่งนี้อาจจำเป็นหรือไม่ก็ได้ ถ้าแผนงานใหม่มีความซับซ้อนก็ควรจะมีแผนงานสำหรับแต่ละงานหรือกิจกรรมสนับสนุน

(7) ทำการติดตามผลขั้นตอนนี้เพื่อยืนยันว่าแผนงานมีการปฏิบัติอย่างไร ได้ผลตรงตามเวลาหรือไม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการควบคุมที่แท้จริง

พิสนุ พงศ์ศรี (2553, หน้า 23) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการวางแผนไว้ดังนี้

(1) กำหนดเป้าหมาย หมายถึง การกำหนดความสำเร็จหรือสถานการณ์ที่ต้องการสำหรับอนาคต

(2) ประเมินความสามารถที่แท้จริง โดยพิจารณาสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด

(3) พิจารณาปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่จะสนับสนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของเป้าหมาย

(4) จัดทำแผนเป็นการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับความสำเร็จของเป้าหมาย และกำหนดกิจกรรมขึ้นเป็นแผนงาน

วรวรรณ เจริญพันธ์ (2554, หน้า 12-13) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการดำเนินการวางแผน ดังนี้

(1) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย วัตถุประสงค์ คือ ความต้องการของแผนงาน ซึ่งเป็นแนวทางกว้าง ๆ ในเชิงคุณภาพ กำหนดวัตถุประสงค์ต้องชัดเจน และคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ คือ ควรเริ่มจากการระบุปัญหาแล้วแปลงปัญหามาเป็นวัตถุประสงค์ของแผน รู้ถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดปัญหา จากวัตถุประสงค์ต้องสามารถกำหนดได้ว่าดำเนินการอะไร เพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ต้องสามารถรู้ได้ว่าต้องการผลลัพธ์อะไร ต้องสามารถกำหนดมาตรการเพื่อใช้วัดผลสำเร็จได้ โดยการเขียนวัตถุประสงค์ ควรยึดหลัก SMART คือ

S = Specific ระบุชัดเจนมีขอบเขตที่แน่ชัด

M = Measurable สามารถวัดและประเมินผลได้

A = Attainable สามารถบรรลุได้

R = Realistic ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

T = Time มีกรอบของเวลากำหนดไว้

เป้าหมาย คือ ความต้องการตามแผนงานซึ่งเป็นแนวทางที่เจาะจงเขียนในเชิงปริมาณและสามารถวัดผลได้ชัดเจน

(2) วิธีดำเนินงาน คือ กิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ กิจกรรมทุกกิจกรรมที่ต้องทำควรแยกแยะให้ชัดเจนกำหนดผู้รับผิดชอบ และเวลาที่เริ่มต้นและสิ้นสุดของแต่ละกิจกรรม รวมทั้งพิจารณาถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบที่มีในการดำเนินการตามแผนด้วย

(3) ระยะเวลาในการดำเนินงาน คือ การระบุระยะเวลาเริ่มต้นของแผนงานจนถึงเวลาสิ้นสุด ในกรณีที่แผนงานนั้นมีหลายภารกิจ ก็สามารถลงรายละเอียดระยะเวลาของแต่ละภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามแผน ว่าแต่ละภารกิจนั้นต้องเริ่มต้นและสิ้นสุดเมื่อใด

(4) งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้ คือ การระบุถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ต้องใช้เพื่อดำเนินการตามแผนให้บรรลุผล โดยรวมถึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งหมด

(5) ผู้รับผิดชอบ คือ บุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จของแผนงานนั้น

(6) การติดตามผล คือ การบริหารและวางแผนติดตามความก้าวหน้าแผนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน

(7) ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือ การระบุและชี้ถึงข้อดีต่าง ๆ ที่จะได้รับจากการดำเนินการตามแผน ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับอาจอยู่ในรูปตัวเงิน หรือไม่อยู่ในรูปตัวเงินก็ได้

จามจุรี จำเมือง (2555, หน้า 16) กล่าวว่า กระบวนการวางแผนงานในโรงเรียนจะเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ลำดับขั้นตอนกิจกรรมรวมทั้งบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในรูปหน่วยงานรับผิดชอบการวางแผนงานในโรงเรียน คณะกรรมการวางแผนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวางแผนในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสมชัดเจนและเป็นระบบ ในการวางแผนงานนั้นจะต้องมีขั้นตอนที่สัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องและมีระบบ ดังนี้

(1) ขั้นตอนเตรียม ซึ่งประกอบด้วยการทำงานทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมงบประมาณ เพื่อการดำเนินการและการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดทำแผน

(2) ขั้นตอนวางแผน ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาขององค์กร การจัดลำดับสำคัญของปัญหา การทำแผนงานและโครงการที่ผสมผสานกันอย่างเหมาะสม การนำเสนอแผนงานต่อผู้เกี่ยวข้องเพื่อขอความเห็นชอบ

(3) ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน เป็นการนำแผนไปสู่การปฏิบัติตามลักษณะกิจกรรมที่กำหนด โดยการประสานงานกับผู้รับผิดชอบดำเนินการ รวมทั้งการติดตามเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

(4) ขั้นตอนประเมินผล ปรับแผนและจัดทำแผนใหม่ เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานทั้งระหว่างการดำเนินการและเมื่อสิ้นสุดโครงการ และนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องหรือจัดทำแผนการดำเนินการใหม่

จินตนา ศิริวัฒน์โชค (2557, หน้า 36) ได้กล่าวถึงการวางแผนมีขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

(1) ขั้นการวางแผน ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ การประเมินความจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย การกำหนดเป้าหมายและงบประมาณ การกำหนดวิธีการ การกำหนดวิธีประเมินผล และการจัดทำแผนงานและโครงการ

(2) ชี้้นำแผนไปปฏิบัติ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ การเตรียมการก่อนการดำเนินการ และการลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

(3) ชั้นประเมินผล ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือ การประเมินผล การรายงานผล และการปรับแผน

บังฮาร์ท และทรูลล์ (Banghart & Trull, 2004, p. 134) ได้กำหนดขั้นตอนการวางแผน โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

- (1) กำหนดปัญหา
- (2) กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา
- (3) จัดทำแผนเพื่อแก้ไขปัญหา
- (4) ประเมินแผนที่จัดทำ
- (5) สื่อสารแผนให้ผู้อื่นรู้และเข้าใจ
- (6) นำแผนไปปฏิบัติ
- (7) ประเมินผลการปฏิบัติ

คอฟแมน (Kaufman, 2004, p. 302) กล่าวว่า การวางแผนการศึกษามีขั้นตอนสำคัญดังนี้

- (1) กำหนดปัญหา
- (2) กำหนดแนวทางแก้ปัญห
- (3) เลือกแนวทางแก้ปัญห
- (4) นำแนวทางแก้ไขปัญหาที่เลือกไปปฏิบัติ
- (5) ตรวจสอบประสิทธิภาพของการปฏิบัติ
- (6) ปรับปรุงแก้ไขผลของการปฏิบัติ

3.1.3 ขอบข่ายการวางแผน

ปกรณั ปกรณกรณ์ คำกอง (2552, หน้า 48) ได้กล่าวถึง การวางแผน คือ จุดเริ่มต้นที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียน และครูผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรพื้นฐานของโรงเรียน หรือมอบหมายให้คณะกรรมการสำรวจแหล่งเรียนรู้ดำเนินการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรของโรงเรียนและจัดทำสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในระดับโรงเรียน โดยมีองค์ประกอบของการวางแผน ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- (1) การศึกษาหลักสูตรและความต้องการของครูและนักเรียน
- (2) กำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมาย
- (3) วางแผนร่วมกันระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ
- (4) กำหนดโครงการ งานกิจกรรม
- (5) จัดทำแผนปฏิบัติการ

พิสนุ พงศ์ศรี (2553, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงแนวทางในการวางแผนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

- (1) กำหนดกรอบนโยบายการพัฒนา
- (2) กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ
- (3) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจแก่บุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการวางแผน

และการพัฒนา

- (4) การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา
- (5) โรงเรียนได้ใช้ข้อมูล สารสนเทศ ในการวางแผนพัฒนา
- (6) จัดลำดับความจำเป็นและขั้นตอนในการพัฒนา
- (7) มีโครงการพัฒนาอย่างหลากหลาย
- (8) ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ

สรุปได้ว่า การวางแผน มีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

(1) มีการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมโดยละเอียดรอบคอบ ในการกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรม ขั้นตอน และแนวทางในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม

- (2) มีการสำรวจสภาพ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังดำเนินการ
- (3) มีการเก็บข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการ
- (4) มีการแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อร่วมปฏิบัติกิจกรรม
- (5) มีการกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน เหมาะสม
- (6) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกัน

ดำเนินการ

3.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน

3.2.1 ความหมายของการปฏิบัติตามแผน (Do)

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ดังนี้

ปกรณ ปกรณกรณม์ คำกอง (2552, หน้า 49) กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผนหรือการทำตามระบบ คือ การปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามกระบวนการ วิธีการ และบันทึกข้อมูลที่จำเป็นอันเกิดมาจากการปฏิบัติตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ในบันทึกมาตรฐานของทุกคนในองค์กร หรือที่รับผิดชอบ ในระบบแต่ระบบ อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

วรวรรณ เจริญพันธ์ (2554, หน้า 14) กล่าวว่า การปฏิบัติงาน หรือการปฏิบัติตามแผน เป็นการทำความเข้าใจแผนงานที่กำหนดขึ้น และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบนำแผนนั้นไปปฏิบัติให้บรรลุผล ซึ่งการปฏิบัติตามแผนจะสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ

จามจุรี จำเมือง (2555, หน้า 16) กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การจำแนก กิจกรรมออกเป็นส่วนย่อย ๆ แล้วมอบหมายให้เป็นความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยภายในองค์กร และ กำหนดตัวบุคคลและวิธีการในการประสานงาน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

จินตนา ศิริวัฒน์โชค (2557, หน้า 36) กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การหา ความรู้ เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ การลงมือดำเนินการ การแก้ปัญหาตามวิธีการที่ได้กำหนดเอาไว้ในแผน รวมถึงการรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์การดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผนจึงเป็นการลงมือ ปฏิบัติเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรม ในการปฏิบัติตามแผน ผู้ปฏิบัติจะต้อง เตรียมความพร้อมในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ การลงมือดำเนินการ การแก้ปัญหาตาม วิธีการที่ได้กำหนดเอาไว้ในแผน รวมถึงการรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์การดำเนินงาน ในการปฏิบัติตามแผนจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติทราบถึงขอบเขตในการทำงานที่แน่นอน ช่วยลดการสูญเสียจาก การทำงานซ้ำซ้อน อีกทั้งช่วยให้เกิดการประหยัดทั้งด้าน คน เวลา และงบประมาณ นอกจากนี้การปฏิบัติ ตามแผนจะช่วยให้เกิดการประสานสัมพันธ์ภายในองค์กร ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุผลสำเร็จของงานได้

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การทำความเข้าใจ และมอบหมายงานให้ ผู้รับผิดชอบไปปฏิบัติ บันทึกข้อมูล และดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

3.2.2 ขอบข่ายการปฏิบัติตามแผน

ปกรณัม ปกรณกรณ์ คำกอง (2552, หน้า 52-53) ได้กล่าวถึง แนวทางในการปฏิบัติ ตามแผนว่าควรดำเนินการดังนี้

- (1) มีการประชุมชี้แจงแก่คณะครูในรายละเอียดถึงแผนการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดเตรียมกิจกรรมหรือโครงการ
- (2) มีการประสานการทำงานกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เจ้าหน้าที่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการจัดโครงการ
- (3) มีการประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินการพัฒนาโครงการ
- (4) มีการพัฒนา ปรับปรุง โครงการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาของนักเรียนมากที่สุด
- (5) มีการจัดเตรียมครู และบุคลากรดำเนินงานรับผิดชอบจัดเตรียมโครงการ อย่างชัดเจน

(6) มีการประชาสัมพันธ์แจ้งให้นักเรียน และคณะครูทราบถึงโครงการ
 วรวรรณ เจริญพันธ์ (2554, หน้า 15) ได้กล่าวถึง แนวทางการปฏิบัติตามแผน เพื่อประโยชน์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าต่อผู้เรียนมากที่สุด โรงเรียน ควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- (1) การพัฒนาบุคลากร
- (2) การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี
- (3) การจัดเก็บให้เป็นระบบ
- (4) ผลิตคู่มือการใช้แหล่งเรียนรู้
- (5) การจัดให้บริการ
- (6) การจัดกิจกรรมแนะนำการใช้และรณรงค์การใช้แหล่งเรียนรู้
- (7) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

จามจรี จำเมือง (2555, หน้า 18) ได้กล่าวถึง แนวทางในการปฏิบัติตามแผนควร

ประกอบด้วย

- (1) จัดประชุม อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบ
- (2) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- (3) ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรม
- (4) มีการใช้ทรัพยากรชุมชนในการดำเนินกิจกรรม
- (5) ใช้วิทยากรของชุมชน

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามแผน มีแนวทางหรือขอบข่ายดังนี้

- (1) มีการวางกำหนดการดำเนินงาน
- (2) มีการประชุมชี้แจงถึงแนวทางในการดำเนินงาน
- (3) มีการประสานผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงาน
- (4) มีการจัดเตรียมบุคลากร สถานที่ในการดำเนินงาน
- (5) มีการจัดทำสื่อหรือคู่มือในการดำเนินงาน
- (6) มีการสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน
- (7) มีการประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมและการดำเนินงาน

3.3 ด้านการตรวจสอบ

3.3.1 ความหมายของการตรวจสอบ (Check)

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการตรวจสอบ ดังนี้

เดือนเพ็ญ อ่องทวีสุข (2551, หน้า 21) กล่าวว่า การตรวจสอบ หมายถึง

การตรวจติดตาม และการวัดผลความก้าวหน้าของแผนงาน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยไม่ได้หมายถึงการจับผิด

จามจรี จำเมือง (2555, หน้า 19) กล่าวว่า การตรวจสอบ หมายถึง การติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการแต่ละกิจกรรม หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ความสำเร็จของโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การควบคุมยังรวมไปถึงการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเป็นการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่โครงการไปในตัว

จินตนา ศิริวัฒน์โชค (2557, หน้า 38) กล่าวว่า การตรวจสอบ หมายถึง การติดตาม ประเมินผล หรือการตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ตรวจสอบผลลัพธ์ ของการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือตรวจสอบผลการแก้ไขปัญหาเปรียบเทียบกับ เป้าหมายที่วางไว้

สรุปได้ว่า การตรวจสอบ หมายถึง การติดตามการปฏิบัติงาน ปรับปรุงแก้ไข เพื่อ พิจารณาความก้าวหน้าการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผล ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน

3.3.2 ขอบข่ายการตรวจสอบ

เชาว์ อินใย (2553, หน้า 25) ได้กล่าวถึง แนวทางในการตรวจสอบว่าควรดำเนินการ ดังนี้

(1) กำหนดวัตถุประสงค์การตรวจสอบและการประเมินผลโครงการที่ชัดเจนสามารถ ปฏิบัติได้

(2) แต่งตั้งคณะกรรมการครูที่มีความรู้ความสามารถในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน

(3) ส่งเสริมการใช้วิธีการตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา โครงการที่หลากหลายและครอบคลุม

(4) จัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

(5) จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(6) รวบรวมปัญหาและบันทึกปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง

(7) จัดทำสถิติ ข้อมูล และรายงานสรุปผลการดำเนินงานเป็นประจำหลังการ ดำเนินงานเสร็จสิ้น ในแต่ละปีการศึกษา

(8) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นเอกสาร เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา ข้อเสนอแนะ เพื่อรายงานโรงเรียนทราบ

จามจรี จำเมือง (2555, หน้า 20) กล่าวว่า ในการดำเนินกิจกรรมจะต้องมี การตรวจสอบ เพื่อสรุปรายงานผลการดำเนินงาน สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ เพื่อให้ ทราบความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นระยะ ๆ ตลอดการดำเนินงานโดยวิเคราะห์ผลว่าประสบผลสำเร็จ หรือไม่ หรือยังมีปัญหาข้อบกพร่องอย่างไร การตรวจสอบ ในการดำเนินงานโรงเรียนมีขั้นตอน การตรวจสอบ ดังนี้

(1) กำหนดกรอบการตรวจสอบ

(2) การตรวจสอบ

(3) สรุปผลและจัดทำรายงาน

วิธีการและหลักการตรวจสอบนั้นต้องอาศัยข้อมูลที่รวบรวมไว้และใช้วิธีการหลาย ๆ วิธี และต้องมีหลักการและแนวทางในการตรวจสอบ คือ

- (1) การตรวจสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- (2) การตรวจสอบควรกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- (3) คุณค่าของการตรวจสอบนั้น อยู่ที่การนำผลการตรวจสอบไปใช้พัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้น และเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคที่แล้วมา

จินตนา ศิริวัฒนโชค (2557, หน้า 38-39) ได้กล่าวถึง แนวทางการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วย

- (1) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ
- (2) แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ
- (3) กำหนดวิธีและขั้นตอนการตรวจสอบ
- (4) สร้างเครื่องมือวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบ
- (5) ทบทวน ตรวจสอบการดำเนินงานเป็นระยะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง
- (6) จัดทำรายงานผลการประเมิน

สรุปได้ว่า การตรวจสอบ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- (1) มีการกำหนดวัตถุประสงค์การตรวจสอบและประเมินผลกิจกรรม
- (2) มีการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ
- (3) มีวิธีการใช้แนวทางการตรวจสอบที่หลากหลาย
- (4) มีแผนการติดตามตรวจสอบ
- (5) มีการรวบรวมปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- (6) มีการจัดทำข้อมูลสถิติผลการดำเนินงาน
- (7) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

3.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

3.4.1 ความหมายของการปรับปรุงแก้ไขปัญหา (Act)

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการปรับปรุงแก้ไขปัญหา คือ

เชาว์ อินใย (2553, หน้า 26) กล่าวว่า การปรับปรุงแก้ไขปัญหา หมายถึง การนำผลการตรวจสอบมาแก้ไขและพัฒนาระบบ ซึ่งอาจจะเป็นส่วนกระบวนการ วิธีการ หรือบันทึกส่วนใดส่วนหนึ่งให้ดีขึ้นจนเป็นระบบคุณภาพที่ผุดงไว้จนเป็นวัฒนธรรมของการทำงานเชิงคุณภาพขององค์กรต่อไป

จามจุรี จำเมือง (2555, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการปรับปรุงแก้ไขปัญหา (act) หมายถึง การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหและอุปสรรคที่ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมาย หรือดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาปัจจุบัน และป้องกันปัญหาในอนาคต แล้วจัดทำมาตรฐาน การปฏิบัติงานไว้เพื่อป้องกันมิให้ปัญหาเดิมกับคืนสภาพ

สรุปได้ว่า การปรับปรุงแก้ไขปัญหา หมายถึง การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่ดำเนินการแล้วไม่เป็นไปตามแผน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และป้องกันปัญหาในอนาคตแล้วจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3.4.2 ขอบข่ายการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

เชาว์ อินโย (2553, หน้า 26-27)ได้กล่าวถึงแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ว่าควรดำเนินการดังนี้

- (1) มีการวิเคราะห์ผลการประเมินการดำเนินงาน
- (2) จัดให้มีการประชุมคณะทำงานเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน
- (3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และวางแนวทางในการดำเนินงาน
- (4) ส่งเสริมให้มีการศึกษา และวิจัยประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
- (5) ส่งเสริมให้มีการนำผลการศึกษา และวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน

ในการประกอบการตัดสินใจ

จามจური จำเมือง (2555, หน้า 22)ได้กล่าวว่า การปรับปรุงแก้ไขปัญหา หมายถึง การจัดการหรือการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดมาตรฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยโรงเรียนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน และบทบาทหรือแนวปฏิบัติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน นำโรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การปรับปรุงแก้ไขปัญหา มีแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

- (1) มีการวิเคราะห์ และประเมินการดำเนินงาน
- (2) มีการประชุมคณะทำงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน

หลังจากดำเนินการแล้ว

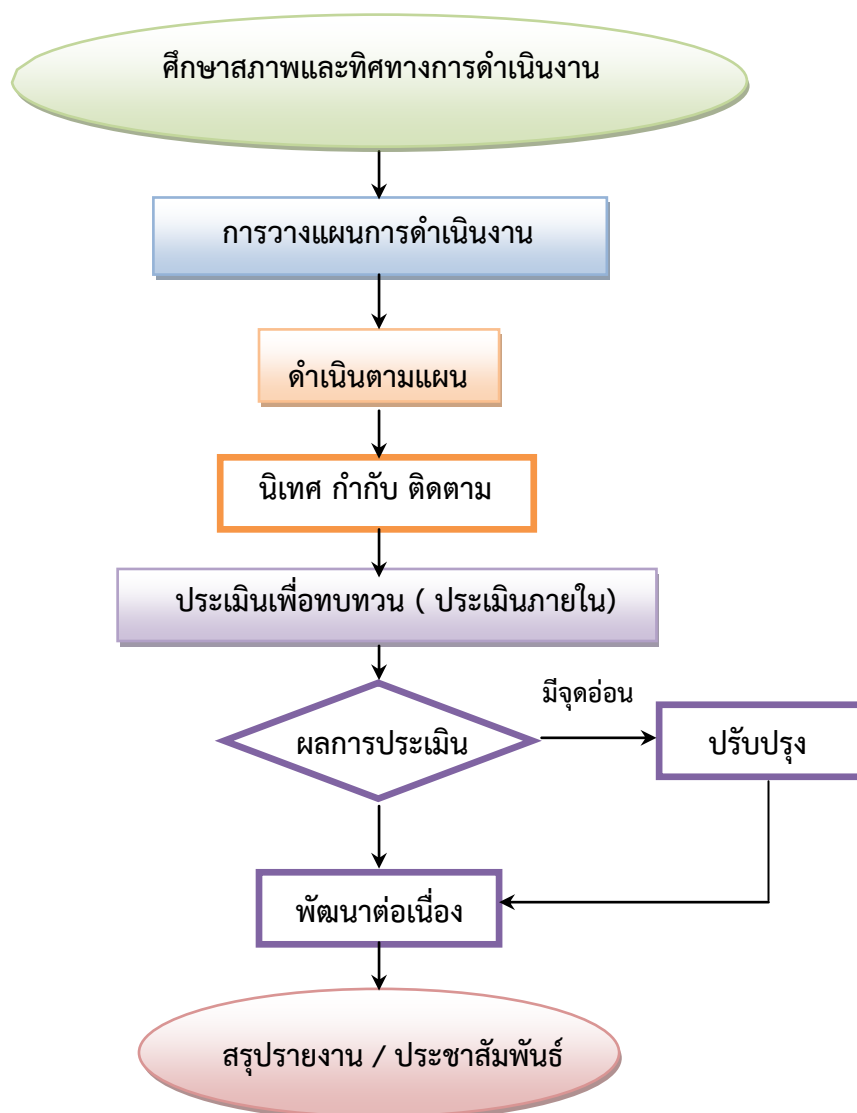
- (3) สรรหาผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ดำเนินการ เพื่อให้เป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาปรับปรุง
- (4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข และวางแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- (5) ส่งเสริมให้มีการศึกษา และวิจัยประสิทธิภาพของการดำเนินงาน
- (6) ส่งเสริมให้มีการนำผลการศึกษา และวิจัยมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบ

ในการตัดสินใจ

จากการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ สรุปได้ว่า ในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการศึกษาถึงผลการดำเนินงานหรือผลของการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจพัฒนางานต่อไป ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าวต้องมีรูปแบบหรือแนวทางในการติดตาม ตรวจสอบและพัฒนา และแนวทางที่มีความเหมาะสมที่สุดในการ

ติดตามพัฒนาคุณภาพของงานได้ดีที่สุดคือ แนวทางการดำเนินงานตามระบบวงจรควบคุมคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขปัญหา

การดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการบริหารงาน สรุปได้ดังแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ที่มา : โรงเรียนวัดบึง (2559, หน้า 8)

สรุปได้ว่า การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ใช้การบริหารเชิงระบบ PDCA โดยนำวิธีการ หรือกระบวนการการปฏิบัตินั้นมาปรับใช้ให้กลายเป็นนิสัย หรือเป็นมาตรฐานส่วนตนสำหรับ

ใช้ปฏิบัติกับแผนงานอื่น ที่มีลักษณะเดียวกันรวมทั้งต้องหาทางปรับปรุงกระบวนการ หรือวิธีการที่ทำให้บรรลุแผนงานนั้นๆ ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก เมื่อผลไม่เป็นไปตามที่ต้องการควรวิเคราะห์ และพิจารณาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ใช้ความพยายามเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น หรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 28)

โรงเรียนวัดบึง ได้ดำเนินการจัดการดูแลนักเรียน โดยใช้การบริหารเชิงระบบ PDCA นำวิธีการ หรือกระบวนการ การปฏิบัตินั้นมาปรับใช้ในโรงเรียน และสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการวางแผนการดำเนินงานของการดูแลนักเรียน ที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ และนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลา 1 รอบปี ซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการดูแลนักเรียน

โครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

1. โครงการ การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
2. แผนงาน กลุ่มบริหารงานทั่วไป (ส่งเสริมกิจการนักเรียน)
3. ประเภทของโครงการ ต่อเนื่องแยกดำเนินการเป็น 2 ภาคเรียน
4. สนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560

ข้อ 2 เร่งพัฒนาความแข็งแกร่งทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกระดับทุกประเภท รวมถึง เด็กพิการ และด้อยโอกาส มีความรู้ และทักษะแห่งโลกยุคใหม่ควบคู่กันไป โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การเขียน และการคิด เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับสูง และโลกของการทำงาน

ข้อที่ 3 เร่งปรับระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีการประสานสัมพันธ์ กับเนื้อหา ทักษะ และกระบวนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วย มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการสอน การพัฒนาทางวิชาชีพและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

5. สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559

มาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1.2.1 มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมาย และวัฒนธรรมอันดีของสังคม

1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย

1.2.3 ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย

1.2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และลักษณะจิตสังคม

6. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อนโยบายในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ

ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวกระตุ้นและยั่วยุหลายด้าน อันอาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังพัฒนาทุกด้านและควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เจริญงอกงามไปในทิศทางที่ถูก ประกอบกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความห่างเหินไม่ได้ อยู่ร่วมกัน เนื่องจากภาระหน้าที่การงานและการหาเลี้ยงชีพของแต่ละครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของเยาวชน จึงได้กำหนดและเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา อย่างทั่วถึงโดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนทุกระดับให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช พ.ศ. 2551

ระบบดูแลนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผนขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติร่วมแก้ไขปัญหากจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัดบึง ตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงได้กำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียน โดยดำเนินการควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังในปีการศึกษา 2560 ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้สามารถดำรงอยู่อย่างมีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ปลอดภัยจากวิกฤตทั้งหมด โรงเรียนวัดบึง จึงจัดทำโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 ขึ้น

7. วัตถุประสงค์

7.1 เพื่อให้โรงเรียนดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพ บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

7.2 เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานการดูแลนักเรียนที่มีคุณภาพ

7.3 เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาอย่างทั่วถึง เต็มตามศักยภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

8. เป้าหมาย

8.1 เชิงปริมาณ

8.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครู โรงเรียนวัดบึง จำนวน 9 คน

8.1.2 นักเรียน ระดับชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 70 คน

8.2 เชิงคุณภาพ

บริหารจัดการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึงให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กเรียนมีทักษะการดำรงชีวิตมีวินัย รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถช่วยเหลือสังคมได้และมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น

9. การดำเนินการ

9.1 ขั้นการวางแผน

9.1.1 จัดการประชุมกลุ่มย่อย

9.1.2 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ จัดทำแผนงานปฏิบัติการประจำปี

9.1.3 เขียนโครงการ

9.1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

9.1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

9.1.6 ประชุมชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

9.2 ขั้นการดำเนินงาน

9.2.1 การบริหารงานการดูแลนักเรียน ประกอบด้วย

- 1) จัดโครงสร้างการบริหารงานด้านการดูแลนักเรียน
- 2) จัดโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์
- 3) จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงานและนำผลไปใช้พัฒนา

9.2.2 การดำเนินงานดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ซึ่งในแต่ละงาน แต่ละกิจกรรม มีการดำเนินการโดยกระบวนการ 4 ขั้นของ Deming (PDCA) อยู่ทุกขั้นตอน ประกอบด้วย

- 1) งานสนับสนุนกิจการนักเรียนที่ทางโรงเรียนวัดบึง ได้จัดดังนี้
 - 1.1) กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
 - 1.2) กิจกรรมส่งเสริมการประกวดชั้นเรียน
 - 1.3) กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในการอยู่ร่วมกัน
 - 1.4) กิจกรรมเสริมสร้างสุนทรียภาพ
 - 1.5) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
 - 1.6) กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ
 - 1.7) กิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำ
 - 1.8) กิจกรรมจิตอาสา
 - 1.9) กิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) งานอนามัยกิจกรรมที่ทางโรงเรียนวัดบึง ได้จัดมีดังนี้

- 2.1) การตรวจสุขภาพนักเรียน
- 2.2) การรักษาพยาบาลเบื้องต้น
- 2.3) การจัดระบบสุขาภิบาลในโรงเรียน
- 3) งานโภชนาการโรงเรียนทางโรงเรียนวัดบึง ได้ดำเนินการดังนี้
 - 3.1) จัดทำรายการอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและนำวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารต้องมีคุณภาพ
 - 3.2) บุคลากรที่มีหน้าที่ในการประกอบอาหารจะต้องได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้การประกอบอาหาร ได้รับการตรวจสุขภาพอยู่เสมอ และจะต้องรักษาความสะอาดร่างกาย
 - 3.3) สถานที่ ภาชนะ และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาหาร ต้องดูแลบำรุงรักษาให้สะอาดถูกสุขอนามัย และจัดเก็บให้เป็นสัดส่วน
 - 3.4) ให้มีระบบป้องกันภัยจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและแก๊สหุงต้ม
 - 3.5) สถานที่รับประทานอาหาร จะต้องได้รับการดูแลรักษาความสะอาด และจัดความเป็นระเบียบของโต๊ะและเก้าอี้
 - 3.6) ให้มีที่ล้างภาชนะใส่อาหารของนักเรียน มีที่รองรับกักเก็บเศษอาหาร มีวัสดุงานบ้านเพื่อทำความสะอาดที่รับประทานอาหาร มีอ่างล้างมือ และที่จัดเก็บภาชนะที่เหมาะสม
 - 3.7) จัดให้มีที่ดักไขมันบริเวณทางระบายน้ำ มีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ
 - 3.8) จัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาดโดยผ่านการรับรองจากสาธารณสุข น้ำที่บริโภคจะต้องมีการผสมสารไอโอดีน ควรจัดให้มีการตรวจคุณภาพน้ำดื่มอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
 - 3.9) น้ำที่ใช้ในการอุปโภคต้องเป็นน้ำที่สะอาด และโรงเรียนจะต้องมีมาตรการให้นักเรียนใช้น้ำอย่างประหยัด
- 4) งานบริการเป็นบริการขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนทุกคน ดังนี้
 - 4.1) จัดให้มีกิจกรรมการออมเพื่อให้นักเรียนรู้จักประหยัด และเก็บออม
 - 4.2) บริการด้านสื่อสารคมนาคม เช่น จดหมาย พัสดุ อนามัย โทรศัพท์ สาธารณะ อินเทอร์เน็ต และเสียงตามสาย
 - 4.3) จัดระเบียบเครือข่ายในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองได้อย่างรวดเร็ว
 - 4.4) จัดระบบบริการน้ำดื่มที่สะอาด และเพียงพอแก่นักเรียน
 - 4.5) จัดแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของนักเรียน เช่น ห้องสมุด ตะกร้าความรู้ สวนพุทธธรรม สวนสมุนไพร และจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 5) งานอาคารสถานที่ภารกิจที่สำคัญของงานอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 5.1) จัดโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ระบบน้ำ ไฟฟ้า ห้องน้ำ ห้องส้วม ยานพาหนะ สิ่งแวดล้อมด้านกายภาพตามระบบสุขาภิบาล และระบบสาธารณสุขปโภค

5.2) จัดทำสวนหย่อม ให้เกิดความสวยงาม และร่มรื่นแก่ผู้พบเห็น
 5.3) ปลูกพืชผักสวนครัว และพืชประเภทรั้วกินได้ เช่น ชะอม
 5.4) จัดให้มีถังขยะในจุดต่าง ๆ ที่เพียงพอและเหมาะสม เขียนป้ายแยกชนิดของขยะที่ย่อยสลายได้ และย่อยสลายไม่ได้ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ทำปุ๋ยหมักหรือคัดแยกไปจำหน่ายต่อไป

5.5) ตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

5.6) ตรวจสอบอุปกรณ์ในชั้นเรียนให้มีปลอดภัย และพร้อมใช้งาน

5.7) ดูแลการทำความสะอาดโรงอาบน้ำ ห้องส้วม บริเวณโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ

6) งานรักษาความปลอดภัยเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการปกป้อง คุ้มครอง พิทักษ์ และรักษาไม่ให้นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนได้มีโอกาสประสบกับอันตรายในรูปแบบต่าง ๆ โรงเรียนมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัย ในสิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในโรงเรียน ดังต่อไปนี้

6.1) การป้องกันไม่ให้นักเรียนได้สัมผัสกับสิ่งเสพติดในรูปแบบต่างๆ

6.2) การจัดระบบการจราจรในโรงเรียนให้เหมาะสม

6.3) ระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์จะต้องได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอ

6.4) ไม่ควรให้นักเรียนไปปฏิบัติงานในบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุ

6.5) มีมาตรการ และอุปกรณ์ในการป้องกันอัคคีภัย

6.6) จัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายจากสัตว์มีพิษ

6.7) โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอันตรายจากบุคคล

9.3 ชั้นประเมินผลการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงาน โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จัดให้ครูประจำชั้น ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล การประเมินผลโครงการ การประเมินงานในหน้าที่ การประเมินผลความพึงพอใจ การประเมินความสะอาดชั้นเรียน โดยโรงเรียนได้พิจารณาจากความสำเร็จการให้ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูประจำชั้น นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน

9.4 ชั้นปรับปรุงและแก้ไขปัญหา โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมไว้ มาวิเคราะห์ ประชุมกลุ่มย่อย และพิจารณาจัดทำแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานการดูแลนักเรียน ประกอบด้วย แนวทางการพัฒนา มาตรฐานการดูแลนักเรียน แนวทางการสร้างเสริมทักษะการดำรงชีวิต แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม แนวทางการเสริมสร้างสุนทรียภาพ และนันทนาการ แนวทางการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

10. งบประมาณ

งบประมาณจากเงินอุดหนุนโรงเรียนสำหรับดำเนินงานโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน โรงเรียนวัดบึง ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 20,000 บาท

11. ระยะเวลาดำเนินงาน

การดำเนินโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน โรงเรียนวัดบึง ประจำปีการศึกษา 2560 แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะ คือ

ภาคเรียนที่ 1 ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2560 ทั้งนี้เพื่อให้ครูประจำชั้นกำกับ ติดตามพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา สรุปในภาพรวมและรายงานให้โรงเรียนทราบเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พร้อมจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการดำเนินโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลเป็นสารสนเทศรายงานคณะกรรมการสถานศึกษา สำหรับใช้ในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงมาตรฐานการดูแลนักเรียนให้มีความสอดคล้องกับนักเรียน และสภาพบริบทของโรงเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

ภาคเรียนที่ 2 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2560

12. การประเมินผลการดำเนินโครงการ

ประเมินผลจากการจัดกิจกรรมด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครู และบุคลากรของโรงเรียนวัดบึง สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาด้านการดูแลนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนวัดบึง มีประสิทธิภาพ มีทักษะการดำรงชีวิต มีวินัย รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถช่วยเหลือสังคมได้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ และมีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น

บริบทโรงเรียนวัดบึง

1. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อโรงเรียนวัดบึง ที่ตั้ง หมู่ 8 ตำบล วังแดง อำเภอ ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โทร 0-3576-2123 โทรสาร - e-mail : watbuengschool@hotmail.com website : <http://www.watbueng.ac.th> เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อที่ 12 ไร่ 2 งานเขตพื้นที่บริการ หมู่ที่ 5,6,7,8 ตำบล วังแดง

1.2 ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนวัดบึงตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2465 โดยหลวงนราภัยพิทักษ์ นายอำเภอท่าเรือ ชื่อเดิม โรงเรียนประชาบาล ตำบลวังแดง 2(วัดบึง)ใช้ศาลาการเปรียญ เป็นสถานที่ในการศึกษา เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเหลือเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

และเปลี่ยนชื่อใหม่ว่าโรงเรียนวัดบึง ปี พ.ศ. 2531 วันที่ 1 พฤษภาคม สปจ.พระนครศรีอยุธยาได้อนุมัติให้โรงเรียนเปิดสอนอนุบาลขึ้น

1.3 ข้อมูลผู้บริหาร

ผู้อำนวยการโรงเรียน ชื่อ-สกุล นายสายัณห์ พันธุ์ไม้ โทรศัพท์ 08-9994-7032 e-mail : a_yod2515@ hotmail.com วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนวัดบึง ตั้งแต่ 22 ธันวาคม 2559 จนถึงปัจจุบัน

1.4 ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1.4.1 สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนใหญ่หมู่ 5-8 มีประชากร 1,805 คน ชาย 871 หญิง 934 จำนวนครัวเรือน 559 หลัง (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560) สภาพเศรษฐกิจประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา รับจ้างทั่วไป และทำงานโรงงานอุตสาหกรรมในเขตตำบลวังแดง และเขตท้องที่อื่น ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะปานกลาง ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีสงกรานต์ประเพณีลอยกระทง

1.4.2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อาชีพหลัก คือ เกษตรกร ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 100,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 2 คน

1.5 บริเวณโรงเรียน

ทิศเหนือ	ติดกับชุมชนหมู่ที่ 8
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทุ่งนา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับวัดบึง

1.6 นโยบาย

1.6.1 ด้านปริมาณงาน : มีอาคารเรียนครบ สวยงาม สมบูรณ์ มีสื่อทันสมัย ห้องต่าง ๆ เต็มรูปแบบ โดยนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่างๆ ได้ไปใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยโรงเรียนปรับปรุงบริเวณต่างๆ ของโรงเรียนให้สะอาดดูงามตา

1.6.2 ด้านคุณภาพ : เพิ่มศักยภาพของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีประสบการณ์ ทักษะกระบวนการต่างๆ ในการพัฒนาตนเอง นักเรียนได้รับการประกันคุณภาพ ด้านบุคลากรได้พัฒนาตนเอง ได้เข้ารับการอบรม การสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง

1.6.3 ด้านการบริหาร : ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร การจัดการ สร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตย บุคลากร นักเรียน ชุมชน มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

1.7 สีประจำโรงเรียน

“เขียว ขาว “	เป็นสีประจำโรงเรียน
สีเขียว	หมายถึง ความเจริญงอกงามของร่างกายและสติปัญญา

สีขาว หมายถึง การมีคุณธรรม จริยธรรม

1.8 อักษรย่อ “ ว.บ. ”

1.9 คำขวัญโรงเรียน : มีวินัย ใฝ่คุณธรรม เลิศล้ำวิชา กีฬาเด่น

1.10 อัตลักษณ์นักเรียน : ยิ้ม ไหว้ ทักทาย พุดจาไพเราะ

1.11 เอกลักษณ์โรงเรียน : สภาพแวดล้อม “ร่มรื่น น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน”

1.12 จำนวนบุคลากร และนักเรียน

ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 8 คน นักเรียน จำนวน 70 คน

2. การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน

2.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนวัดบึงเป็นโรงเรียนยอดเยี่ยม 4 ว. “วิชาการ วิชาธรรม วิชาชีพ วิชาชีวิต”
นิยาม 4 ว.

ว.1 หมายถึง วิชาการ

มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม และความร่วมมือของประชารัฐ จัดการศึกษาที่ครอบคลุมประชากรวัยเรียนอย่างเสมอภาค ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านคิดวิเคราะห์ และอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านวิชาการ มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ว.2 หมายถึง วิชาธรรม

มุ่งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านวิชาธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม

ว.3 หมายถึง วิชาชีพ

มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนรู้ขั้นตอน เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการแสวงหาความรู้ และลักษณะนิสัยในการทำงานที่ดี ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาด้านวิชาชีพ

ว.4 หมายถึง วิชาชีวิต

มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์วิกฤติที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะการป้องกันตนและหลีกเลี่ยงภัยจาก ยาเสพติด เอดส์ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การแสดงออกที่ถูกต้อง เหมาะสมทั้งกับบุคคล สังคม วัฒนธรรม ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่หลากหลายในประชาคมอาเซียน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2.2 พันธกิจ

- 2.2.1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความร่วมมือของประชารัฐ
- 2.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม
- 2.2.3 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ
- 2.2.4 ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านคิดวิเคราะห์ และอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 2.2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านพลัง “ประชารัฐ” เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 2.2.6 ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีทักษะชีวิต ดำรงตนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2.7 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถอยู่ร่วมกัน ในประชาคมอาเซียนได้อย่างสันติสุข
- 2.2.8 ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิต ตามคุณลักษณะของบุคคล ศตวรรษที่ 21 มีทักษะในการทำงาน
- 2.2.9 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ พัฒนาตนและสามารถจัดกระบวนการเรียน การสอนอย่างมีคุณภาพ
- ## 2.3 เป้าหมาย
- 2.3.1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3.2 ผู้เรียนใช้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมในการเรียนรู้ สืบค้น และการสื่อสารได้
- 2.3.3 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ
- 2.3.4 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านคิดวิเคราะห์ และอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 2.3.5 ผู้เรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากประรัฐในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างรอบด้านและมีคุณภาพ
- 2.3.6 ผู้เรียนดำรงตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2.3.7 ผู้เรียนรู้จักการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่ตนอาศัย
- 2.3.8 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ดำรงตนตามหลัก “บันได 3 ขั้น” ของหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง คือ “การพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันเอง และการรวมกันเป็นกลุ่มอย่างมีพลัง”

2.3.9 ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน และอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียนได้อย่างสันติสุข

2.3.10 ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิต ตามคุณลักษณะของบุคคลศตวรรษที่ 21 มีทักษะในการทำงาน

2.3.11 ครูมีความรู้ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

2.4 กลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนวัดบึง

กลยุทธ์	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความร่วมมือของประชาชนรัฐ	1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านการประเมินระดับชาติ อยู่ในระดับดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 2. นักเรียนร้อยละ 100 มีทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
2. นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1. นักเรียนร้อยละ 90 มีทักษะการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม 2. นักเรียนร้อยละ 90 มีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
3. ปลุกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยผ่านกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยความร่วมมือของประชาชนรัฐทุกภาคส่วน	1. นักเรียนร้อยละ 90 มีคุณธรรมจริยธรรม ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปฏิบัติตนตามค่านิยม 12 ประการ 2. นักเรียนร้อยละ 100 ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ วินัย ของโรงเรียน ลดจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง 3. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนประชาชนรัฐทุกภาคส่วน
4. ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้เรียนให้มีนิสัยรักการอ่าน อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง อ่านคิดวิเคราะห์ และอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	1. นักเรียนร้อยละ 90 มีนิสัยรักการอ่าน รักการเขียน 2. นักเรียนประถมศึกษาร้อยละ 90 อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง 3. นักเรียนร้อยละ 90 ใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้า หาความรู้มาพัฒนาตน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลยุทธ์	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
5. ประสานความร่วมมือของทุกภาคส่วน “พลังประชารัฐ” ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละ 100 โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงาน องค์กรที่โรงเรียนประสานขอความร่วมมือ 2. ร้อยละ 100 ชุมชน หน่วยงาน องค์กรมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการบริการของโรงเรียน
6. ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนร้อยละ 100 สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. นักเรียนร้อยละ 100 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิต โดยน้อมนำหลักทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนร้อยละ 90 มีทักษะชีวิตสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 2. นักเรียนร้อยละ 100 น้อมนำหลักทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน
8. ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก รู้ เข้าใจและปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับสังคมอาเซียนได้อย่างสันติสุข	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละของนักเรียนมีการสนทนาและใช้ภาษาต่างประเทศที่ 2 ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 2. นักเรียนร้อยละ 90 รู้ เข้าใจและปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับสังคมอาเซียนได้อย่างสันติสุข
9. ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิต ตามคุณลักษณะของบุคคลศตวรรษที่ 21 มีทักษะในการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละ 95 ของนักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิตตามคุณลักษณะของบุคคลศตวรรษที่ 21 2. ร้อยละ 95 ของนักเรียนมีทักษะในการทำงาน
10. ส่งเสริมกิจกรรมที่พัฒนาครูให้มีความรู้ด้านการวิจัย รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าเทคโนโลยี นวัตกรรมและสามารถจัดการกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูร้อยละ 90 ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ครูร้อยละ 90 รู้ เข้าใจสามารถทำวิจัยแก้ปัญหาผู้เรียนได้

2.5 หลักทฤษฎีในการบริหารโรงเรียนวัดบึง ทฤษฎี “ยอดเยี่ยม : YOD YIEM”

Y ₁ = Yourself	หมายถึง	มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง
O = Organization	หมายถึง	การบริหารจัดการองค์กรที่มีคุณภาพ
D = Delegation	หมายถึง	กระจายอำนาจตามโครงสร้างการบริหารงาน
Y ₂ = Yield	หมายถึง	มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และปฏิบัติงานมุ่งมั่น ผลสัมฤทธิ์
I = Interdependence	หมายถึง	เน้นการพึ่งพา การมีส่วนร่วมของพลังประชารัฐ
E = Evaluation	หมายถึง	ประเมินผลการปฏิบัติงานที่มุ่งประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล
M = Maximize	หมายถึง	ปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ชาวลิต จินดารัตน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ และโดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำนวน 3 ท่าน พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จในระดับดีเพราะโรงเรียนได้ดำเนินการเป็นกระบวนการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยขั้นตอนง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน โดยจัดให้ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

พัชราภรณ์ เดชสุภา (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองหาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอคลองหาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง ในรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน ทั้งนี้ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกระดับช่วงชั้น ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลครูที่ปรึกษาทำความรู้จักกับนักเรียน ให้นักเรียนประเมินตนเอง ไปเยี่ยมบ้านนักเรียน ส่วนด้านการส่งเสริมนักเรียน นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านการเรียนจากครูที่ปรึกษา กิจกรรมโฮมรูมเกิดประโยชน์กับนักเรียน นักเรียนได้รับคำแนะนำจากครูที่ปรึกษาในด้านการป้องกันตนเองให้พ้นภัยจากบุคคล และสังคม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเช่น กิจกรรมชุมนุม ชมรม กิจกรรมลูกเสือ ครูที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาด้านโทษของสารเสพติด สำหรับด้านการส่งต่อ ครูที่ปรึกษามีการประสานงานเพื่อติดตามครูที่รับช่วงเพื่อดูแล แก้ไขนักเรียน พร้อมทั้งได้ส่งต่อนักเรียนที่แก้ไขปัญหามาไม่ได้ไปยังครูคนอื่น ๆ เช่น ครูแนะแนวหรือครูปกครอง สำหรับปัญหาและอุปสรรค พบว่าครูต้องจัดทำเอกสารเป็นจำนวนมาก ทำให้ครูต้องมีภาระในการกรอกข้อมูลเพิ่มขึ้นแต่ในขณะเดียวกันครูก็มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติหลายด้านในโรงเรียนอยู่แล้ว ส่วนการไปเยี่ยมบ้านนักเรียนนั้นต้องใช้เวลามาก เพราะบ้านนักเรียนอยู่ห่างไกลจากโรงเรียน บางแห่งเป็นภูเขาสูงเดินทางไปเยี่ยมลำบาก โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนให้ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียน การส่งต่อนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาแก้ไขไม่ได้ไปยังครูคนอื่นหรือครูแนะแนวหรือครูปกครองปฏิบัติเป็นบางครั้ง ซึ่งเป็นปัญหาที่โรงเรียนจะต้องแก้ไขในส่วนของ การส่งต่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

จักรี โพธิ์สำนัก (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษา พบว่าปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ ในการปฏิบัติงาน และประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มานพ บุญสมพงษ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรสด จำแนกตาม

ระดับช่วงชั้นของครูที่ปรึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ครูที่ปรึกษาได้เสนอแนวคิดที่ว่า โรงเรียนควรหาวิธีประสานกันระหว่างครูปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน (Classroom Meeting) ควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้าน ในระเบียบ สสสมควรมีข้อมูลนักเรียนครบทุกด้าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) และครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

วรา งามเสงี่ยม (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบแนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วัชชีระ บำรุงเกตุ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โรงเรียนบ้านดงช้างดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.26$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านผลผลิต ($\mu = 4.39$) ด้านกระบวนการ ($\mu = 4.24$) ด้านบริบท ($\mu = 4.21$) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\mu = 4.19$) เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.23$) เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model พบปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการติดตามความประพฤติของนักเรียนให้ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ โดยการให้คณะครูออกเยี่ยมบ้านเป็นประจำเพื่อหาข้อมูลนักเรียนจะได้หาวิธีการช่วยเหลือ และโรงเรียน

ควรมีโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน และควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนชุมชนในเรื่อง การมีส่วนร่วมวางแผนในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สุมาลี ทองงาม (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนวัดโคกอนมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

2. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโคกอนได้ดำเนินงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยได้ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ได้เยี่ยมบ้าน วางแผนการคัดกรอง จัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ให้ความรู้แก่ครูในการให้คำปรึกษาเบื้องต้น แก่นักเรียน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียน และเชิญผู้ปกครองมารับทราบถึงความจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน

ประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นริทธิ์ ไกรเทพ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยใช้กระบวนการ PDCA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นตอนการปฏิบัติตามแผน เป็นชั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การวางแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขปัญหา ตามลำดับ

2. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นครูที่ปรึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันนั้นคือครูที่ปรึกษา มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีการดำเนินการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และ 6-10 ปี นอกจากด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่ครูที่ปรึกษามีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีการดำเนินการมากกว่าครูที่ปรึกษามีประสบการณ์ 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันนั้นคือ สถานศึกษานอกเขตเมืองมีการดำเนินการมากกว่าสถานศึกษาในเขตเมือง นอกจากด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อที่สถานศึกษาในเขตเมืองมีการดำเนินการมากกว่าสถานศึกษานอกเขตเมือง

4. ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ข้อนักเรียนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายประกอบกับครอบครัวนักเรียนแตกแยก มีฐานะยากจน นักเรียนบางส่วนเป็นเด็กพิเศษ มีการออกกลางคัน แนวทางแก้ไข ควรมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบงาน ในด้านความช่วยเหลือควรให้ทุนการศึกษา พร้อมกับการดูแลอย่างใกล้ชิด ปัญหาที่พบน้อยที่สุดด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ข้อระบบการจัดการและการบริหาร ส่วนด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียน คือ ข้อการเก็บตัวอยู่ตามลำพัง และด้านการส่งต่อนักเรียน คือ บุหรี่

รองรัตน์ ทองมาลา (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษาและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ไม่แตกต่างกัน

เพียงใจ ดีคาร (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี รองลงมา มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 10 ปี และอันดับสุดท้ายมีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการ คัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการปรับปรุงและแก้ไขปัญหานักเรียน และอันดับสุดท้ายด้านการส่งต่อนักเรียน

3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่เพศชาย มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้าสูงกว่าเพศหญิง

4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 - 20 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้าสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป และ 1 - 10 ปี ยกเว้นด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการปรับปรุงและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริ โชคสกุล (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงาน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้นตามลำดับคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันปัญหานักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการแก้ไขปัญหา นักเรียน สภาพที่ควรจะเป็นของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะต้องพัฒนาต่อไปตามลำดับ คือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการป้องกันปัญหานักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ระดับต้องการพัฒนาตามลำดับ คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการแก้ไขปัญหา นักเรียน และข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า ครูควรศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนให้ครบถ้วนในการแบ่งกลุ่ม ครูควรใช้ข้อมูลด้านอาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครองในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ครูควรทำการคัดกรองอย่างต่อเนื่อง* ด้านการป้องกันปัญหานักเรียน พบว่า ครูและผู้เกี่ยวข้องควรมีการร่วมมือกันในการป้องกันปัญหานักเรียน ครูต้องให้คำปรึกษากับเด็กนักเรียนทุกกลุ่มให้ความรักและความไว้วางใจกับเด็กนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า ครูควรมีการประสานงานในการส่งต่อนักเรียนให้ตรงกับปัญหา ครูควรส่งเอกสารข้อมูลเด็กให้ครูประจำชั้นท่านต่อไป โรงเรียนควรมีการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญโดยตรงเพื่อแก้ไขปัญหาเด็กอย่างตรง วัตถุประสงค์ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า เครื่องมือในการเก็บข้อมูลนักเรียนต้องมีคุณภาพเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ครูควรเก็บข้อมูลนักเรียนด้วยการสัมภาษณ์จะได้ข้อมูลของนักเรียนเป็นอย่างดี ครูควรใช้การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเก็บข้อมูลเนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่า ครูควรมีการจัดการประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ครูควรสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน ครูควรมีการพัฒนามาตรฐานความรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นโดยการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม และด้านการแก้ไขปัญหา นักเรียน พบว่า ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหา ครูควรมีการติดตามนักเรียนที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิดครูควรใช้เหตุผลและเข้าใจปัญหาของเด็ก

พีระพงศ์ สุขชี (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม และรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

วาสนา บุญทอง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน เป็นอันดับสุดท้าย

2. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 โดยรวมแตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ไม่แตกต่าง

ไทรโยค ดาด้วง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้รูปแบบจำลองซีบีพี (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก ด้านบริบท ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมหรือความเพียงพออยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก ด้านผลผลิต ประกอบด้วย

4.1 ผลการประเมินคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาผลการประเมินตามรายการกลุ่มของผู้ประเมินพบว่า

4.1.1 ผลการประเมินคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลโครงการ พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.1.2 ผลการประเมินคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.1.3 ผลการประเมินคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า ผลการประเมินในภาพรวม นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ผลการประเมินคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ตามแบบบันทึกการสรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการปีการศึกษา 2559 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผ่านเกณฑ์ตามตัวชี้วัดสูงกว่า ร้อยละ 75 ทั้ง 12 รายการ ซึ่งผ่านเกณฑ์การตัดสิน แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แนนตัน (Nanton, 1997, abstract) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การรับรู้ของคณะครูโรงเรียนและของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะนำไปสู่แก๊งค์โจรและความรุนแรงในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายและสำรวจปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ การเข้าเรียนและการพักการเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะครู 92 คน และนักเรียน 148 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสำรวจด้านการรับรู้เกี่ยวกับแก๊งค์โจรและความรุนแรง ข้อมูลทางประชากรศาสตร์คัดมาจกแบบฟอร์มคำขออนุญาตของผู้ปกครอง ข้อมูลทางผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ข้อมูลการเข้าเรียนและจำนวนการพักการเรียนได้มาจากทะเบียนของโรงเรียน ผลการศึกษา พบว่า

1. ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการรับรู้ของคณะครูและการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะนำไปสู่แก๊งค์โจรและความรุนแรงในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

2. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการรับรู้ของคณะครูและนักเรียนผิวขาวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

3. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการรับรู้ของคณะครูและการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นำไปสู่แก๊งค์โจรและความรุนแรงในโรงเรียนระหว่างคณะครูและนักเรียนเพศชายกับคณะครูและนักเรียนเพศหญิง

4. มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้ขาดเรียน การพักการเรียน การรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่นำไปสู่แก๊งค์โจรและความรุนแรงในโรงเรียนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ไพร์ซ์ (Price, 1999, pp.477-486) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความแตกต่างในการเข้าเรียนด้านวิชาการและด้านการเคารพตนเองของนักเรียนในวินัยที่สนับสนุนการแทรกแซงพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนแบ่งออกเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนที่เข้าเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สปริงแวลลีย์ ในเมืองเรย์ทาวน์ รัฐมิสซูรี ซึ่งใช้รูปแบบที่วินัยสนับสนุนการแทรกแซงพฤติกรรมมาตั้งแต่ต้นนักเรียนเหล่านี้เริ่มเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วและนักเรียนจึงมีประสบการณ์มากพอที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมและการปฏิบัติการทางวิชาการ กลุ่มเปรียบเทียบเลือกมาจากกลุ่มโรงเรียนที่ไม่ใช้รูปแบบดังกล่าว นั่นคือโรงเรียนประถมศึกษาโดว์บรุกในนครแคนซัสเหนือ ซึ่งมีลักษณะทางประชากรศาสตร์เหมือนกับโรงเรียนประถมศึกษาสปริงแวลลีย์ ผลการศึกษา พบว่า

1. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมรูปแบบที่วินัยที่สนับสนุนการแทรกแซงพฤติกรรมกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมรูปแบบดังกล่าวในด้านอัตราการขาดเรียนเป็นรายชั่วโมง

2. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมรูปแบบวินัยที่สนับสนุนการแทรกแซงพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมรูปแบบดังกล่าวในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการไม่ว่าทางวิชาการอ่านหรือวิชาคณิตศาสตร์

3. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมรูปแบบวินัยที่สนับสนุนการแทรกแซงพฤติกรรมกับนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมรูปแบบดังกล่าวในด้านมโนคติในตนเอง ทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถ ส่งเสริมให้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรและครูทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน ภารกิจที่เป็นหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่โรงเรียนต้องรับผิดชอบไปพร้อมกันของแต่ละวัน คือ งานดูแลนักเรียน โรงเรียนจะต้องวางแผนกำหนดขอบเขต และสัดส่วนในการทำงานด้านการดูแลนักเรียนให้ชัดเจน เพื่อให้ภาระงานมีความครอบคลุมงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานกิจการนักเรียน งานชั้นเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ งานรักษาความปลอดภัย กิจกรรมประจำวันของนักเรียน และงานระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตน

ของนักเรียน ควรได้รับการเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครูประจำชั้น และครูแนะแนว ควรมีความรู้ความเข้าใจ ในกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียน เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมแนะแนว การประชุม ผู้ปกครอง การประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง และการเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง การป้องกันและแก้ไขปัญหาการหนี เรียนของนักเรียน มีการติดตามสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อศึกษาปัญหา และหาทางแก้ไขโดยอาศัย กระบวนการทางจิตวิทยา สร้างความเป็นกันเองกับนักเรียน สอบถามปัญหาแล้วค่อยแนะนำ ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีรายละเอียดการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์เครื่องมือ และการแปลผล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มอำเภอท่าเรือพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 1,393 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2560, หน้า 37) จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน ครู จำนวน 60 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 72 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 627 คน และนักเรียน จำนวน 627 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 158 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน และนักเรียน จำนวน 70 คน สำหรับนักเรียนเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 56 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 144 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1. ผู้บริหารโรงเรียน	1	1
2. ครู	8	8
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	9
4. นักเรียน	70	56
5. ผู้ปกครองนักเรียน	70	70
รวม	158	144

ที่มา : โรงเรียนวัดบึง, 2560, หน้า 4)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้น จัดทำเป็น 3 ฉบับ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบบรรยายปลายเปิด (Open – ended) ดังนี้

ฉบับที่ 1 สอบถามการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามมี 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ตอนที่ 3 ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียน

ฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน แบบสอบถามมี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ฉบับที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน แบบสอบถามมี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
การกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามการดำเนินงานโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา เขต 1

แบบสอบถาม	ประชากร	การกำหนดเนื้อหาของข้อคำถามในชุดแบบสอบถาม			
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4
ฉบับที่ 1 : แบ่งเป็น 4 ตอน	1. ผู้บริหาร โรงเรียน 2. ครู 3. คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบ แบบสอบถาม 1. ตำแหน่ง 2. เพศ 3. อายุผู้ตอบ แบบสอบถาม 4. วุฒิการศึกษา	ข้อคำถามการ บริหารงานการดูแล นักเรียนของโรงเรียน วัดบึง 1. การวางแผน 2. การปฏิบัติตามแผน 3. การตรวจสอบ 4. การปรับปรุงและ แก้ไขปัญหา	ข้อคำถามผลการบริหารงานการดูแล นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. ด้านคุณภาพนักเรียน 3. ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต 4. ด้านอาคารสถานที่ 5. ด้านการรักษาความปลอดภัย	ปัญหา และ ข้อเสนอแนะ ในการบริหารงานการดูแลนักเรียน 1. ด้านการวางแผนการบริหารงาน การดูแลนักเรียน 2. ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน 3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ให้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม อันพึงประสงค์ 4. ด้านการป้องกันแก้ไขพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน 5. ด้านการดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน 6. ด้านการประเมินผลการบริหารงาน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แบบสอบถาม	การกำหนดเนื้อหาของข้อคำถามในชุดแบบสอบถาม				
	ประชากร	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	ตอนที่ 4
ฉบับที่ 2 : แบ่งเป็น 2 ตอน	1.นักเรียน 2. ผู้ปกครอง นักเรียน	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม 1. นักเรียน - ระดับการศึกษา 2. ผู้ปกครอง 2.1 วุฒิการศึกษา 2.2 อาชีพ	ข้อคำถามการบริหารงาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง	-	-
ฉบับที่ 3 : แบ่งเป็น 2 ตอน	ผู้ปกครอง นักเรียน	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม 1. เพศ 2. วุฒิการศึกษา 3. อาชีพ	ข้อคำถามความพึงพอใจต่อ การบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง	-	-

การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์เครื่องมือ และการแปลผล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 เมื่อการดำเนินการตามโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนสิ้นสุด 1 ภาคเรียน (ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม ถึง วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2560) ผู้ศึกษาจึงได้ประเมินผลการดำเนินงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยแบบสอบถามศึกษาขั้นตอนการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 การออกแบบสอบถามมีลักษณะคำตอบเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 เลือกตอบในแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาแปลความหมายของข้อมูล

แบบที่ 2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – ended) ให้ผู้ตอบได้บรรยายอย่างอิสระในเรื่องปัญหา และข้อเสนอแนะ ตามขั้นตอนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

การสร้างเครื่องมือ

1. มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

การดำเนินงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ การบริหารงานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึงนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันกำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการดำเนินงาน การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียนวัดบึงมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เกี่ยวกับการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดูแลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียน กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ การดำรงชีวิต การวางแผนพัฒนางานปกครองนักเรียน และงานการดูแลนักเรียน

1.3 ประชุมครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 1 วันที่ 27 มกราคม 2560 วัดอุประสงค์เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระดับโรงเรียนมาประกอบการทำแผนปฏิบัติการ

1.4 สำรวจปัญหาความต้องการของนักเรียนก่อนนำมาวิเคราะห์เขียนแผนปฏิบัติการ

1.5 สังเคราะห์ปัญหา ประเด็นที่มีความสำคัญเพื่อนำมากำหนดมาตรฐานในการดูแลนักเรียน

1.6 แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดร่างหัวข้อหลัก (ด้าน) กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ เกี่ยวกับการดูแลนักเรียน

1.7 ประชุมครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครั้งที่ 2 วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560 วัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาและขอความเห็นชอบ ร่างหัวข้อหลัก (ด้าน) มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ เกี่ยวกับการดูแลนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน 6 มาตรฐาน 25 ตัวบ่งชี้

1.8 ปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.9 นำมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิจัย ด้านการวิจัย ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้อง เหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่

1.9.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

1.9.2 ดร.เฉลิมพล พลมุข อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.9.3 ดร.บัญญัติ จันทร์ดา ผู้อำนวยการโรงเรียน เชี่ยวชาญ โรงเรียน ภปร. ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

1.9.4 ดร.สุจินต์ สว่างศรี ผู้อำนวยการโรงเรียน เชี่ยวชาญ โรงเรียนลพบุรีปัญญานุกูล

1.9.5 ดร.ประเวศ ทังจันทร์แดง ผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ โรงเรียน โสตปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

1.10 นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง มาคำนวณค่า IOC (Index of item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00

1.11 ปรับปรุงมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.12 จัดพิมพ์มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึงฉบับสมบูรณ์

1.13 นำมาตรฐานการดูแลนักเรียนมาใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ถึงวันที่ 30 ตุลาคม 2560 ตามระยะเวลาในโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560

2. แบบสอบถามการดำเนินงานโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การดูแลนักเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียน กิจกรรมส่งเสริม ทักษะการดำรงชีวิต การวางแผนพัฒนางานปกครองนักเรียน งานการดูแลนักเรียน การบริหารงาน

กิจการนักเรียน (งานปกครอง) การส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน การดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การประเมินผลงานปกครองนักเรียน จากหนังสือ เอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การดำเนินการ โดยกระบวนการ 4 ขั้นของ Deming (PDCA) การแปรผล ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งข้อคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ ในอันที่จะ ส่งผลต่อการพัฒนางาน การบริหารงานการดูแลนักเรียน

2.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยอาศัยข้อมูลสาระจากการดำเนินงานการบริหารงาน การดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง และเกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและดำเนินการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดบึง การสร้างแบบสอบถาม มีลักษณะและการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผล ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสม จากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

ฉบับที่ 1 สอบถามการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของ โรงเรียน วัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษามีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สำหรับ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 66 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามกระบวนการ PDCA ประกอบด้วย P = Plan คือ การสำรวจ สภาพปัจจุบันเพื่อนำมาวางแผนในการแก้ไขปัญหา D = Do คือ การปฏิบัติ ตามแผนที่วางไว้ C = Check คือ การตรวจสอบ ผลที่ได้จากการปฏิบัติตามแผน A = Act คือ การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจรเดมมิงใหม่ (PDCA) ถ้าทำได้ตามเป้าหมายก็ตั้งเป็นมาตรฐาน ระดับคุณภาพของงาน ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก (Rating Scale) ของ ลิเคอร์ท (Likert)

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตามเกณฑ์มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ในแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 25 ข้อ ใช้ระดับคุณภาพของงาน 5 ตัวเลือก มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคอร์ท (Likert) ดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 สอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง มีข้อสอบถามทั้งสิ้น 6 ข้อเป็นแบบบรรยาย ปลายเปิด (Open – ended) ให้ตอบได้อย่างอิสระ ในเรื่องปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ข้อสอบถามมีดังนี้

1. ด้านการวางแผนการบริหารงานการดูแลนักเรียน
2. ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนประจำให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
4. ด้านการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
5. ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
6. ด้านการประเมินผลการบริหารงาน

ฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 45 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า

5 ตัวเลือก (Rating Scale) ของ ลิเคอร์ท (Likert)

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ฉบับที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐาน
การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
เขต 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง สำหรับ ผู้ปกครองนักเรียน ในแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 45 ข้อ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า
5 ตัวเลือก (Rating Scale) ของ ลิเคอร์ท (Likert)

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

การประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบเก็บคะแนนนักเรียน
ตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตั้งแต่ด้านที่ 2 คุณภาพนักเรียน ถึง ด้านที่ 4 ด้าน
อาคารสถานที่ โดยให้ครูประจำชั้นแต่ละชั้นเรียนเป็นผู้บันทึกคะแนนตามมาตรฐาน ดังนี้

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาพ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด
และรักการออกกำลังกาย

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้น
จากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ
ทางกายตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก
รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต

ตัวบ่งชี้ 3.2 นักเรียนมีจิตสาธารณะบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์
อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกัน
อย่างมีความสุข

ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และ
พระมหากษัตริย์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ 4.3 นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย

ตัวบ่งชี้ 4.4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัย
การทำงานที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และ
นันทนาการ

ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่

มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก
ให้เหมาะสมกับนักเรียน (สำหรับในมาตรฐานที่ 5 ผู้ศึกษาได้เลือกเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ 5.2 เพียงตัวบ่งชี้เดียว)

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์
ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน
อย่างต่อเนื่อง

การบันทึกข้อมูลการประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแล
นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยครูประจำชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. เลขประจำตัว ให้กรอกเลขประจำตัว เรียงจากน้อยไปหามาก หรือตามลำดับ
ที่ฝ่ายวิชาการจัดให้
2. ชื่อ-สกุล ให้บอกชื่อและนามสกุลให้ชัดเจนและมีคำนำหน้าชื่อให้ถูกต้อง
3. การบันทึกมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานที่ 4 และมาตรฐานที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2)
 - 3.1 การบันทึกประเมินแยกเป็นประเด็นตามตัวบ่งชี้แต่ละมาตรฐาน แต่ละประเด็น
มีค่าคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
 - 3.2 เขียนน้ำหนักคะแนนลงใต้ช่องประเด็นของตัวบ่งชี้แต่ละมาตรฐาน
 - 3.3 วิธีบันทึกคะแนนให้บันทึกคะแนนตามที่นักเรียนได้จริง จากเครื่องมือประเมิน
พฤติกรรม ในการปฏิบัติที่โรงเรียนจัดทำขึ้น แบบสำรวจรายการมาตราอันดับคุณภาพ และเกณฑ์
การประเมินแบบ Rubric รวมทั้งเครื่องมือที่เหมาะสมที่สามารถทราบพัฒนาการที่แท้จริงของนักเรียน
ตามประเด็นของตัวชี้วัดแต่ละตัวบ่งชี้ คะแนนในการบันทึกมีดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	ดีเยี่ยม
4	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
3	คะแนน	หมายถึง	ดี
2	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
1	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

3.4 รวมคะแนนแต่ละประเด็นของตัวบ่งชี้แล้วหาค่าร้อยละ

3.5 นำค่าร้อยละเฉลี่ยที่คำนวณได้แต่ละมาตรฐาน แปลระดับผลการประเมิน

ตามเกณฑ์

3.6 แปลผลคะแนนร้อยละในช่อง "ระดับผลการประเมิน" โดยเทียบกับระดับคุณภาพ ดังนี้		
ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง	ระดับดีเยี่ยม
ร้อยละ 70 - 79	หมายถึง	ระดับดีมาก
ร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	ระดับดี
ร้อยละ 50 - 59	หมายถึง	ระดับพอใช้
ร้อยละต่ำกว่า 50	หมายถึง	ระดับปรับปรุง

3.7 ให้กรอกระดับผลการประเมินโดยเขียนเป็นตัวหนังสือ โดยเทียบกับระดับคุณภาพ
ในข้อ 3.6 ข้างต้น

3.8 นำคะแนนภาพรวมแต่ละมาตรฐานที่สรุปไปกรอกที่หน้าปกแบบบันทึกข้อมูล
การประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระดับผลการประเมินเป็นดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง เพื่อรายงาน
ให้โรงเรียนทราบ

การวิเคราะห์เครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างขึ้น
2. หาความเที่ยงตรง (validity) นำแบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูลการประเมิน
คุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560
ที่สร้างเสร็จ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม
ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สุวรรีย์
ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 243 - 244) ซึ่งค่าดัชนีที่ได้มีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 ส่วนข้อ
ที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า .60 ผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
ซึ่งประกอบด้วย 5 คน ได้แก่

2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

2.2 ดร.เฉลิมพล พลมุข อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.3 ดร.บัญญัติ จันทร์ดา ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ โรงเรียน ภปร.
ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม

2.4 ดร.สุจินต์ สว่างศรี ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ โรงเรียนลพบุรีปัญญาอนุกุล

2.5 ดร.ประเวศ ทังจันท์แดง ผู้อำนวยการโรงเรียน ชำนาญการพิเศษ โรงเรียน
โสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

3. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โรงเรียนกลุ่มท่าเรือพัฒนา อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1987, p. 160) จำแนกดังนี้

ฉบับที่ 1 สอบถามการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มทดลองใช้ (try out) จำนวน 30 คน ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มท่าเรือพัฒนา จำนวน 4 คน
2. ครูกลุ่มโรงเรียนท่าเรือพัฒนา จำนวน 17 คน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนท่าเรือพัฒนา จำนวน 9 คน

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ตอนที่ 3 ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.945

ฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มทดลองใช้ (try out) จำนวน 30 คน ได้แก่

1. นักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์เอน จำนวน 15 คน
2. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดโพธิ์เอน จำนวน 15 คน

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.948

ฉบับที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มทดลองใช้ (try out) จำนวน 30 คน ได้แก่

1. ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดวังแดงเหนือ “แจ่มวิทยาคาร” จำนวน 30 คน

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ฉบับที่ 3 ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.927

สำหรับแบบบันทึกข้อมูลการประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เมื่อปรับปรุงแก้ไข โดยคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาใช้เก็บข้อมูลคะแนนของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการศึกษา

การแปลผล

ในการแปลผลข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสรุปความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน นำผลการประเมิน ความสอดคล้องมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่า IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 220)

2. การหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00 สรุปมีค่า IOC ที่ใช้ได้

3. ปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามขึ้นใหม่เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ดำเนินการทดลองเครื่องมือต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan)
2. ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do)
3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)
4. ขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (action)

ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

1. จัดการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อรวบรวมข้อมูลนำเข้าสู่วาระการประชุมประจำเดือน
2. จัดการประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนวัดบึง เพื่อจัดทำโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน ปีการศึกษา 2560
3. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน กลุ่มบริหารงานทั่วไป (งานส่งเสริมกิจการนักเรียน) โรงเรียน วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560
4. จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติงานส่งเสริมกิจการนักเรียน
5. นำกิจกรรมในโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน ของแต่ละกิจกรรมสู่การปฏิบัติ และขอความเห็นชอบจากผู้บริหารโรงเรียน และขออนุมัติจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการ

ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do)

1. แต่งตั้งคำสั่งการปฏิบัติหน้าที่งานส่งเสริมกิจการนักเรียน
2. จัดการประชุมชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติงานแก่ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ทราบ ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2560
3. จัดการประชุมชี้แจงกิจกรรมตามโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน ปีการศึกษา
2560 แก่ผู้ปกครองนักเรียนทราบ ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2560
4. นำแบบบันทึกข้อมูลการประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแล
นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ที่สร้างขึ้นนำมาใช้เก็บข้อมูลคะแนน
ของนักเรียน โดยครูประจำชั้นเป็นผู้บันทึกข้อมูลคะแนน
5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามให้ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และ
ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยแจ้งกำหนดนัดหมาย วัน เวลา
และการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่กำหนดไว้
6. ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ปรากฏว่า ได้แบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 100

7. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสำคัญยิ่งต่อความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และการยอมรับข้อมูล เครื่องมือที่ด้อยคุณภาพอาจทำให้ค่าที่วัดได้นั้นคลาดเคลื่อน หรือผิดจากความจริง ข้อคำถามในแบบสอบถามแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

6.1 คำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเต็มที่ ซึ่งคาดว่าจะได้คำตอบที่แน่นอน สมบูรณ์ ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่าคำตอบที่จำกัดวงให้ตอบ คำถามปลายเปิดจะนิยมใช้กันมากในกรณีที่ผู้ศึกษาไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าว่าคำตอบจะเป็นอย่างไร หรือใช้คำถามปลายเปิดในกรณีที่ต้องการได้คำตอบเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามปลายปิด แบบสอบถามแบบนี้มีข้อเสียคือ มักจะถามได้ไม่มากนัก การรวบรวมความคิดเห็น และการแปลผลมักมีความยุ่งยาก

6.2 คำถามปลายปิด (Close Ended Question) เป็นคำถามที่ผู้ศึกษามีแนวคำตอบไว้ให้ผู้ตอบเลือกตอบจากคำตอบที่กำหนดไว้เท่านั้น คำตอบที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ล่วงหน้าได้มาจากการทดลองใช้คำถามในลักษณะที่เป็นคำถามปลายเปิด หรือการศึกษากรอบแนวความคิด และนิยามคำศัพท์

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ตรวจสอบผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จากการประเมินผลการดำเนินงาน รายงานผลการปฏิบัติงานแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม แบบบันทึกผลการปฏิบัติหน้าที่ครูเวรประจำวัน

แบบการอบรมคุณธรรม – จริยธรรม การประเมินความสะอาดห้องเรียน การประเมินผลโครงการ และแบบประเมินคุณภาพโดยภาพรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม จัดให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการประเมินผล การประเมินงานในหน้าที่ โดยโรงเรียนได้พิจารณาจากความสำเร็จ การให้ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้น นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน สอบถามข้อมูลจากครูของโรงเรียนวัดบึง เพื่อสอบถามผลการดำเนินงาน การดำเนินการ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์

ขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (action)

นำผลสรุปของแบบสอบถามการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียน และแบบบันทึกข้อมูลการประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของ โรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เสนอต่อที่ประชุมของโรงเรียนวัดบึง เพื่อหา แนวทางการพัฒนาโครงการการบริหารงานการดูแลนักเรียน โรงเรียนวัดบึงในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การแปรผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้ เกณฑ์ความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 112)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของ โรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 โดยการหาค่าคะแนนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย ในส่วนปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง นำเสนอโดยการบรรยายสรุป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560 โดยการหาค่าคะแนนร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาจำแนก จัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ส่วนประกอบ และสรุปผลโดยอาศัยความสอดคล้อง และความเป็นเหตุเป็นผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ผู้ศึกษาใช้สถิติในการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการแปลความหมายของข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ดัชนีความสอดคล้องโดยใช้วิธีหาค่า IOC โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, หน้า 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 $\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 261)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 K แทน จำนวนข้อของข้อสอบ
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. ค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, หน้า 124) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ X แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4. ร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, หน้า 119) ดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่

5. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สูตร (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, หน้า 137 - 140) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ศึกษาได้จัดลำดับ
การนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์

ในการรายงานผลการวิเคราะห์ เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายได้กำหนด
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของ
โรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบสอบถามฉบับที่ 1 สอบถามการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแล
นักเรียนของโรงเรียน วัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู
และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุผู้ตอบแบบสอบถาม และ
วุฒิการศึกษา

1.2 การวิเคราะห์การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2560 ใน 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do)
ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (action)

1.3 การวิเคราะห์ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

1.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบสอบถามฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบสอบถามฉบับที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

3.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบสอบถามฉบับที่ 1 สอบถามการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ตำแหน่ง เพศ อายุผู้ตอบแบบสอบถาม และวุฒิการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	5.60
1.2 ครู	8	44.40
1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	50.00
2. เพศ		
2.1 ชาย	12	66.70
2.2 หญิง	6	33.30
3. อายุผู้ตอบแบบสอบถาม		
3.1 น้อยกว่า 40 ปี	1	5.60
3.2 40 - 49 ปี	4	22.20
3.3 มากกว่า 49 ปี	13	72.20
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	44.40
4.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	7	38.90
4.3 สูงกว่าปริญญาตรี	3	16.70

จากตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.70 มีอายุมากกว่า 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.29 และมีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.90 ตามลำดับ

1.2 การวิเคราะห์การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ใน 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (action) ดังแสดงในตารางที่ 5-8 ส่วนตาราง 9 นำเสนอในภาพรวมทั้ง 4 ขั้นตอน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการวางแผน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการนำนโยบายจากผู้บังคับบัญชามาจัดทำแผนปฏิบัติการ	4.67	0.48	มากที่สุด
2	มีการประชุมวางแผนกำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด
3	มีการแจ้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	4.78	0.42	มากที่สุด
4	มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระดับโรงเรียน มาประกอบการทำแผนปฏิบัติการ	4.50	0.70	มากที่สุด
5	มีการสำรวจปัญหาความต้องการของนักเรียนก่อนนำมา วิเคราะห์เขียนแผนปฏิบัติการ	4.44	0.51	มาก
6	มีการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม และรายละเอียด ของโครงการ กิจกรรมอย่างชัดเจน	4.83	0.38	มากที่สุด
7	มีการสร้างทางเลือกในการพัฒนางานที่เกิดประโยชน์ไว้หลาย แนวทาง	4.44	0.51	มาก
8	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	4.83	0.38	มากที่สุด
9	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานการดูแลนักเรียน	4.94	0.23	มากที่สุด
10	มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการวางแผนงาน การดูแลนักเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
11	มีการกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในแผน	4.89	0.32	มากที่สุด
12	มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานและระยะเวลาปฏิบัติงาน ในแผนปฏิบัติการ	4.50	0.70	มากที่สุด
13	มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการทำงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	4.33	0.90	มาก
14	มีการกำหนดงบประมาณให้สอดคล้องกับโครงการ/กิจกรรม	4.11	0.67	มาก
15	ขออนุมัติแผนเพื่อนำไปดำเนินงานจัดกิจกรรม	4.56	0.61	มากที่สุด
16	กำหนดกิจกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของโครงการ	4.67	0.48	มากที่สุด
17	มีการสำรวจ ตรวจสอบเครื่องมือก่อนนำไปจัดกิจกรรม	4.39	0.85	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
18	มีการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในโครงการ/กิจกรรมตาม ความจำเป็น สอดคล้องกับแผนงาน	4.39	0.50	มาก
19	มีการวางแผนการค้นหาสภาพปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงงาน	3.83	0.70	มาก
20	มีการวางแผนการประเมินผล แผนงาน/โครงการไว้อย่าง ชัดเจน	4.50	0.51	มากที่สุด
21	มีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการดูแลนักเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
22	มีการวางแผนการจัดทำคู่มือการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด
23	มีการวางแผนการจัดทำแบบประเมินคุณภาพโดยรวมของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด
รวม		4.39	0.10	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการวางแผน ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับ พบว่า
อันดับแรก คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานการดูแลนักเรียน ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.23)
รองลงมา คือ มีการกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในแผน ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) และอันดับสาม
พบว่ามี 4 ข้อ คือ มีการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม และรายละเอียดของโครงการ กิจกรรม
อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) มีการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน
ปัญหาและความต้องการ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการ
วางแผนงาน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และการดูแลนักเรียนมีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการดูแล
นักเรียน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.38) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการแจ้งวัตถุประสงค์
การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนจัดการประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานดูแลนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.72	0.46	มากที่สุด
2	โรงเรียนจัดเตรียมสถานที่ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม	4.39	0.77	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ได้ทันเวลา	4.61	0.50	มากที่สุด
4	โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ ตามปฏิทินการดำเนินงาน และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน	4.11	0.67	มาก
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม และบริเวณรอบๆ โรงเรียน	4.61	0.50	มากที่สุด
6	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.56	0.70	มากที่สุด
7	โรงเรียนจัดการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	4.61	0.50	มากที่สุด
8	โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติต่างๆ เช่น พายุ ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น	4.00	0.67	มาก
9	โรงเรียนจัดกิจกรรมรณรงค์แก้ไขปัญหายาเสพติดและเอดส์	4.61	0.50	มากที่สุด
10	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.61	0.50	มากที่สุด
11	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันอันตรายจากสัตว์มีพิษ เช่น งูพิษ สุนัขบ้า หรือ สัตว์อื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย	4.39	0.77	มาก
12	โรงเรียนจัดสถานที่รับประทานอาหาร ที่ถูกสุขลักษณะ	4.56	0.51	มากที่สุด
13	โรงเรียนมีครูพยาบาลและมีเรือนพยาบาลพร้อมเวชภัณฑ์ยาที่จำเป็น	4.61	0.50	มากที่สุด
14	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการออมเงินวันละบาทเพื่อให้ นักเรียนรู้จักประหยัด และเก็บออม	4.61	0.50	มากที่สุด
15	โรงเรียนประสานผู้เกี่ยวข้อง บุคคล หรือหน่วยงานภายใน ชุมชนร่วมดำเนินงาน	4.78	0.42	มากที่สุด
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ และกิจกรรมพี่เพื่อน้อง	4.33	0.84	มาก
17	โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการแนะแนวให้คำปรึกษากับนักเรียน	4.28	0.66	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสา เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาศาสนสถาน พัฒนาวัด พัฒนาชุมชน เป็นต้น	4.72	0.46	มากที่สุด
19	โรงเรียนจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองนักเรียน	3.78	0.80	มาก
20	โรงเรียนจัดกิจกรรมประกวดห้องเรียน ความสะอาดห้องสุขา	4.28	0.66	มาก
21	โรงเรียนจัดให้มีการบริการกำจัดลูกยุงลาย พ่นหมอกควัน กำจัดยุงอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.39	0.69	มาก
22	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในการอยู่ร่วมกันโดยนำ หลักการของลูกเสือมาปรับใช้	4.78	0.42	มากที่สุด
23	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ	4.28	0.75	มาก
24	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้ ขั้นตอนและเข้าใจการทำงาน	4.67	0.48	มากที่สุด
25	โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์อยู่เสมอ	4.67	0.48	มากที่สุด
26	โรงเรียนจัดกิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต เช่น การส่งเสริม ภาวะผู้นำ การส่งเสริมสุขนิสัย การส่งเสริมสุนทรียภาพ การปฏิบัติตนตามหลักไตรรงค์ การอนุรักษ์พลังงานและ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น	4.56	0.51	มากที่สุด
27	โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้แสดงออกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย	4.33	0.76	มาก
28	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านการดูแลนักเรียน และติดตาม การปฏิบัติงานทุกขั้นตอน	4.22	0.80	มาก
	รวม	4.46	0.11	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.11) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก มี 2 ข้อ คือ โรงเรียนประสานผู้เกี่ยวข้อง บุคคล หรือหน่วยงานภายในชุมชนร่วมดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) และโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในการอยู่ร่วมกัน โดยนำหลักการของลูกเสือมาใช้ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ คือ โรงเรียนจัดการประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานดูแลนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) และโรงเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสา เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาศาสนสถาน พัฒนาวัด พัฒนาชุมชน เป็นต้น ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) และอันดับสาม พบว่ามี 2 ข้อเช่นกัน คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้ขั้นตอนและเข้าใจการทำงาน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) และโรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.80) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการตรวจสอบ

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการตรวจสอบความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรม/โครงการ	4.00	0.67	มาก
2	มีการประเมินผลก่อนปฏิบัติงานตามกิจกรรม/โครงการ	4.28	0.82	มาก
3	มีการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะของผู้เรียน	4.50	0.70	มากที่สุด
4	มีการตรวจสอบและประเมินผลตรงตามขั้นตอนและ ระยะเวลาที่กำหนดไว้	4.00	0.68	มาก
5	มีการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานตามโครงการ	4.17	0.78	มาก
6	มีการรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ การดำเนินงาน	4.17	0.78	มาก
7	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.17	0.70	มาก
8	มีการรายงานผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงาน	4.00	0.68	มาก
รวม		4.15	0.24	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการตรวจสอบ ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$,
S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ
มีการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะของ
ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) รองลงมาคือ มีการประเมินผลก่อนปฏิบัติงานตามกิจกรรม/
โครงการ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.82) และอันดับสาม พบว่ามี 3 ข้อ คือ มีการประเมินผลระหว่าง
การปฏิบัติงานตามโครงการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.78) มีการรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค
ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.78) และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริม
สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.70) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุด พบว่ามี 3 ข้อเช่นกัน คือ มีการตรวจสอบความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรม/โครงการ
($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.67) มีการตรวจสอบและประเมินผลตรงตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้

($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.68) และมีการรายงานผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการติดตามและประเมินผล	4.28	0.75	มาก
2	มีการนำผลการวิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงาน มาใช้พัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม/โครงการ	4.33	0.76	มาก
3	มีการประชุมคณะทำงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผล การดำเนินงานและหาแนวทางแก้ไขหลังจากดำเนินงาน	4.56	0.51	มากที่สุด
4	มีการนำผลการศึกษาผู้เรียนมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบ การตัดสินใจ แก้ปัญหา และพัฒนา	4.33	0.76	มาก
5	มีการแก้ไขปัญหาโดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน	4.50	0.61	มากที่สุด
6	มีการสรุปปัญหาและอุปสรรคของโครงการไว้อย่างชัดเจน	4.56	0.51	มากที่สุด
7	มีการรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ	4.50	0.51	มากที่สุด
รวม		4.43	0.30	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุด 3
อันดับ พบว่า อันดับแรก มี 2 ข้อ คือ มีการประชุมคณะทำงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผล
การดำเนินงานและหาแนวทางแก้ไขหลังจากดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) และมีการสรุป
ปัญหาและอุปสรรคของโครงการไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ
คือ มีการแก้ไขปัญหาโดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61) และมีการรายงานผล
การประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.51) และอันดับสาม พบว่า มี 2 ข้อ
เช่นกัน คือ มีการนำผลการวิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานมาใช้พัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม/
โครงการ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) และมีการนำผลการศึกษาผู้เรียนมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบ

การตัดสินใจ แก้ปัญหา และพัฒนา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.76) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

ขั้นตอน	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การวางแผน	4.39	0.10	มาก
2	การปฏิบัติตามแผน	4.46	0.11	มาก
3	การตรวจสอบ	4.15	0.24	มาก
4	การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา	4.43	0.30	มาก
รวม		4.36	0.09	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติสูงสุดลงมา พบว่า อันดับแรก คือ การปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.11) การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.30) การวางแผน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.10) และการตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

1.3 การวิเคราะห์ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ดังแสดงในตารางที่ 10 – 15 ส่วนตารางที่ 16 สรุปภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์	4.67	0.48	มากที่สุด
2	มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด
3	มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้นักเรียน บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์	4.78	0.42	มากที่สุด
4	มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา	4.50	0.70	มากที่สุด
รวม		4.66	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.42) รองลงมาคือ มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.46) และอันดับสาม คือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 2
นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และ รักษาการออกกำลังกาย	4.44	0.51	มาก
2	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้น จากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความ รุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	4.83	0.38	มากที่สุด
3	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ ทางกาย ตามเกณฑ์ที่กำหนด	4.44	0.51	มาก
4	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	4.83	0.38	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และ
สุขภาพจิตที่ดีภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณา
โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก พบว่ามี 2 ข้อ คือ นักเรียนมีความรู้
และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง
โรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และนักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ
กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) รองลงมา มี 2
ข้อเช่นกัน คือ นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักษาการออกกำลังกาย
($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.51) และนักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย
ตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3
นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต	4.94	0.23	มากที่สุด
2	นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	4.83	0.38	มากที่สุด
3	นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.89	0.32	มากที่สุด
	รวม	4.88	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.23) รองลงมาคือ นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.32) และอันดับสาม คือ นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต
มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	4.94	0.23	มากที่สุด
2	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	4.61	0.69	มากที่สุด
3	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	4.11	0.75	มาก
4	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	4.39	0.60	มาก
5	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ	4.83	0.38	มากที่สุด
	รวม	4.57	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต มาตรฐานที่ 4 นักเรียน
มีทักษะการดำรงชีวิต ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.29) เมื่อ
พิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ นักเรียนมี
ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.23) รองลงมาคือ นักเรียนมี
สุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และอันดับสาม คือ
นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม
($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.69) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถี
ระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่ มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน	4.56	0.61	มากที่สุด
2	นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.61	0.50	มากที่สุด
3	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น	4.44	0.78	มาก
	รวม	4.53	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่ มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วม ในการจัดภูมิทัศน์ให้ ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.61) และอันดับสาม คือ โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย
มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย

ตัว บ่งชี้	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย	4.61	0.50	มากที่สุด
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ	4.94	0.23	มากที่สุด
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของ นักเรียน	4.44	0.70	มาก
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค	4.50	0.78	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ	4.61	0.50	มากที่สุด
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้ที่ได้รับผิดชอบ ด้านความปลอดภัย	4.56	0.70	มากที่สุด
	รวม	4.61	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 15 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษา
ความปลอดภัย ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.16) เมื่อ
พิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ โรงเรียนมีมาตรการ
ในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.23) รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ คือ
โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัย ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50) และโรงเรียนมีมาตรการ
จัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.50)
และอันดับสามคือ โรงเรียนมี การจัดระบบเตือนภัย และผู้ที่ได้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย
($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.70) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ
และสวัสดิภาพของนักเรียน ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน

มาตรฐาน ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.66	0.25	มากที่สุด
2	นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	4.63	0.19	มากที่สุด
3	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.88	0.19	มากที่สุด
4	นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต	4.57	0.29	มากที่สุด
5	มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะอาดให้เหมาะสมกับนักเรียน	4.53	0.44	มากที่สุด
6	การจัดระบบรักษาความปลอดภัย	4.61	0.16	มากที่สุด
รวม		4.65	0.09	มากที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.09) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพสูงสุดลงมา พบว่า
อันดับแรก คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.19)
รองลงมาคือ ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.23) นักเรียนมี
สุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.19) การจัดระบบรักษาความปลอดภัย
($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.16) นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.29) และมีการจัด
สถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. =
0.44) ตามลำดับ

1.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียน ตามที่กลุ่มตัวอย่างตอบ แบบสอบถามนำเสนอมา ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปในแต่ละด้าน และเรียงลำดับตามปัญหาและ ข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบมาก (มีเนื้อหาสาระเหมือนกันหลายคน) ไปหาน้อย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการบริหารงานการดูแลนักเรียน

1.1 ปัญหา

1.1.1 การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากโรงเรียนมี กิจกรรมและภาระงานค่อนข้างมาก

1.1.2 แนวทางการวางแผนงาน โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจง ให้ทราบอย่างทั่วถึงค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะผู้ปกครอง และชุมชน

1.1.3 แผนงานการบริหารดูแลนักเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ชุมชนยังมี ส่วนร่วมน้อยหรือไม่มีเลย เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และผู้ปกครองทำงานโรงงาน

1.2 ข้อเสนอแนะ

1.2.1 การทำแผนงานบริหารดูแลนักเรียน ควรทำแผนให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ตามสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนและครูผู้ดูแล โดยควรจะทำจัดทำเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

1.2.2 โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทราบ อย่างต่อเนื่อง คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 การดูแลนักเรียน ควรมีการวางแผนงานให้ชุมชนและผู้ปกครอง นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนด้วย

2. ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน

2.1 ปัญหา

2.1.1 ครูประจำชั้นเรียนยังขาดการดูแลเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานอย่าง จริงจัง

2.1.2 ครูประจำชั้นเรียนยังขาดความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

2.1.3 สภาพของอาคารสถานที่ โดยเฉพาะอาคารหลังเก่า แบบ 004 มีสภาพไม่มั่นคง โยเอียง เนื่องจากการเคลื่อนย้ายมาติดตั้งฐานโครงสร้างใหม่ และเกิดการถล่ม เป็นข่าวดังเมื่อหลายปีก่อน

2.2 ข้อเสนอแนะ

2.2.1 การปกครองนักเรียน ครูประจำชั้นเรียนควรดูแลเอาใจใส่สอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด

2.2.2 การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้นเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลร่วมกัน

2.2.3 โรงเรียนควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมาตรวจสอบสภาพเสื่อมโทรมของอาคาร เพื่อพิจารณารื้อถอนและของบประมาณสร้างอาคารใหม่ทดแทน ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการประสานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกองออกแบบสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อมาตรวจสอบ ผลการตรวจสอบพบว่า ให้โรงเรียนทำเรื่องรื้อถอนอาคารและของบประมาณสร้างอาคารใหม่ทดแทน ขณะนี้อยู่ระหว่างรองบประมาณจัดสรรมาในปีงบประมาณ 2562

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

3.1 ปัญหา

3.1.1 การอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนขาดความต่อเนื่อง

3.1.2 ครูยังไม่เป็นต้นแบบที่ดีด้านการมีวินัย เช่น การมาทำงานสาย กลับบ้านก่อนเวลา เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะ

3.2.1 ครูทุกคนควรให้ความร่วมมือเอาใจใส่ในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจัง

3.2.2 ควรจัดให้มีการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในและนอกโรงเรียนให้มากขึ้น

3.2.3 ควรกำหนด คำว่า ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม มีขอบเขตและเป้าหมายขนาดใด เพื่อจะได้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันระหว่างนโยบายของโรงเรียน ครูประจำชั้น และนักเรียน

3.2.4 ประชุมครูหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องวินัยของครู และการเป็นต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียน

4. ด้านการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

4.1 ปัญหา

4.1.1 โรงเรียนยังไม่มีคณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียนอย่างเป็นระบบ

4.1.2 ครูไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
ของนักเรียนอย่างจริงจัง

4.1.3 การให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรม
ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนยังมีน้อย

4.1.4 นักเรียนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือสอดส่องดูแลพฤติกรรม
ที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ควรให้มีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียน

4.2.2 ขอความร่วมมือกับคณะกรรมการทั้งบุคลากรในโรงเรียนให้
ความช่วยเหลือสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

4.2.3 โรงเรียนควรให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหา
ที่อาจจะเกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นแล้ว ให้แก่นักเรียน โดยอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรมาให้ความรู้
เช่น นักจิตวิทยาวัยรุ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ เป็นต้น

4.2.4 ครูประจำชั้นและผู้บริหารควรทำความเข้าใจแก่นักเรียน เกี่ยวกับการ
การเข้าไปดูแลสอดส่องของคณะกรรมการนักเรียน เป็นการช่วยเหลือนักเรียนมิใช่การจับผิด
ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวคิดเช่นนี้ อาจทำให้นักเรียนให้ความร่วมมือมากขึ้น

4.2.5 การช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ควรทำความเข้าใจ
และมุ่งแก้ไขพฤติกรรม มากกว่าการมุ่งทำโทษเป็นหลัก เพราะอาจทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องไปไม่รู้จบ

5. ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

5.1 ปัญหา

5.1.1 นักเรียนส่วนมากไม่กล้าแสดงออกหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
ในพื้นที่สาธารณะ เช่น ห้องเรียน ห้องประชุม เป็นต้น

5.1.2 การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนยังมีน้อย ทั้งในระดับนโยบาย
และระดับปฏิบัติการของคณะครูและนักเรียน

5.1.3 การดำเนินนโยบายของโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนยังมี
ส่วนร่วมในการดำเนินการค่อนข้างน้อย

5.1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน คณะครู ยังไม่ค่อยให้
ความสำคัญหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาอันเกิดจากเสียงส่วนใหญ่ของนักเรียน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 สำหรับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควรส่งเสริมให้มีการจัดเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม

5.2.2 โรงเรียนและคณะครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและกำหนดกฎระเบียบ ตลอดถึงแนวทางการปฏิบัติด้วยตัวของนักเรียน เช่น การระดมความคิดเห็น การโหวตเสียง เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้าน การประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนนักเรียนได้รับทราบ เป็นต้น

6. ด้านการประเมินผลการบริหารงาน

6.1 ปัญหา

6.1.1 การประเมินผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ยังไม่มีคณะกรรมการประเมินผลงานที่เป็นระบบและมีเกณฑ์ที่ชัดเจน

6.1.2 การประเมินผลงานการบริหารงานดูแลนักเรียน ทุกฝ่ายยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินอย่างทั่วถึง

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 การประเมินผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ควรจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการบริหารงานดูแลนักเรียน และกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน

6.2.2 การวางแผนงานการดูแลนักเรียนนั้น บุคลากรควรให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

แบบสอบถามฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน นำเสนอดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ วุฒิมัธยมศึกษา และอาชีพ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ วุฒิมัธยมศึกษา และอาชีพ นำเสนอดังตาราง 17

ตารางที่ 17 จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครอง
นักเรียน

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. นักเรียน		
1.1 ระดับการศึกษา		
1.1.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3	2.40
1.1.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	8	6.30
1.1.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	13	10.30
1.1.4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	11	8.70
1.1.5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	11	8.70
1.1.6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	10	7.90
2. ผู้ปกครองนักเรียน		
2.1 วุฒิการศึกษา		
2.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	51	72.90
2.1.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	18	25.70
2.1.3 สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.40
2.2 อาชีพ		
2.2.1 รับจ้าง	34	27.00
2.2.2 เกษตรกรรม	52	41.30
2.2.3 ข้าราชการ	2	1.60
2.2.4 พนักงานวิสาหกิจ	6	4.70
2.2.5 พนักงานบริษัท	32	25.40

จากตารางที่ 17 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน ส่วนใหญ่อยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 10.30 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.90 และประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.30 ตามลำดับ

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 นำเสนอดังตาราง 18

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสม ตามความจำเป็น	4.36	0.77	มาก
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย	4.37	0.80	มาก
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของ นักเรียน	4.13	0.62	มาก
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค	4.53	0.58	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ	4.44	0.71	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบ ด้านความปลอดภัย	4.49	0.70	มาก
7	โรงเรียนมีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน	4.50	0.62	มากที่สุด
8	โรงเรียนมีการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	4.55	0.56	มากที่สุด
9	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง ในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
10	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเลือกตั้งคณะกรรมการ สภานักเรียน	4.16	0.68	มาก
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่ ภายในโรงเรียน	4.72	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
12	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดงนิทรรศการในงานต่าง ๆ	4.25	0.72	มาก
13	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ	4.67	0.60	มากที่สุด
14	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนโรงเรียนอื่น	4.23	0.78	มาก
15	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือกัน และกิจกรรมที่ดูแลน้อง	4.69	0.54	มากที่สุด
16	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	4.71	0.54	มากที่สุด
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน	4.63	0.65	มากที่สุด
18	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.63	0.67	มากที่สุด
19	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ หรือด้านดนตรี/นาฏศิลป์ หรือด้านกีฬานันทนาการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	4.32	0.71	มาก
20	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี	4.60	0.63	มากที่สุด
21	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	4.52	0.67	มากที่สุด
22	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	4.38	0.60	มาก
23	นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ	4.52	0.64	มากที่สุด
24	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด	4.33	0.75	มาก
25	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.63	0.56	มากที่สุด
26	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย	4.59	0.63	มากที่สุด
27	นักเรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี	4.52	0.61	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
28	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู ผู้อื่น	4.34	0.59	มาก
29	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.56	0.55	มากที่สุด
30	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	4.73	0.57	มากที่สุด
31	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี	4.34	0.81	มาก
32	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ	4.29	0.77	มาก
33	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	4.49	0.72	มาก
34	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	4.91	0.28	มากที่สุด
35	นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.47	0.64	มาก
36	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต	4.55	0.57	มากที่สุด
37	นักเรียนแสดงออกซึ่งการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	4.38	0.66	มาก
38	นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม	4.67	0.62	มากที่สุด
39	นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ	3.88	0.96	มาก
40	นักเรียนแสดงออกซึ่งความมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.10	0.84	มาก
41	นักเรียนแสดงออกซึ่งความกตัญญูทวดเวทต่อผู้มีพระคุณ	4.49	0.70	มาก
42	นักเรียนแสดงออกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย	4.66	0.59	มากที่สุด
43	นักเรียนมีส่วนร่วมการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ทำปุ๋ยหมักหรือคัดแยกไปจำหน่ายต่อไป	4.22	0.72	มาก
44	นักเรียนมีส่วนร่วมตรวจสอบสภาพห้องเรียนให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย	4.14	0.70	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
45	นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้	4.60	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.46	0.18	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวม มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.28) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.35) และอันดับที่สาม คือ นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.57) ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.96) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐาน การดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบสอบถามฉบับที่ 3 สอบถามความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตาม มาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

3.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพ นำเสนอดังตาราง 19

ตารางที่ 19 จำนวน และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน

รายการ	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	27	38.60
1.2 หญิง	43	61.40
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	51	72.90
2.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	18	25.70
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.40
3. อาชีพ		
3.1 รับจ้าง	17	27.00
3.2 เกษตรกรรม	26	41.30
3.3 ข้าราชการ	1	1.60
3.4 พนักงานวิสาหกิจ	3	4.70
3.5 พนักงานบริษัท	23	25.40

จากตารางที่ 19 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.40 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.90 และประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.30 ตามลำดับ

3.2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 นำเสนอดังตาราง 20

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียน
ของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสม ตามความจำเป็น	4.36	0.79	มาก
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย	4.39	0.80	มาก
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของ นักเรียน	4.09	0.63	มาก
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค	4.51	0.60	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ	4.44	0.73	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบ ด้านความปลอดภัย	4.49	0.73	มาก
7	มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน	4.53	0.58	มากที่สุด
8	นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้า ก่อนเข้าห้องเรียน	4.77	0.42	มากที่สุด
9	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อ การเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.81	0.39	มากที่สุด
10	นักเรียนมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมเลือกตั้งคณะกรรมการ สถานักเรียน	4.09	0.67	มาก
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่ ที่นักเรียนรับผิดชอบ	4.71	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
12	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดงนิทรรศการในงานต่าง ๆ	4.29	0.70	มาก
13	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ	4.84	0.40	มากที่สุด
14	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือกัน และกิจกรรมที่ดูแลน้อง	4.23	0.76	มาก
15	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนโรงเรียนอื่น	4.70	0.52	มากที่สุด
16	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนตอนเช้าก่อนเข้าเรียน	4.76	0.46	มากที่สุด
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน	4.63	0.70	มากที่สุด
18	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.59	0.71	มากที่สุด
19	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ หรือด้านดนตรี/นาฏศิลป์ หรือด้านกีฬานันทนาการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	4.27	0.70	มาก
20	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี	4.67	0.60	มากที่สุด
21	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	4.56	0.71	มากที่สุด
22	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	4.37	0.59	มาก
23	นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ	4.50	0.63	มากที่สุด
24	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด	4.26	0.77	มาก
25	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.59	0.57	มากที่สุด
26	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย	4.69	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
27	นักเรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี	4.60	0.54	มากที่สุด
28	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู ผู้อื่น	4.24	0.57	มาก
29	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	4.54	0.53	มากที่สุด
30	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	4.76	0.55	มากที่สุด
31	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี	4.27	0.86	มาก
32	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ	4.27	0.76	มาก
33	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.73	มากที่สุด
34	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	4.90	0.30	มากที่สุด
35	นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.47	0.65	มาก
36	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต	4.56	0.58	มากที่สุด
37	นักเรียนแสดงออกซึ่งการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง	4.31	0.64	มาก
38	นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม	4.61	0.66	มากที่สุด
39	นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ	3.80	0.92	มาก
40	นักเรียนแสดงออกซึ่งความมีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม	4.33	0.73	มาก
41	นักเรียนแสดงออกซึ่งความกตัญญูทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ	4.57	0.57	มากที่สุด
42	นักเรียนแสดงออกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย	4.69	0.55	มากที่สุด
43	นักเรียนมีส่วนร่วมการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ยหมักหรือคัดแยกไปจำหน่ายต่อไป	4.17	0.72	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
44	นักเรียนมีส่วนร่วมตรวจสอบสภาพห้องเรียนให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย	4.09	0.67	มาก
45	นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้	4.40	0.57	มาก
	รวม	4.46	0.17	มาก

จากตาราง 20 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวม มีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.40) และอันดับสามคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39) ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.92) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

การประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง โรงเรียนได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นกำกับ ติดตาม และบันทึกผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตั้งแต่มาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งสรุปผลการพัฒนานักเรียนดังแสดง ในตารางที่ 21-26 และนำเสนอภาพรวมดังตาราง 27

ตารางที่ 21 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละ เฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ รักการออกกำลังกาย	86.67	ดีเยี่ยม
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อ ความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	76.00	ดีมาก
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์	77.78	ดีมาก
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	70.00	ดีมาก
		รวมเฉลี่ย	77.61	ดีมาก
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	82.38	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	76.00	ดีมาก
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	66.67	ดี
		รวมเฉลี่ย	75.02	ดีมาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	80.00	ดีเยี่ยม
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	60.00	ดี
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	66.67	ดี
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	64.44	ดี
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	81.67	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		70.56	ดีมาก
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	75.56	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย		75.56	ดีมาก
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		74.68	ดีมาก

จากตาราง 21 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 74.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 77.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 86.67รองลงมาคือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 76.00 และอันดับสาม คือ มีน้ำหนักร่างกาย ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 ส่วนตัวบ่งชี้

ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 70.00 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 82.38 รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 76.00 และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 66.67 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 70.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า มีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 81.67 รองลงมาคือ มีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 80.00 และอันดับสาม คือ มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 64.44 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.56 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 75.56

ตารางที่ 22 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ รักการออกกำลังกาย	84.00	ดีเยี่ยม
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อ ความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	78.00	ดีมาก
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์	93.33	ดีเยี่ยม
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	71.25	ดีมาก
		รวมเฉลี่ย	81.65	ดีเยี่ยม
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	84.64	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	76.50	ดีมาก
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	78.00	ดีมาก
		รวมเฉลี่ย	79.71	ดีมาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	76.67	ดีมาก
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	76.67	ดีมาก
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	75.83	ดีมาก
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	75.83	ดีมาก
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	85.63	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		78.13	ดีมาก
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	74.24	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย		74.24	ดีมาก
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		78.41	ดีมาก

จากตาราง 22 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 81.65 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 93.33 รองลงมาคือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 84.00 และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ คิดเป็นร้อยละ

78.00 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 71.25 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 84.64 รองลงมาคือ ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 78.00 และอันดับสามคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 76.50 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า มีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 85.63 รองลงมาคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตน และประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.67 และอันดับสาม คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย และมีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 75.83 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 74.24 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.24

ตารางที่ 23 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละ เฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ รักการออกกำลังกาย	76.62	ดีมาก
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อ ความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	75.08	ดีมาก
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์	73.85	ดีมาก
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	75.77	ดีมาก
		รวมเฉลี่ย	75.33	ดีมาก
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	85.05	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	78.15	ดีมาก
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	78.46	ดีมาก
		รวมเฉลี่ย	80.56	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 23 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	78.46	ดีมาก
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	76.41	ดีมาก
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	67.18	ดีมาก
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	54.36	พอใช้
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	80.38	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		71.36	ดีมาก
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	72.05	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย		72.05	ดีมาก
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		74.82	ดีมาก

จากตาราง 23 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 74.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 76.62 รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 75.77 และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหา

ทางเพศ 75.08 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 75.08 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 80.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 85.05 รองลงมาคือ ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 78.46 และอันดับสามคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 78.15 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 71.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า มีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 80.38 รองลงมาคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 78.46 และอันดับสาม คือสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.41 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 54.36 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 72.05 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.05

ตารางที่ 24 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ รักการออกกำลังกาย	90.55	ดีเยี่ยม
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	86.55	ดีเยี่ยม
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทาง กายตามเกณฑ์	81.82	ดีเยี่ยม
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จัก บทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	88.64	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	86.89	ดีเยี่ยม
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	88.18	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	82.91	ดีเยี่ยม
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	82.18	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	84.42	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 24 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	75.76	ดีมาก
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	72.12	ดีมาก
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	82.42	ดีเยี่ยม
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	75.76	ดีมาก
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	77.73	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย		76.76	ดีมาก
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	81.82	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		81.82	ดีเยี่ยม
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		82.47	ดีเยี่ยม

จากตาราง 24 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ 86.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 90.55 รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบคิดเป็นร้อยละ 88.64 และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ

คิดเป็นร้อยละ 86.55 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 81.82 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 84.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 88.18 รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 82.91 และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 78.46 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย คิดเป็นร้อยละ 82.42 รองลงมาคือ มีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 77.73 และอันดับสาม พบว่ามี 2 ข้อคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 75.76 และมีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 75.76 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ คือสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.12 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 81.82 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 81.82

ตารางที่ 25 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละ เฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ รักการออกกำลังกาย	73.82	ดีมาก
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความ รุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	88.36	ดีเยี่ยม
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทาง กายตามเกณฑ์	85.45	ดีเยี่ยม
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	86.36	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	83.50	ดีเยี่ยม
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	87.40	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	96.73	ดีเยี่ยม
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	85.45	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	89.86	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 25 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	100.00	ดีเยี่ยม
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	91.52	ดีเยี่ยม
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	86.06	ดีเยี่ยม
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	73.33	ดีมาก
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	90.91	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		88.36	ดีเยี่ยม
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	85.76	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		85.76	ดีเยี่ยม
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		86.87	ดีเยี่ยม

จากตาราง 25 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 86.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ 83.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 88.36 รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 86.36 และอันดับสาม คือ มีน้ำหนักร่างกายสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็น

ร้อยละ 85.45 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและ
 รักการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 73.82 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย
 อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.86 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3
 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
 คิดเป็นร้อยละ 96.73 รองลงมาคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 87.40 และอันดับสามคือ ผู้เรียน
 ยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 85.45
 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็น
 ร้อยละ 88.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ
 มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ สามารถน้อม
 นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน คิดเป็น
 ร้อยละ 91.52 และอันดับสาม คือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และ
 นันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 90.91 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีทักษะกระบวนการทำงาน และ
 ลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็นร้อยละ 73.33 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของ
 นักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.76 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และ
 ซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.76

ตารางที่ 26 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละ เฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
2	สุขภาวะ	สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี		
	2.1	มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย	75.60	ดีมาก
	2.2	มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลียงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อ ความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ	75.20	ดีมาก
	2.3	มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์	81.33	ดีเยี่ยม
	2.4	เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ	80.50	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	78.16	ดีมาก
3	คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์			
	3.1	สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทาน มาใช้ในการดำรงชีวิต	93.29	ดีเยี่ยม
	3.2	มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม	92.40	ดีเยี่ยม
	3.3	ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	82.80	ดีเยี่ยม
		รวมเฉลี่ย	89.50	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 26 (ต่อ)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ร้อยละเฉลี่ย	ระดับผล การประเมิน
4	ทักษะการดำรงชีวิต			
	4.1	มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	82.00	ดีเยี่ยม
	4.2	สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน	84.00	ดีเยี่ยม
	4.3	เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย	79.33	ดีมาก
	4.4	มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัย การทำงานที่ดี	77.33	ดีมาก
	4.5	มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ	83.50	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		81.23	ดีเยี่ยม
5	อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน			
	5.2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง	85.33	ดีเยี่ยม
	รวมเฉลี่ย		85.33	ดีเยี่ยม
	ร้อยละเฉลี่ยภาพรวม		83.56	ดีเยี่ยม

จากตาราง 26 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 83.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดี มากคิดเป็นร้อยละ 78.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรก คือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 81.33 รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 80.50 และอันดับสาม มีสุนทรียภาพในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักการออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 75.60 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีความรู้ทักษะ

สามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ 75.20 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 93.29 รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 92.40 และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิดเห็น วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คิดเป็นร้อยละ 82.80 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 81.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้โดยเรียงจากค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับ พบว่า อันดับแรกคือ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิต นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.00 รองลงมาคือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 83.50 และอันดับสาม คือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 82.00 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าร้อยละต่ำสุดคือ มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี คิดเป็น ร้อยละ 77.33 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.33 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.33

ตารางที่ 27 ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียน
วัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5
(ข้อ 5.2)

มาตรฐานการดูแลนักเรียน	ระดับชั้นประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1						ร้อยละ	แปล ผล
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6		
มาตรฐานที่ 2	76.61	81.65	75.33	86.89	83.50	78.16	81.11	ดีเยี่ยม
มาตรฐานที่ 3	75.02	79.71	80.56	84.42	89.86	89.50	83.18	ดีเยี่ยม
มาตรฐานที่ 4	70.56	78.13	71.36	76.76	88.36	81.23	77.73	ดีมาก
มาตรฐานที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2)	75.56	74.17	72.05	81.82	85.76	85.33	97.12	ดีเยี่ยม
รวมเฉลี่ย	73.71	78.42	74.83	82.47	86.87	83.56	79.89	ดีมาก
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม	ดีเยี่ยม	-	-

จากตาราง 27 พบว่า ร้อยละของการประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.89 มาตรฐานที่มีร้อยละเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐาน ที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2) อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 97.12 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 83.18 มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี คิดเป็นร้อยละ 81.11 และมาตรฐาน ที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต คิดเป็นร้อยละ 77.73 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้ศึกษานำเสนอข้อมูล ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน และนักเรียน โรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 70 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 158 คน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครู จำนวน 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน และนักเรียน โรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 56 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ปีการศึกษา 2560 รวมจำนวน 144 คน
2. การดำเนินการศึกษา ตามกระบวนการ PDCA 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย P = Plan คือ การสำรวจสภาพปัจจุบันเพื่อนำมาวางแผนในการแก้ไขปัญหา D = Do คือ การปฏิบัติ ตามแผนที่วางไว้ C = Check คือ การตรวจสอบ ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานตามแผน A = Act คือ การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจรเดมิ้งใหม่ (PDCA)
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้น จัดทำเป็น 3 ฉบับ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบตามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ

และแบบบรรยายปลายเปิด (Open – ended) นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง และการสังเคราะห์สรุปความเรียง

สรุปผลการศึกษา

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สรุปดังนี้

1.1 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.09) ขั้นตอนที่มีระดับการปฏิบัติ สูงสุดลงมา คือ การปฏิบัติตามแผน รองลงมา คือ การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา การวางแผน และการตรวจสอบ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายขั้นตอน เฉพาะขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

1.1.1 ขั้นตอนการวางแผน (Plan) พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.10) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงาน การดูแลนักเรียน รองลงมา คือ มีการกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในแผน และอันดับสาม พบว่ามี 4 ข้อ คือ มีการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม และรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมอย่างชัดเจน มีการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะทำงานรับผิดชอบในการวางแผนงาน และการดูแลนักเรียนมีการวางแผนจัดทำมาตรฐาน การดูแลนักเรียน ตามลำดับ

1.1.2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.11) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่ามี 2 ข้อ คือ โรงเรียนประสาน ผู้เกี่ยวข้อง บุคคล หรือหน่วยงานภายในชุมชนร่วมดำเนินงาน และโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัย ในการอยู่ร่วมกันโดยนำหลักการของลูกเสือมาใช้ รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ คือ โรงเรียนจัดการประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานดูแลนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และโรงเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสา เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนา ศาสนสถาน พัฒนาวัด พัฒนาชุมชน เป็นต้น และอันดับสาม พบว่ามี 2 ข้อเช่นกัน คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้ขั้นตอนและ เข้าใจการทำงาน และโรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์อยู่เสมอ ตามลำดับ

1.1.3 ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.24) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะของผู้เรียน รองลงมาคือ มีการประเมินผล ก่อนปฏิบัติงานตามกิจกรรม/โครงการ และอันดับสาม พบว่ามี 3 ข้อ คือ มีการประเมินผลระหว่าง

การปฏิบัติงานตามโครงการ มีการรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.1.4 ขั้นตอนการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (action) พบว่า ภาพรวม มีระดับ การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.30) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า มี 2 ข้อ คือ มีการประชุมคณะทำงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลการดำเนินงานและหาแนวทางแก้ไขหลังจาก ดำเนินงาน และมีการสรุปปัญหาและอุปสรรคของโครงการไว้อย่างชัดเจน รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ คือ มีการแก้ไขปัญหาโดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงาน และมีการรายงานผลการประเมิน ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ และอันดับสาม พบว่า มี 2 ข้อเช่นกัน คือ มีการนำผลการวิเคราะห์ และ ประเมินผลการดำเนินงานมาใช้พัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม/โครงการ และมีการนำผลการศึกษาผู้เรียนมา เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ แก้ปัญหา และพัฒนา ตามลำดับ

1.2 การวิเคราะห์ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน พบว่า ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.09) มาตรฐานที่มีระดับคุณภาพสูงสุด คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รองลงมาคือ ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา นักเรียนมี สุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี การจัดระบบรักษาความปลอดภัย นักเรียนมีทักษะ การดำรงชีวิต และมีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในรายมาตรฐาน เฉพาะมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

1.2.1 ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.25) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุ ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ รองลงมาคือ มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน และอันดับสาม คือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ตามลำดับ

1.2.2 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.19) ตัวบ่งชี้ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่ามี 2 ข้อ คือ นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ และ นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ รองลงมา มี 2 ข้อเช่นกัน คือ นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และ รักการออกกำลังกาย และนักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ ที่กำหนด ตามลำดับ

1.2.3 ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.19) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ นักเรียนยอมรับความคิดเห็น วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และอันดับสาม คือ นักเรียนมีจิตสาธารณะบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

1.2.4 ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.29) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ และอันดับสาม คือ นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม ตามลำดับ

1.2.5 ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่ มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.44) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วม ในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน และอันดับสาม คือ โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น ตามลำดับ

1.2.6 ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.16) ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ รองลงมา พบว่ามี 2 ข้อ คือ โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัย และโรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ และอันดับสามคือ โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้ที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย ตามลำดับ

1.3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียน ตามที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามนำเสนอมา ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปในแต่ละด้าน และเรียงลำดับตามปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบมาก ไปหาน้อย (มีเนื้อหาสาระเหมือนกันหลายคน) มีรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 ด้านการวางแผนการบริหารงานการดูแลนักเรียน

1.3.1.1 ปัญหา พบว่า การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมและภาระงานค่อนข้างมาก สำหรับแนวทางการวางแผนงานโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ทราบอย่างทั่วถึงค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะผู้ปกครอง และชุมชน ในขณะที่แผนงานการบริหารดูแลนักเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ชุมชนยังมีส่วนร่วมน้อยหรือไม่มีเลย เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และผู้ปกครองทำงานโรงงาน

1.3.1.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า การทำแผนงานบริหารดูแลนักเรียน ควรทำแผนให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนและครูผู้ดูแล โดยควรจะทำจัดทำเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในส่วนของโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ อย่างต่อเนื่อง คือ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับการดูแลนักเรียน ควรมีการวางแผนงานให้ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนด้วย

1.3.2 ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน

1.3.2.1 ปัญหา พบว่า ครูประจำชั้นเรียนยังขาดการดูแลเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ขาดความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน และที่สำคัญสภาพของอาคารสถานที่ โดยเฉพาะอาคารหลังเก่า แบบ 004 มีสภาพไม่มั่นคง โยเอียง เนื่องจากการเคลื่อนย้ายมาติดตั้งฐานโครงสร้างใหม่ และเกิดการถล่มเป็นช่วงตั้งเมื่อหลายปีก่อน

1.3.2.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า การปกครองนักเรียนนั้นครูประจำชั้นเรียนควรดูแลเอาใจใส่สอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเข้มงวด สำหรับในด้านการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนครูประจำชั้นเรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดูแลร่วมกัน และที่สำคัญโรงเรียนควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมาตรวจสอบสภาพเสื่อมโทรมของอาคารเพื่อพิจารณา รื้อถอนและของบประมาณสร้างอาคารใหม่ทดแทน ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการประสานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกองออกแบบสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อมาตรวจสอบ ผลการตรวจสอบพบว่า ให้โรงเรียนทำเรื่องรื้อถอนอาคารและของบประมาณสร้างอาคารใหม่ทดแทน ขณะนี้อยู่ระหว่างรองบประมาณจัดสรรมาในปีงบประมาณ 2562

1.3.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

1.3.3.1 ปัญหา พบว่า การอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนขาดความต่อเนื่อง กอปรกับครูยังไม่เป็นต้นแบบที่ดีด้านการมีวินัย เช่น การมาทำงานสาย กลับบ้านก่อนเวลา เป็นต้น

1.3.3.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า ครูทุกคนควรให้ความร่วมมือเอาใจใส่ในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมอย่างจริงจัง ควรจัดให้มีการอบรมคุณธรรมและ

จริยธรรมทั้งในและนอกโรงเรียนให้มากขึ้น ที่สำคัญโรงเรียนควรกำหนด คำว่า ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม มีขอบเขตและเป้าหมายขนาดใด เพื่อจะได้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันระหว่างนโยบายของโรงเรียน ครูประจำชั้นและนักเรียน รวมถึงจัดให้มีประชุมครูหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องวินัยของครูและการเป็นต้นแบบที่ดีให้กับนักเรียน

1.3.4 ด้านการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

1.3.4.1 ปัญหา พบว่า โรงเรียนยังไม่มีคณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียนอย่างเป็นระบบ ในขณะที่ครูไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนอย่างจริงจังรวมถึงการให้ความรู้ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนยังมีน้อย ที่สำคัญนักเรียนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือสอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

1.3.4.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า ในการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนลงโทษนักเรียน โดยขอความร่วมมือกับคณะกรรมการทั้งบุคลากรในโรงเรียนให้ความช่วยเหลือสอดส่องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด กอปรกับโรงเรียนควรให้ความรู้ในเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหที่อาจจะเกิดขึ้น หรือที่เกิดขึ้นแล้ว ให้แก่นักเรียน โดยอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรมาให้ความรู้ เช่น นักจิตวิทยาวัยรุ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ เป็นต้น ที่สำคัญครูประจำชั้นและผู้บริหารควรทำความเข้าใจแก่นักเรียน เกี่ยวกับการเข้าไปดูแลสอดส่องของคณะครูและกรรมการนักเรียน เป็นการช่วยเหลือนักเรียนมิใช่การจับผิด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและแนวคิดเช่นนี้ อาจทำให้นักเรียนให้ความร่วมมือมากขึ้น ในส่วนการช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ควรทำความเข้าใจและมุ่งแก้ไขพฤติกรรม มากกว่าการมุ่งทำโทษเป็นหลัก เพราะอาจทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องไปไม่รู้จบ

1.3.5 ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

1.3.5.1 ปัญหา พบว่า นักเรียนส่วนมากไม่กล้าแสดงออกหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในพื้นที่สาธารณะ เช่น ห้องเรียน ห้องประชุม เป็นต้น ส่วนในเรื่องของการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนพบว่า ยังมีน้อย ทั้งในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการของคณะครูและนักเรียน รวมถึงการดำเนินนโยบายของโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนยังมีส่วนร่วมในการดำเนินการค่อนข้างน้อย ที่สำคัญการป้องกันและแก้ไขปัญหของนักเรียน คณะครู ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหอันเกิดจากเสียงส่วนใหญ่ของนักเรียน

1.3.5.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ควรส่งเสริมให้มีการจัดเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่มกอปรกับโรงเรียนและคณะครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดและกำหนดกฎระเบียบ ตลอดถึง

แนวทางการปฏิบัติด้วยตัวของนักเรียน เช่น การระดมความคิดเห็น การโหวตเสียงเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านการประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนนักเรียนได้รับทราบ เป็นต้น

1.3.6 ด้านการประเมินผลการบริหารงาน

1.3.6.1 ปัญหา พบว่า การประเมินผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนยังไม่มีคณะกรรมการประเมินผลงานที่เป็นระบบและมีเกณฑ์ที่ชัดเจน รวมถึงการประเมินผลงานการบริหารงานดูแลนักเรียน ทุกฝ่ายยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการประเมินอย่างทั่วถึง

1.3.6.2 ข้อเสนอแนะ พบว่า การประเมินผลการบริหารงานการดูแลนักเรียน ควรจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการบริหารงานดูแลนักเรียน และกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน รวมถึงการวางแผนงานการดูแลนักเรียนนั้น บุคลากรควรให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า ภาพรวม มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.18) รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง ในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน และอันดับที่สาม คือ นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า ภาพรวม มีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.17) รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ และอันดับสามคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ผลการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา

การประเมินการพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึงโรงเรียนได้มอบหมายให้ครูประจำชั้นกำกับ ติดตาม และบันทึกผลการพัฒนาของนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ตั้งแต่มาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษาที่โรงเรียนกำหนด พบว่า ในภาพรวมมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.89 มาตรฐานที่มีร้อยละเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2) อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี และมาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิตตามลำดับ เมื่อพิจารณาผลการพัฒนานักเรียนจำแนกเป็นรายชั้นเรียน สรุปดังนี้

4.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 74.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 77.61 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักการออกกำลังกาย รองลงมาคือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ และอันดับสาม คือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.02 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะในการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 70.56 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ รองลงมาคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และอันดับสามคือ มีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.56 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 81.65 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รองลงมาคือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.71 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และอันดับสามคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.13 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ รองลงมาคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน และอันดับสาม คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย และมีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 74.24 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 74.24

4.3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 75.33 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 80.56 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และอันดับสามคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 71.36 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ รองลงมาคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และอันดับสามคือสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 72.05 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.05

4.4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 82.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 86.89 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักการออกกำลังกาย รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ และอันดับสาม คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจาก สิ่งเสพติด การหลีกเลียงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 84.42 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.76 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย รองลงมาคือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ และอันดับสามพบว่ามี 2 ข้อคือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีทักษะกระบวนการทำงาน และลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 81.82 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 81.82

4.5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 86.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ 83.50 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคร้าย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ รองลงมาคือ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 86.36 และอันดับสาม คือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 85.45 ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.86 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 88.36 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รองลงมาคือ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน และอันดับสาม คือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.76 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.76

4.6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 83.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ สรุปดังนี้

มาตรฐานที่ 2 สุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 78.16 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ รองลงมาคือเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก

รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ และอันดับสาม มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดและรักษาการออกกำลังกาย ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 89.50 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานมาใช้ในการดำรงชีวิต รองลงมาคือ มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม และอันดับสามคือ ผู้เรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 4 ทักษะการดำรงชีวิต พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 81.23 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาพัฒนาตนและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำรงชีวิตนักเรียน รองลงมาคือ มีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ และอันดับสาม คือ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตามลำดับ

มาตรฐานที่ 5 อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 85.33 มีเพียงตัวบ่งชี้เดียวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.33

อภิปรายผล

รายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีผลการศึกษานำเสนอมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า

1.1 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง พบว่า ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่าการดูแลนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยาก ต้องใช้ความเอาใจใส่และความรับผิดชอบค่อนข้างสูง เนื่องจากปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก มีความเจริญทั้งด้านวัตถุและเทคโนโลยีต่าง ๆ อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศไทยในยุคปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงระบบต่าง ๆ ของสังคม พร้อมทั้งก่อให้เกิดสภาวะวิกฤตกับกลุ่มคนที่ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อม เพื่อรับการเปลี่ยนแปลง หรืออยู่ในสภาพที่ขาดโอกาส ไม่สามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ ที่สังคมมีอยู่ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ ได้แก่ กลุ่มคนที่ครอบครัวมีความยากจน กลุ่มครอบครัวผู้ใช้แรงงาน กลุ่มครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นต้น ในกลุ่มคนเหล่านี้จะมีกลุ่มเด็กและ

เยาวชนถือเป็นกลุ่มเสียงที่สุดที่จะได้รับผลกระทบในด้านลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้หากปราศจากการสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเสียงดังกล่าว มีการศึกษาซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลในสังคมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ เป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้สามารถแข่งขัน ยืนหยัดทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศในเวทีโลกได้ ดังนั้นเด็กทุกคนควรได้รับสิทธิและโอกาสในการรับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ (บัญชา จันทรงค์, 2553, หน้า 1) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของ วาสนา บุญทอง (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานการศึกษาของพีระพงศ์ สุขชี (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายชั้นตอน พบว่า ชั้นตอนที่มึระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ การปฏิบัติตามแผน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามแผนเป็นการดำเนินงานตามแผนที่โรงเรียนกำหนดไว้ในโครงการหรือปฏิทิน การปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานตามแผนจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด เกิดการประสานความร่วมมือกันภายในองค์กร ทำให้การปฏิบัติเป็นไปด้วยความราบรื่น และสามารถตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายได้เป็นระยะ สอดคล้องกับจินตนา ศิริวัฒนโชค (2557, หน้า 36) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติตามแผนเป็นการลงมือปฏิบัติเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายของโครงการหรือกิจกรรม ในการปฏิบัติตามแผน ผู้ปฏิบัติจะต้องเตรียมความพร้อมในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ การลงมือดำเนินการ การแก้ปัญหาตามวิธีการที่ได้กำหนดเอาไว้ในแผน รวมถึงการรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์การดำเนินงาน ในการปฏิบัติตามแผนจะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติทราบถึงขอบเขตในการทำงานที่แน่นอน ช่วยลดการสูญเสียจากการทำงานซ้ำซ้อน อีกทั้งช่วยเกิดการประหยัดทั้งด้าน คน เวลา และงบประมาณ นอกจากนี้การปฏิบัติตามแผนจะช่วยให้เกิดการประสานสัมพันธ์ภายในองค์กร ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุผลสำเร็จของงานได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของ นริทธิ์ ไกรเทพ (2556, บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงาน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยใช้กระบวนการ PDCA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นตอนการปฏิบัติตามแผน เป็นชั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.2 ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง พบว่า ในภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐาน ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา โรงเรียนนอกจากดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ประจำชั้นเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และความภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้เจริญเติบโตองอาจ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 1) ที่กล่าวว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียน รวมถึงเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในสภาวะยากลำบากเสี่ยงต่อการได้รับอันตราย หรือถูกชักจูงให้เข้าสู่วงจรปัญหาสังคม หากไม่ได้รับการพัฒนาหรือดูแลพิทักษ์ปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม เด็กส่วนหนึ่งจะถูกผลักดัน และหล่อหลอมให้มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ ถูกล่อลวงละเมิดสิทธิทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ถูกใช้แรงงานอย่างเด็กไม่เป็นธรรม ตกเป็นเครื่องมือของผู้มีอิทธิพล และมีฉ้อฉล ซึ่งนำไปสู่ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้น โรงเรียนจะต้องมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีที่จะช่วยให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือปลอดภัย และได้รับการส่งเสริมให้เป็นคนมีคุณภาพต่อไปในอนาคต เช่นเดียวกับ ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน (2556, หน้า 3) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวในวาระการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ครูจะต้องดูแลนักเรียนให้อยู่ในสายตาดูตลอดเวลาขณะที่ยังอยู่ในโรงเรียน และต้องทำให้เกิดเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานของครูอย่างจริงจังด้วย เพราะในโรงเรียนบางแห่งจะมีมอมับ ลับตาคน เมื่อเลิกเรียนแล้วโรงเรียนจะต้องกำหนดแนวปฏิบัติ ให้เด็กลงมาอยู่ในพื้นที่ควบคุมดูแลของครูอย่างเคร่งครัด สำหรับการเรียนการสอน

เรื่องเพศศึกษา ตนอยากให้การเริ่มการให้ความรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา แต่จะต้องอาศัยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ เน้นการให้ความรู้ด้านวิชาการ เพราะเรื่องนี้เหมือนดาบสองคม ระหว่างการให้ความรู้และการชี้แนะให้เกิดความอยากรู้อยากลอง แต่ทั้งนี้ครู และผู้บริหารโรงเรียน จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนด้วย โดยจากนี้ไปจะไม่ใช้ครูเพียงคนเดียวที่เรียนรู้ด้านศีลธรรม แต่เป็นหน้าที่ของครูทุกคน และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นครูทุกคนจะต้องร่วมรับผิดชอบ และสอดคล้องกับงานการศึกษาของ รองรัตน์ ทองมาลา (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาในรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีระดับคุณภาพสูงสุด คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นว่า คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องเสริม พัฒนา หล่อหลอม และสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในนักเรียน โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี และการสื่อสารที่ไร้พรมแดนในแนวทางโลกาภิวัตน์ ซึ่งต่างมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทำให้คนนิยมวัตถุมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมในเด็กวัยรุ่น อาทิ ปัญหาสังคม ปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ปัญหานักเรียน นักศึกษา ประพฤติตนไม่เหมาะสมในเวลาเรียน ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวจะพบเห็นอยู่เป็นประจำตามข่าวหน้าหนังสือพิมพ์ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนเกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของบุตรหลานของตน ดังนั้นผู้ปกครองนักเรียนทุกคนจึงมีความคาดหวังสูงที่จะให้บุตรหลานของตนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับอานนท์ สิมะกุลธร (2551, หน้า 61) กล่าวว่า การจัดการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรคุณภาพของนักเรียนยังขาดคุณลักษณะที่สำคัญบางประการ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และไม่มีสัมมาคารวะ ดังนั้น โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน กิจกรรมสวดมนต์ทุกวันพระและวันศุกร์สุดสัปดาห์ กิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของ สอดคล้องกับประชาคม จันทราชิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา คุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการ ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นด้านที่ต้องการมากที่สุด เช่นเดียวกับงานการศึกษาของ วุฒิชิระ บำรุงเกตุ (2554,

บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โรงเรียนบ้านดงช้างดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี พบว่าโรงเรียนควรกำกับ ติดตาม ความประพฤติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยการให้คณะครูออกเยี่ยมบ้านเป็นประจำเพื่อหาข้อมูลนักเรียนจะได้หาวิธีการช่วยเหลือ และโรงเรียนควรมีโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน และควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนชุมชนในเรื่อง การมีส่วนร่วมวางแผนในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ความคิดเห็นต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า ภาพรวม มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ระบบดูแลนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผน ขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข กอปรกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวัฒนธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวกระตุ้นและยั่วยุหลายด้าน อันอาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังพัฒนาทุกด้านและควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เจริญงอกงามไปในทิศทางที่ถูกประกอบกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความท้อแท้ไม่ได้อยู่ร่วมกัน เนื่องจากภาระหน้าที่การงานและการหาเลี้ยงชีพของแต่ละครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, หน้า 1-2) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของประนอม แก้วสวัสดิ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพราะนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่า สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่คนไทยทุกคนให้ความเคารพอย่างสูงสุดซึ่งใครจะไปลบดูหรือดูหมิ่นไม่ได้ ดังนั้นโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานการศึกษาที่มีหน้าที่ให้ความรู้ อบรม สั่งสอนนักเรียน โรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความตระหนักให้นักเรียนมีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อแรกที่ถูกระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์ (2552, หน้า 18) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน องค์กร และสถาบันทางสังคมต้องร่วมกันปลูกฝัง และพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนซึ่งโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ในทุกเวลาและทุกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนได้อย่างแท้จริง การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงจากสภาพแวดล้อมมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้และทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม รักถิ่นฐาน สามารถสืบทอดความรู้จากบรรพบุรุษ เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัตินำไปสู่วิชาชีพได้

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 พบว่า ภาพรวม มีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน โดยผู้ปกครองหลายคนเชื่อว่าโรงเรียนจะสามารถหล่อหลอมบุตรหลานของตนให้เป็นคนดี และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุตรหลานของตนให้เป็นคนดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการจะพัฒนาหล่อหลอมจิตใจให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งได้นั้น โรงเรียนจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสำคัญที่สุดก็คือ ต้องสามารถช่วยเหลือ และตอบสนองความต้องการชุมชนได้ ในการที่จะปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นดี สามารถพึ่งพาตนเองนั้น จะต้องอาศัยเวลา และความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งในส่วนของบ้าน วัด และโรงเรียน โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผู้ที่มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจองค์ประกอบของความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 24) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานการศึกษาของ วิชชิระ บำรุงเกตุ (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โรงเรียนบ้านดงช้างดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการพัฒนา

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมิน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในทางลบ การหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี มีคุณธรรม โรงเรียนจะต้องหากิจกรรมที่หลากหลายเพื่อส่งเสริม และสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นระยะๆ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559, หน้า 53) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และโรงเรียนจะต้องส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ

4. การพัฒนานักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา ตั้งแต่มาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 5 (ข้อ 5.2) พบว่า ภาพรวมร้อยละเฉลี่ย อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เพราะครู มีความคิดเห็นว่า ระบบการดูแลนักเรียนเป็นระบบที่ช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่ นักเรียน ทั้งทางด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ การมีคุณธรรม จริยธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นสุข ระบบดูแลนักเรียนเป็นระบบการดำเนินงานที่มีกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ สามารถเก็บหลักฐานการตรวจสอบได้ โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตั้งแต่ครูประจำชั้น บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกที่มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการดูแลช่วยเหลือ มีมากมาย เช่น ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงภาพปัญหา มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู เกิดความรู้สึกที่อบอุ่นและไว้วางใจครู รู้จักตนเองและควบคุมตนเองได้ ได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาความฉลาดด้านอื่นๆ ต่อไป เรียนรู้ด้วยความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มศักยภาพ ได้รับการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตที่ดี ซึ่งได้แก่ ทักษะการรู้จักตนเอง การเรียนรู้ทักษะทางสังคม การจัดการ และสร้างงานอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, ออนไลน์) สอดคล้องกับธเนศ ขำเกิด (2560, หน้า 2-3) ที่กล่าวว่า การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ

มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวลความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน คณะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโต งดงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีร้อยละเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 5 (ตัวบ่งชี้ที่ 5.2) อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีความคิดเห็นว่า อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นสิ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา พฤติกรรม และอารมณ์ การพัฒนาอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโรงเรียนและนักเรียน เนื่องจาก การพัฒนาอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ จะช่วยสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้และช่วยเพิ่ม แหล่งการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดกระบวนการ คิด วิเคราะห์ ในสิ่งที่ตนเห็นและได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553, หน้า 7) หมวด 4 มาตรา 25 ที่กำหนดไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้ง แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนทุกแห่ง จึงมีหน้าที่ดำเนินงานให้สนองนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว โดยส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และดำเนินการเพื่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ขึ้นในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแล นักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

จากผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การปฏิบัติตามแผน รองลงมา คือ การปรับปรุงและแก้ไขปัญหา การวางแผน และการตรวจสอบ ตามลำดับ ในขณะที่ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาควิชาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ภาพรวม มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุด รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ รองลงมาคือ ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา นักเรียนมีสุขภาพะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี การจัดระบบรักษาความปลอดภัย นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต และมีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน ตามลำดับ ดังนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นักวิชาการศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการกำหนดวางแผน แก้ไข ปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมระบบการดูแลนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 งานการศึกษา เรื่อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ในครั้งนี้ เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องเกือบทั้งหมด แต่ยังขาดความคิดเห็นของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถ้าได้ทำการศึกษาเน้นเฉพาะกลุ่มบุคคลที่อยู่ภายนอกโรงเรียน ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลวังแดง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลวังแดง อาจจะได้เห็นแนวทางอีกมุมมองหนึ่งที่คนภายนอกต้องการให้โรงเรียนวัดบึง ควรดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายก็เป็นไปได้

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานดูแลนักเรียน ในระหว่างสถานศึกษา อาจเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเดียวกัน หรืออาจเป็นโรงเรียนของภาครัฐและเอกชน เป็นต้น เพื่อจะได้เห็นแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อจะได้นำจุดเด่นมาปรับใช้ และนำจุดด้อยมาใช้แก้ไข และป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2559). การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามกรอบแนวคิดการดูแลนักเรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมอนามัย. (2556). เกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมสาธารณะระดับประเทศ (HAS). ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. www.anamai.moph.go.th/ewt_news.php?nid=1923.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). ปัญหาของเด็กและเยาวชน **ในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- จักรี โพธิ์สำนัก. (2550). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา **สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จามจรี จำเมือง. (2555). การประเมินโครงการ. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. http://www.bmasmartschool.com/watthongthammachart/doo/2555_1.pdf.
- จินตนา ศิริวัฒน์โชค. (2557). วงจร PDCA. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. http://203.172.179.44/skpp/file.php/1/PDCA/PDCA_mean.doc
- ชัยวัฒน์ วรรณพงษ์. (2552). ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ชินภัทร ภูมิรัตน์. (2556). รายงานการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. www.kruthai.info.
- เชาว์ อินโย. (2553). การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขาวลิต จินดารัตน์. (2551). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน **สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดือนเพ็ญ อ่องทวีสุข. (2551). การวางแผนสู่ความสำเร็จ. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. <https://www.gotoknow.org/posts/126544>
- ไทรโยค ดาดวง. (2559). การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน **ราชประชานุเคราะห์ 23 จังหวัดพิษณุโลก สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- ฉัญพร ก้อยชูสกุล. (2554). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร **คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นริทธิ์ ไกรเทพ. (2556). การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บัญญัติ จันทร์ดา. (2553). **หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาสงเคราะห์แนวใหม่**. พิษณุโลก : การพิมพ์ต่อทคอม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ์ ปกรณ์กรณ์ คำทอง. (2552). **การบริหารโครงการ**. ออนไลน์: เข้าถึงได้จาก.
<http://www.gotoknow.org/posts/292750>
- ประชาคม จันทร์ชิต. (2552). **รายงานการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการที่สถานประกอบการ ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่พึงประสงค์**. ปัตตานี: วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2556). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. บุรีรัมย์: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553. **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(74 ก). 22 กรกฎาคม 2543.
- พัชรภรณ์ เดชสุภา. (2551). **ปัญหาการดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสนุ พองศรี. (2553). **การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.
- พีระพงศ์ สุขชี. (2559). **การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มเครือข่าย การจัดการศึกษาที่ 8 (ศิลาสลัก) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระนง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ. (2547). **การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- เพียงใจ ดีการ. (2559). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2**
กรุงเทพฯ: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.
- มานพ บุญสมพงษ์. (2552). **ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา.**
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) **การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 8).**
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รองรัตน์ ทองมาลา. (2557). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.**
- โรงเรียนวัดบึง. (2559). **รายงานการประชุมข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำเดือนมกราคม พ.ศ. 2559. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนวัดบึง.**
_____. (2559). **ระบบการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนวัดบึง.**
_____. (2560). **มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง. พระนครศรีอยุธยา : โรงเรียนวัดบึง.**
- วรวรรณ เจริญพันธ์. (2554). **ความสำคัญของการบริหารโครงการ. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก.**
<http://www.gotoknow.org/posts/455294>.
- วรา งามเสงี่ยม. (2552). **การเปรียบเทียบแนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยบูรพา.**
- วัชชีระ บำรุงเกตุ. (2554). **การประเมินโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านดงช้างดี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โรงเรียนบ้านดงช้างดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1. อุดรดิตถ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1.**
- วาสนา บุญทอง. (2559). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. ปราจีนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.**
- วิทยากร เชียงกุล (2552). **สภาวะการศึกษาไทย : การแก้ปัญหาและการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบองค์รวม. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.**
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2553). **การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.**

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). **ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทาทศนะร่วมสมัยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: ทัพย์วิสุทธิ.
- ศิริ โชคสกุล. (2559). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์ 9 จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคนอื่น ๆ. (2552). **การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- ศุภศักดิ์ พงษ์อนันต์, อารยา เจริญกุล, และวีณา โฆษิตสุรังคกุล. (2553). **PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ: พาณิชพระนคร.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลการศึกษา**. กทม: ประสาน.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2557). **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. <https://www.gotoknow.org/posts/276228>. 1 เมษายน 2559.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2552). **การจัดการองค์กร**. ออนไลน์ : เข้าถึงได้จาก. pws.npru.ac.th/benjarat/data/files.
- สมาน รังสิโยภษฎ์, และสุธี สุทธิสมบุรณ์. (2551). **หลักการบริหารเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : อักษรสาส์นการพิมพ์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). **การบริหารจัดการในห้องเรียน**. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (2560). **ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. พระนครศรีอยุธยา: กลุ่มนโยบายและแผน**.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- _____. (2559). **การบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศรีบุรณ์คอมพิวเตอร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2555). **รายงานการประเมินคุณภาพนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสาม (พ.ศ.2554–2558) โรงเรียนวัดบึง**. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา .(2555). **การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักวิจัยเอแบคโพลล์. (2559). **ปัญหาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : เอแบคโพลล์
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552, หน้า 25). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารจัดการแนะแนว**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สุมาลี ทองงาม. (2555). **การศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดโคกนอน สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร**.
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุนน อมรวิวัฒน์, และคนอื่น ๆ. (2554). **คู่มือการพัฒนาการศึกษาด้วยกระบวนการ PDCA**.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- อานนท์ สิมะกุลธร. (2551). **ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง. รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา**. ระยอง: ระยองการพิมพ์.
- Banghart, F.W. & A.J. Trull. (2004). **Education planning**. New York: The Macmillen Company.
- Cronbach, L.J. (1987). **Essentials of psychological testing** (4th ed.). New York : Harper,& Row.
- Gulick, Luther. (2006). **Notes on the Theory of Organization**, in Gulick, Luther, & Urwick, L. (eds.). **Papers on the Science of Administration**. New York: Institute of Public Administration, Columbia University.
- Kaufman, R., & English, F.W. (1985). **Needs assessment : Concept and application**. Englewood Cliffs. New Jersey : Educational Technology Publication.

- Nanton, Areatha L.S. (1997). **A Comparative Analysis of School Staffs and Students Perceptions of Behaviors and of Other Contributing Factors that Lead to Gang and School Violence**. Online : form.
library.scsu.edu/Dissertations.pdf.
- Price, L.L. (1999). **An investigation into the social context of early adoption behavior**. *Journal of Consumer Research*, 19 (December).
- Terry, G.R. (2003). **Principles of Management**. (5th ed.). Illinois: Richard D. Irwin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1
สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

**เรื่อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการ
 การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แล้วนำไป
 วิเคราะห์ ประเมินความเหมาะสมของการบริหารการดำเนินงาน ในปีการศึกษา 2560
2. การตอบแบบสอบถามของท่านจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อท่าน
 ประการใด เพราะผลการศึกษาค้างนี้จะสรุปผลออกมาในลักษณะภาพรวม
3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ตามสภาพที่เป็นจริง เพราะจะช่วยให้
 การศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษา
4. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 ตอนที่ 3 ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณา ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายสายัณห์ พันธุ์ไม้
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับข้อมูลของท่าน

1. ตำแหน่ง

1. [] ผู้บริหารโรงเรียน
2. [] ครู
3. [] คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพศ

1. [] ชาย
2. [] หญิง

3. อายุผู้ตอบแบบสอบถาม

1. [] น้อยกว่า 40 ปี
2. [] 40 - 49 ปี
3. [] มากกว่า 49 ปี

4. วุฒิการศึกษา

1. [] ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. [] ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
3. [] สูงกว่าปริญญาตรี
4. [] อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติในแต่ละข้อความตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติของงาน

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1 ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การวางแผน (Plan)					
1	มีการนำนโยบายจากผู้บังคับบัญชามาจัดทำแผนปฏิบัติการ					
2	มีการประชุมวางแผนกำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียน					
3	มีการแจ้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ					
4	มีการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระดับโรงเรียนมาประกอบการทำแผนปฏิบัติการ					
5	มีการสำรวจปัญหาความต้องการของนักเรียนก่อนนำมาวิเคราะห์เขียนแผนปฏิบัติการ					
6	มีการกำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม และรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมอย่างชัดเจน					
7	มีการสร้างทางเลือกในการพัฒนางานที่เกิดประโยชน์ไว้หลายแนวทาง					
8	มีการจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ					
9	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงานการดูแลนักเรียน					
10	มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการวางแผนงานการดูแลนักเรียน					
11	มีการกำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานในแผน					

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do)

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การปฏิบัติตามแผน (Do)					
1	โรงเรียนจัดการประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานดูแลนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
2	โรงเรียนจัดเตรียมสถานที่ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม					
3	โรงเรียนมีการจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ได้ทันเวลา					
4	โรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ ตามปฏิทินการดำเนินงาน และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผน					
5	โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อม และบริเวณรอบๆ โรงเรียน					
6	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน					
7	โรงเรียนจัดการป้องกันแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน					
8	โรงเรียนจัดกิจกรรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติต่างๆ เช่น พายุ ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น					
9	โรงเรียนจัดกิจกรรมรณรงค์แก้ไขปัญหายาเสพติดและเอดส์					
10	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน					
11	โรงเรียนมีมาตรการป้องกันอันตรายจากสัตว์มีพิษ เช่น งูพิษ สุนัขบ้า หรือ สัตว์อื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตราย					
12	โรงเรียนจัดสถานที่รับประทานอาหาร ที่ถูกสุขลักษณะ					
13	โรงเรียนมีครูพยาบาลและมีเรือนพยาบาลพร้อมเวชภัณฑ์ยาที่จำเป็น					
14	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมการออมเงินวันละบาทเพื่อให้ นักเรียนรู้จักประหยัด และเก็บออม					
15	โรงเรียนประสานผู้เกี่ยวข้อง บุคคล หรือหน่วยงานภายในชุมชน ร่วมดำเนินงาน					
16	โรงเรียนจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ และกิจกรรมพี่เพื่อน้อง					
17	โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการแนะแนวให้คำปรึกษากับนักเรียน					

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Do) (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การปฏิบัติตามแผน (Do)					
18	โรงเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสา เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาศาสนสถาน พัฒนาวัด พัฒนาชุมชน เป็นต้น					
19	โรงเรียนจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองนักเรียน					
20	โรงเรียนจัดกิจกรรมประกวดห้องเรียน ความสะอาดห้องสุขา					
21	โรงเรียนจัดให้มีการบริการกำจัดลูกยุงลาย พ่นหมอกควัน กำจัดยุงอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง					
22	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในการอยู่ร่วมกันโดยนำ หลักการของลูกเสือมาปรับใช้					
23	โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม อย่างสม่ำเสมอ					
24	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เพื่อมุ่งพัฒนาให้นักเรียนรู้ ขั้นตอนและเข้าใจการทำงาน					
25	โรงเรียนจัดให้มีการตรวจสอบระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์อยู่เสมอ					
26	โรงเรียนจัดกิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต เช่น การส่งเสริม ภาวะผู้นำ การส่งเสริมสุขนิสัย การส่งเสริมสุนทรียภาพ การปฏิบัติตนตามหลักไตรรงค์ การอนุรักษ์พลังงานและ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น					
27	โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้แสดงออกและมีความภูมิใจในความ เป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยและดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย					
28	โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านการดูแลนักเรียน และติดตามการ ปฏิบัติงานทุกขั้นตอน					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ข้อ ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ขั้นการตรวจสอบ (Check)					
1	มีการตรวจสอบความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรม/โครงการ					
2	มีการประเมินผลก่อนปฏิบัติงานตามกิจกรรม/โครงการ					
3	มีการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะของผู้เรียน					
4	มีการตรวจสอบและประเมินผลตรงตามขั้นตอนและ ระยะเวลาที่กำหนดไว้					
5	มีการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานตามโครงการ					
6	มีการรวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะการ ดำเนินงาน					
7	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
8	มีการรายงานผลการดำเนินงานหลังการปฏิบัติงาน					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ผลการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ เกี่ยวกับการบริหารงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพของงาน

5	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีคุณภาพของงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัว บ่งชี้ ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา					
มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา						
1	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์					
2	มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน					
3	มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์					
4	มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา					
	ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน					
มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี						
1	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย					
2	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ					
3	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กำหนด					

ตัว บ่งชี้ ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน (ต่อ)					
มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี						
4	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ					
มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์						
1	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต					
2	นักเรียนมีจิตสาธารณะบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม					
3	นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข					
	ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต					
มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต						
1	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์					
2	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
3	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย					
4	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี					
5	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ					
	ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่					
มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน						
1	มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน					
2	นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					

ตัว บ่งชี้ ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)					
มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมกับนักเรียน						
3	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสม ตามความจำเป็น					
	ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย					
มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย						
1	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย					
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ					
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของ นักเรียน					
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค					
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ					
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบ ด้านความปลอดภัย					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

1. ด้านการวางแผนการบริหารงานการดูแลนักเรียน

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

2. ด้านการบริหารงานการดูแลนักเรียน

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

4. ด้านการป้องกัน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

5. ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

6. ด้านการประเมินผลการบริหารงาน

- ปัญหา 1.
2.
- ข้อเสนอแนะ 1.
2.

แบบสอบถามฉบับที่ 2
สำหรับนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

**เรื่อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง แล้วนำไปวิเคราะห์ ประเมินความเหมาะสมของการบริหารการดำเนินงาน ในปีการศึกษา 2560
2. การตอบแบบสอบถามของท่านจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อท่านประการใด เพราะผลการศึกษาครั้งนี้จะสรุปผลออกมาในลักษณะภาพรวม
3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ตามสภาพที่เป็นจริง เพราะจะช่วยให้การศึกษาครั้งนี้เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษา
4. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายสายัณห์ พันธุ์ไม้
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับข้อมูลของท่าน

นักเรียนผู้ตอบคำถาม

ระดับการศึกษา

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ปกครองผู้ตอบคำถาม

1. วุฒิการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
3. สูงกว่าปริญญาตรี
4. อื่นๆ ระบุ

2. อาชีพ

1. รับจ้าง
2. เกษตรกร
3. ข้าราชการ
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. พนักงานบริษัท
6. อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 2 การบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อความตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการดำเนินงาน

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น					
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย					
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน					
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค					
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ					
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย					
7	โรงเรียนมีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน					
8	โรงเรียนมีการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
9	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน					
10	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่ภายในโรงเรียน					
12	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดงนิทรรศการในงานต่าง ๆ					
13	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ					
14	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนโรงเรียนอื่น					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
15	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือกัน และกิจกรรมพี่ดูแลน้อง					
16	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนตอนเช้าก่อนเข้าเรียน					
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน					
18	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อม					
19	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ หรือด้านดนตรี/นาฏศิลป์ หรือด้านกีฬานันทนาการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม					
20	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี					
21	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ					
22	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ					
23	นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ					
24	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด					
25	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
26	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย					
27	นักเรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี					
28	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู ผู้อื่น					
29	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์					
30	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย					
31	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
32	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ					
33	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
34	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์					
35	นักเรียนยอมรับความคิดเห็น วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข					
36	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต					
37	นักเรียนแสดงออกซึ่งการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง					
38	นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม					
39	นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ					
40	นักเรียนแสดงออกซึ่งความมีเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม					
41	นักเรียนแสดงออกซึ่งความกตัญญู กตเวทิต์ต่อผู้มีพระคุณ					
42	นักเรียนแสดงออกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย					
43	นักเรียนมีส่วนร่วมการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ยหมักหรือคัดแยกไปจำหน่ายต่อไป					
44	นักเรียนมีส่วนร่วมตรวจสอบสภาพห้องเรียนให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย					
45	นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้					

ข้อเสนอแนะ.....

แบบสอบถามฉบับที่ 3
สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

เรื่อง การพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

คำชี้แจง

5. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง แล้วนำไปวิเคราะห์ ประเมินความเหมาะสมของการบริหารการดำเนินงานในปีการศึกษา 2560
6. การตอบแบบสอบถามของท่านจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อท่านประการใด เพราะผลการศึกษาคั้งนี้จะสรุปผลออกมาในลักษณะภาพรวม
7. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อ ตามสภาพที่เป็นจริง เพราะจะช่วยให้การศึกษาคั้งนี้เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษา
8. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายสายัณห์ พันธุ์ไม้
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

1. ชาย2. หญิง

2. วุฒิการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี2. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า3. สูงกว่าปริญญาตรี4. อื่นๆ ระบุ

3. อาชีพ

1. รับจ้าง2. เกษตรกร3. ข้าราชการ4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ5. พนักงานบริษัท6. อื่นๆ ระบุ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจในแต่ละข้อความตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการบริหารงานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีเกณฑ์ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับการปฏิบัติของงาน

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น					
2	โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย					
3	โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน					
4	โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค					
5	โรงเรียนมีมาตรการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ					
6	โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้ที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัย					
7	มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน					
8	นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
9	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
10	นักเรียนมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียน					
11	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่ที่นักเรียนรับผิดชอบ					
12	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดแสดงนิทรรศการในงานต่าง ๆ					
13	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ					
14	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดูแลช่วยเหลือกัน และกิจกรรมพี่ดูแลน้อง					
15	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียนโรงเรียนอื่น					
16	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนตอนเช้าก่อนเข้าเรียน					
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน					
18	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อม					
19	นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ หรือด้านดนตรี/นาฏศิลป์ หรือด้านกีฬานันทนาการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม					
20	นักเรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี					
21	นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ					
22	นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ					
23	นักเรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
24	นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด					
25	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
26	นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักการออกกำลังกาย					
27	นักเรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี					
28	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู ผู้อื่น					
29	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์					
30	นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย					
31	นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี					
32	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและนันทนาการ					
33	นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม					
34	นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์					
35	นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข					
36	นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต					
37	นักเรียนแสดงออกซึ่งการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง					
38	นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม					
39	นักเรียนสามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่างๆ ได้ตามศักยภาพ					
40	นักเรียนแสดงออกซึ่งความมีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม					
41	นักเรียนแสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ					

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
42	นักเรียนแสดงออกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย					
43	นักเรียนมีส่วนร่วมการแยกขยะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ยหมักหรือคัดแยกไปจำหน่ายต่อไป					
44	นักเรียนมีส่วนร่วมตรวจสอบสภาพห้องเรียนให้อยู่ในสภาพการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย					
45	นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถช่วยเหลือสังคมได้					

ข้อเสนอแนะ.....

ภาคผนวก ซ

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง

การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวัฒนธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวกระตุ้นและช่วยหลายด้าน อันอาจก่อให้เกิดปัญหาให้กับผู้เรียนซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังพัฒนาทุกด้านและควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เจริญงอกงามไปในทิศทางที่ถูก ประกอบกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความห่างเหินไม่ได้อยู่ร่วมกัน เนื่องจากภาระหน้าที่การทำงานและการหาเลี้ยงชีพของแต่ละครอบครัว

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาที่จะให้นักเรียนมีคุณภาพนั้นยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และในมาตรา 24 ความว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 17-19) แสดงให้เห็นว่าการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าแต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของเยาวชนจึงได้กำหนดและเน้นให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ จากครูประจำชั้นอย่างทั่วถึง มีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนทุกระดับให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช พ.ศ. 2551

ระบบดูแลนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผนขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติร่วมแก้ไขปัญหาจาก

ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัดบึง ตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงได้กำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียน โดยดำเนินการควบคู่กับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังในปีการศึกษา 2560 ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้สามารถดำรงอยู่อย่างมีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ปลอดภัยจากวิกฤตทั้งหมด

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ประกอบด้วย 5 ด้าน 6 มาตรฐาน ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ได้กำหนดคำอธิบาย ประเด็นการพิจารณาระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือแหล่งข้อมูล และเกณฑ์การสรุปคุณภาพ การกำหนดระดับคุณภาพของแต่ละตัวบ่งชี้นี้ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดให้คุณภาพระดับ 3 เป็นค่ากลางที่ผู้เรียน หรือครู หรือผู้บริหารโรงเรียน ควรบรรลุตามเกณฑ์ คุณภาพระดับ 4 เป็นคุณภาพที่เกิดขึ้นที่ขยายผลในวงกว้างออกไปหมู่เพื่อน คุณภาพระดับ 5 จะเน้นถึงความโดดเด่นของเรื่องนั้นๆ ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ สำหรับคุณภาพระดับ 2 หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นไม่สามารถบรรลุถึงค่ากลาง ส่วนคุณภาพระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินการไม่ได้ หรือทำไม่ได้ ควรต้องแก้ไขโดยด่วน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

คำอธิบาย โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีโครงสร้างการบริหารจัดการดูแลนักเรียน มีโครงการ กิจกรรม และแผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและรายงานของผู้รับผิดชอบ มีการวิเคราะห์และนำผลไปใช้พัฒนาในการบริหารจัดการดูแลนักเรียน และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมครอบคลุมภารกิจการบริหารงาน ประกอบด้วย งานกิจการนักเรียน งานอนามัย งานโภชนาการ งานบริการ งานอาคารสถานที่ และงานรักษาความปลอดภัย ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมในการปฏิบัติงาน เพื่อจะได้ คำปรึกษา คำแนะนำแก่นักเรียน และมีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อผลการบริหารจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการในการดูแลนักเรียน และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในปัจจุบันสู่กรอบการพัฒนาผู้เรียนในอนาคต มีความสามารถในการเป็นผู้นำมีการริเริ่มวิธีใหม่ๆ มีความปรับปรุง และเผยแพร่แนะนำ ให้ครูบุคลากรในโรงเรียนนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียน

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน
2. โรงเรียนแสดงทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในอนาคตที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน
3. โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับความต้องการบริบทของโรงเรียน ชุมชนและตอบสนองนโยบายของต้นสังกัด
4. โรงเรียนนำเทคนิค และวิธีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดูแล นักเรียน
5. โรงเรียนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับงานการดูแลนักเรียนหรือเป็นผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานในปีการศึกษาที่ผ่านมา

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของผู้บริหารและครู
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	แผนการปฏิบัติการประจำปี คำสั่งการปฏิบัติงานของโรงเรียน บันทึกการประชุม สมุดนิเทศ สมุดเยี่ยมของโรงเรียน รายงานการประเมินภายใน/ภายนอก แผนปฏิบัติราชการ รายงานประจำปีของโรงเรียน แฟ้มประกาศนียบัตร/ รางวัลต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ 1.2 มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปฏิบัติ

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน
2. โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
3. โรงเรียนมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ
4. โรงเรียนมีคู่มือ แนวปฏิบัติตามโครงสร้างการบริหารการดูแลนักเรียน
5. โรงเรียนมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปฏิบัติ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	โครงสร้างการบริหารงาน คำสั่งมอบหมายงานการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนบันทึกการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน โรงเรียน แผนการปฏิบัติการประจำปี แผนปฏิบัติราชการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียน
บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรม และแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่ส่งเสริม
นักเรียนให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โดยบุคลากรมีส่วนร่วมการกำหนดเป้าหมาย
ที่ชัดเจน

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนาครู และบุคลากร
2. โรงเรียนมีแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริม และพัฒนานักเรียน
3. โรงเรียนมีการดำเนินงานส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพครู และบุคลากร
4. โรงเรียนมีการดำเนินงานส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพนักเรียน
5. โรงเรียนมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาครู
บุคลากร และนักเรียนโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐาน ที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและนักเรียน สภาพแวดล้อม
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐานร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	แผนปฏิบัติการประจำปี คำสั่งการปฏิบัติงานของโรงเรียน บันทึกการประชุม สมุดนิเทศ รายงานการประเมินตนเอง (SAR) แฟ้มสะสมงานของครู/ผู้บริหารโรงเรียน รายงานโครงการ รูปภาพ ป้ายนิเทศ เว็บไซต์ จดหมายข่าว

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา (น้ำหนัก 3 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม รายงานของผู้รับผิดชอบ มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนาการบริหารจัดการการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพและเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง และรอบด้าน

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นลายลักษณ์อักษร
2. โรงเรียนมีการบริหารงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม
3. โรงเรียนมีแผนหรือปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตาม
4. ผู้รับผิดชอบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือคณะนิเทศดำเนินการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง
5. โรงเรียนมีการนำผลการประเมิน เพื่อการพัฒนาการหรือปรับปรุงการบริหารการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
6. โรงเรียนมีเครือข่ายในการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 7 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 5 - 6 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 - 4	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ไม่เกิน 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1 .การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของผู้บริหารและครู
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	แผนปฏิบัติการประจำปี คำสั่งการปฏิบัติงานของโรงเรียน บันทึกการประชุม สมุดนิเทศ รายงานประจำปีของโรงเรียน รายงานโครงการ/กิจกรรมที่นำไปพัฒนางาน

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี (15 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี หมายถึง นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักษาการออกกำลังกาย มีความรู้ทักษะสามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ หลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคมัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ มีน้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกายตามเกณฑ์ของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และรักษาการออกกำลังกาย (น้ำหนัก 3 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนรู้จักการเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส รู้จักการรักษาความสะอาดร่างกาย เครื่องใช้ส่วนตัวและส่วนรวม เลือกสวมเสื้อผ้าที่สะอาดเรียบร้อย

ประเด็นการพิจารณา

1. นักเรียนรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
2. นักเรียนรู้จักดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
3. นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
4. นักเรียนรู้จักรักษาความสะอาดเครื่องใช้ส่วนตัว และส่วนรวม
5. นักเรียนมีส่วนร่วมเผยแพร่ หรือรณรงค์เกี่ยวกับสุขภาพกาย และสุขภาพจิต

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน การแต่งกายของนักเรียน
การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	พ.พ.5 ข้อมูลด้านสุขภาพ การร่วมกิจกรรมออกกำลังกาย สถิติการเจ็บป่วยของงานอนามัยโรงเรียน รายการอาหาร การจัดเลี้ยงอาหารนักเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สมุดบันทึกเวร ประจำวัน สมุดบันทึกสุขภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจากสิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนสามารถป้องกันตนเองให้พ้นจากสิ่งเสพติดให้โทษ มีทักษะการปฏิเสธ หลีกเลี่ยงจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนร่วม ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนโดยการช่วยครู ฝึกระวัง สอดส่องดูแล ผู้มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด พฤติกรรมชู้สาว ร่วมรณรงค์หรือให้ความรู้กับบุคคลอื่น ให้ตระหนักถึงสิ่งเสพติดให้โทษ เป็นผู้ปลอดจากปัญหาทางเพศ โรคภัย และอุบัติเหตุ

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนมีความรู้ ทักษะการปฏิเสธเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษ
2. นักเรียนมีความรู้ ทักษะการหลีกเลี่ยงความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ
3. นักเรียนมีส่วนร่วมกับครู และโรงเรียนในการฝึกระวัง สอดส่องดูแลผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด พฤติกรรมชู้สาว หรือการทะเลาะวิวาทของนักเรียนในโรงเรียน
4. นักเรียนรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด และอบายมุข ต่อต้านการใช้ความรุนแรง การป้องกัน โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศให้บุคคลอื่นตระหนักร่วมกัน
5. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และส่วนร่วม

เกณฑ์การให้คะแนน: คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
การสอบถาม สัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน
การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	พพ.5 รายงานโครงการ/กิจกรรม/ชุมนุม ข้อมูลสถิติของโรงเรียน ได้แก่ การใช้ห้องพยาบาล การเจ็บป่วย สมุดประจำตัวนักเรียน ป้ายนิเทศ โฉล ภาพถ่าย เกียรติบัตร ภาพถ่ายกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านสิ่งเสพติด รายงานผลการคัดกรองนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์ที่กำหนด (น้ำหนัก 3 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง, ดัชนีมวลกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย
2. นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายประจำปีและผ่านตาม เกณฑ์มาตรฐานของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
3. นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพทุกปี

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม สัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	สรุปผลการบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง ดัชนีมวลกายตามเกณฑ์ มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขและบันทึก สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานของกรม พลศึกษา หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ข้อมูลพัฒนาการด้านน้ำหนัก ส่วนสูงดัชนีมวลกาย สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของผู้เรียนรายบุคคล ข้อมูล สถิติของโรงเรียนได้แก่ การใช้ห้องพยาบาล อาการเจ็บป่วย สมุดประจำตัวนักเรียน สมุดเยี่ยมเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล สมุดตรวจการ สมุดนิเทศ ปพ.5 รายงานโครงการหรือกิจกรรมนักเรียน ภาพถ่ายกิจกรรม เกียรติบัตรหรือ โล่รางวัล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความตระหนักรู้ และเห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม รู้จักให้เกียรติผู้อื่น สามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมได้เหมาะสมตามวัย

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
2. นักเรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมี

ความสุข

3. นักเรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และ ให้ เกียรติผู้อื่น
4. นักเรียนปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมได้อย่าง

เหมาะสมกับวัย

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
การสอบถาม สัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน
การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	ปพ.5 รายงานโครงการหรือกิจกรรมนักเรียน ภาพถ่ายกิจกรรม สมุดนิเทศ เกียรติบัตร หรือ โล่รางวัล สมุดบันทึกความดี บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (15 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ เข้าใจ และน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต รู้และเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจ และมีจิตสาธารณะ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต (น้ำหนัก 6 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนต้องรู้จักรักษาความสะอาดทั้งร่างกายและใจ รู้จักช่วยตนเอง เป็นเด็กดี มีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา มีความกตัญญู กตเวทิตะ มีความขยันหมั่นเพียร มีความประพฤติเรียบร้อย มีความโอบอ้อมอารี รู้รักสามัคคีอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข รู้จักมัธยัสถ์ อดออม ผักเงินไว้ในบ้าน ซื่อสัตย์สุจริต เพื่ออนาคตของตนเอง สามารถแนะนำชักชวนให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตามพระบรมราโชบายฯ และแสดงออกถึงการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงและเผยแพร่เล่าเรื่องพระราชกรณียกิจได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนรู้ และเข้าใจ พระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
2. นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และปฏิบัติตนจนเป็นกิจนิสัย
3. นักเรียนสามารถแนะนำชักชวนให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
4. นักเรียนแสดงออกถึงการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสามารถเผยแพร่เล่าเรื่องพระราชกรณียกิจได้ อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน: คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม สัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	สมุดบันทึกความดี สมุดเงินฝากธนาคาร/บัญชีเงินฝากธนาคาร โรงเรียน รายงานโครงการต่างๆ ของโรงเรียน เกียรติบัตร หรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและโรงเรียน สมุดนิเทศ ภาพถ่ายกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โครงการพี่ดูแลน้อง/โครงการเทิดพระเกียรติ/โครงการอื่นๆ บันทึกความดี เรียงความ ร้อยกรองร้อยแก้ว ผลงานนักเรียน

**ตัวบ่งชี้ 3.2 นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์
อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม (น้ำหนัก 5 คะแนน)**

คำอธิบาย นักเรียนรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของพลังงาน และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึก และตระหนักในการใช้พลังงาน และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักรักษา สาธารณสมบัติ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีจิตสาธารณะ เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนรู้ และ เข้าใจถึงความสำคัญของพลังงานและสิ่งแวดล้อม
2. นักเรียนเลือกใช้พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในโรงเรียน
อย่างมีประสิทธิภาพ
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการรักษาสาธารณสุขสมบัติ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
4. นักเรียนร่วมกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อพัฒนาโรงเรียน ชุมชน และสังคม
5. นักเรียนสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่อง การอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	รายงานโครงการอาสาพัฒนาของโรงเรียน เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและโรงเรียน สมุดนิเทศ ภาพถ่ายกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านจิตอาสาเพื่อพัฒนา สังคมและสาธารณสุขประโยชน์ ผลงานของนักเรียน การรายงานโครงการ/กิจกรรม/ชมรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ เข้าใจ เห็นความงามและยอมรับในความแตกต่างของ วัฒนธรรม ภาษา พิธีกรรม ความคิด และร่วมกิจกรรมในอนุรักษ์ ส่งเสริม ตามบริบททางวัฒนธรรม และสังคมสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสุภาพ และสร้างสรรค์ ยอมรับฟังความคิดเห็น สามารถปรับตัว และเคารพสิทธิผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนรู้ เข้าใจและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากตน
2. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างสุภาพ และสร้างสรรค์
3. นักเรียนเห็นความงาม และยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา

พิธีกรรมความคิด

4. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์ ส่งเสริมตามบริบททางวัฒนธรรม และสังคม
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เกณฑ์การให้คะแนน: คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	รายงานโครงการกิจกรรมวันสำคัญทางชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียน และ โรงเรียน สมุดนิเทศ ภาพถ่ายกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมทาง วัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนาพิธี หรือประเพณีต่าง ๆ ป้ายนิเทศ ผลงานของนักเรียน รายงานผลการประเมินภายใน/ภายนอก

ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต (20 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีทักษะการดำรงชีวิต หมายถึง นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีประชาธิปไตย ปฏิบัติกิจกรรมประกอบอาชีพ มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนตระหนัก สำนึก หวงแหน สามารถแสดงออกถึง ความรักชาติ และการทดแทนคุณแผ่นดิน มีความตระหนัก และปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ยึดมั่นในการทำความดี เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนมีความตระหนัก สำนึก หวงแหน และสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องถึงการทดแทนคุณของชาติ ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง
2. นักเรียนมีความตระหนัก สำนึก หวงแหน และสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องแสดงออกถึงความเลื่อมใสและศรัทธาต่อศาสนา ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง
3. นักเรียนมีความตระหนัก สำนึก หวงแหน และสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการ ปฏิบัติงานหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	ผลงานนักเรียน เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและ โรงเรียน รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมความ จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ป้ายนิเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในวิถีการดำเนินชีวิตนักเรียน

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
ในโรงเรียน
3. นักเรียนสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน: คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการ ปฏิบัติงานหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	ผลงานนักเรียน เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและ โรงเรียน รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาโรงเรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายงานผลการดำเนินงาน โครงการ สอธ./โครงการ/กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง ภาพถ่ายกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการ สอธ. / โครงการ/กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลธนาคาร ป้ายนิเทศ สมุดบันทึกความดี กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

ตัวบ่งชี้ 4.3 นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย (น้ำหนัก 2 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการปกครองตามวิถีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนมีความรู้เข้าใจการปกครองตามวิถีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีของสังคม
3. นักเรียนสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับการปกครองตามวิถีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3 การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอย การปฏิบัติงานหรือข้อมูล เชิงประจักษ์	ผลงานนักเรียน/คณะกรรมการนักเรียน เกียรติบัตรหรือโล่รางวัล ทั้งของนักเรียนและโรงเรียน รายงานผลการดำเนินงานโครงการ พัฒนาระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน/กิจกรรมชุมนุม/กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ภาพถ่ายกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม/ กิจกรรมชุมนุม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประชาธิปไตย สมุดนิเทศ ป้ายนิเทศ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมกีฬา นันทนาการ ตารางกิจวัตรประจำวัน บันทึกการประชุมของนักเรียน บันทึก การปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง

ตัวบ่งชี้ 4.4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี มีทักษะกระบวนการทำงานและ
ลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี มีทักษะในการประกอบอาชีพตามความสนใจหรือความถนัดของตนเอง

ประเด็นการพิจารณา

1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี ในการประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองถนัดและสนใจ
2. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี
3. นักเรียนสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องการประกอบอาชีพอิสระตามที่ตนเองถนัด และ
สนใจ อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและโรงเรียน รายงานผลการดำเนินงานโครงการอาชีพ/กิจกรรมชุมนุม/ โครงงาน ผลผลิตของนักเรียน สมุดบัญชี รายรับรายจ่ายของ นักเรียน รายงานผลการดำเนินงานโครงการ สอธ. ภาพถ่ายกิจกรรมโครงการ สอธ. ป้ายนิเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ
(น้ำหนัก 3 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียนมีความสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ
2. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ
3. นักเรียนมีผลงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ
4. นักเรียนสามารถอธิบายเล่าเรื่อง และบอกประโยชน์เกี่ยวกับศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการได้อย่างน้อย 1 เรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน : คิดจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมด

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณาตั้งแต่ร้อยละ 95 ขึ้นไป	
4	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 90 – 94	
3	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 75 – 89	
2	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ร้อยละ 50 – 74	
1	นักเรียนมีคุณลักษณะตามประเด็นพิจารณา ต่ำกว่าร้อยละ 50	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	ผลผลิตของนักเรียน เกียรติบัตรหรือโล่รางวัลทั้งของนักเรียนและโรงเรียน รายงานผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมงานด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ ผลการเรียนรายวิชาด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา และนันทนาการ ภาพถ่ายกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลป ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬาและนันทนาการ ป้ายนิเทศ

ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่

มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมกับนักเรียน (15 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับนักเรียน หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการจัดหา สำรวจ ซ่อมแซมบำรุง ดูแลรักษา วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการดูแลนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน (น้ำหนัก 6 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีการกำหนดภาระงาน และมอบหมายบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในการสำรวจ ซ่อมแซมบำรุงรักษา พัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ให้มีสภาพดีและเหมาะสมต่อการอยู่อาศัย จัดระบบสาธารณูปโภค วัสดุ ครุภัณฑ์ให้เพียงพอเหมาะสม และต่อเนื่อง

ประเด็นพิจารณา

1. โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และวัสดุครุภัณฑ์
2. โรงเรียนมีแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมด้านการปรับปรุง บำรุง รักษา และพัฒนางานด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และวัสดุครุภัณฑ์
3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบงานด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และวัสดุครุภัณฑ์
4. โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ
ความจำเป็นพื้นฐานของนักเรียน
5. โรงเรียนจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ ได้เหมาะสมกับความจำเป็นพื้นฐานของนักเรียน
6. โรงเรียนมีการดูแล บำรุง รักษา และพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบ
สาธารณูปโภคและวัสดุครุภัณฑ์ ได้อย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง
7. โรงเรียนมีการประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการดูแล บำรุง รักษา และพัฒนาอาคาร
สถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และวัสดุครุภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 7 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 5 - 6 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 - 4 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ไม่เกิน 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สภาพอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	<p>แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การพัฒนา ปรับปรุง และดูแล รักษาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค และวัสดุครุภัณฑ์</p> <p>คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน</p> <p>รายงานการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ รางวัล เกียรติบัตร</p> <p>รายงานผลการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม</p> <p>รายงานสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับ ภาพถ่ายกิจกรรมด้านอาคารสถานที่</p> <p>ทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน</p>

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการวางแผน และปฏิบัติกิจกรรม เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการซ่อมแซม และการบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนร่วมชื่นชมความสำเร็จ

ประเด็นพิจารณา

1. นักเรียน ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนา ปรับปรุง และดูแลรักษา ภูมิทัศน์ บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. นักเรียน ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุง และดูแลรักษาภูมิทัศน์ บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม ถูกสุขลักษณะเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. นักเรียน ครู และบุคลากร มีความภาคภูมิใจ และชื่นชมความสำเร็จในการจัดบรรยากาศ ภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. นักเรียน ครู และบุคลากร สามารถเผยแพร่การดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการ จัดบรรยากาศ ภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียน ที่ได้รับมอบหมายต่อสาธารณชน
5. การจัดบรรยากาศ ภูมิทัศน์ในบริเวณโรงเรียนและที่ได้รับมอบหมายเป็นที่ยอมรับของ ผู้ปกครอง ชุมชน บุคคลอื่น และหน่วยงานภายนอก
6. นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการซ่อมแซม และบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกของนักเรียนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 6 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 5 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 - 3 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ไม่เกิน 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสาร หลักฐานชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย พฤติกรรมของครูและนักเรียน
3. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือข้อมูล เชิงประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน รางวัล เกียรติบัตร ภาพถ่ายกิจกรรม บันทึกการประชุม ผลงานนักเรียน รายงานผลความพึงพอใจเกี่ยวกับการดูแล โรงเรียน และพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ได้แก่ ห้องพยาบาล ห้องปฏิบัติการ (ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องเรียนรู้อาเซียน) ห้องส้วม และอุปกรณ์ ได้แก่ ไม้กวาด ไม้ถูพื้น ที่ตักผง เครื่องดับเพลิงสภาพพร้อมใช้งาน ที่บริการน้ำดื่ม/ ภาชนะสำหรับน้ำดื่ม ถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะ ป้ายนิเทศ ป้ายกิจกรรม ประจำวัน/ ข้อตกลงร่วมกัน/ข้อปฏิบัติ ยาสามัญประจำบ้าน ที่เพียงพอและเหมาะสมตามความจำเป็น

ประเด็นพิจารณา

โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ได้แก่ ห้องส้วม พัดลม ระบบแสงสว่าง โทรทัศน์ มีห้องหรือมุมโต๊ะ เก้าอี้สำหรับทำกิจกรรมทางการเรียน/การพักผ่อน อุปกรณ์ทำความสะอาด เช่น ไม้กวาด ไม้ถูพื้น ที่ตักผง เครื่องดับเพลิงสภาพพร้อมใช้งาน ที่บริการน้ำดื่ม/ ภาชนะสำหรับน้ำดื่ม ถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะ ป้ายนิเทศ ป้ายกิจกรรมประจำวัน/ ข้อตกลงร่วมกัน/ข้อปฏิบัติ ยาสามัญประจำบ้าน ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมหรือตามเกณฑ์ ส่วนราชการกำหนด 20 ข้อขึ้นไป	
4	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมหรือตามเกณฑ์ ส่วนราชการกำหนด 17 - 19 ข้อ	
3	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมหรือตามเกณฑ์ ส่วนราชการกำหนด 14 - 16 ข้อ	
2	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและเหมาะสมหรือตามเกณฑ์ ส่วนราชการกำหนด 11 - 13 ข้อ	
1	โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เกิน 10 ข้อ	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การ สัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สภาพแวดล้อมของห้องเรียน หรือโรงเรียน พฤติกรรมของครูและนักเรียน
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการ ปฏิบัติงานหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	แผนงานของโรงเรียน คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน ภาพถ่ายกิจกรรมการดูแลนักเรียน สมุดนิเทศ สมุดเยี่ยม ทะเบียนครูภัณฑ์ห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการ รายงานผลการปฏิบัติงานของชั้นเรียน

ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย (20 คะแนน)

คำอธิบาย การจัดระบบรักษาความปลอดภัย หมายถึง โรงเรียนประจำมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย สิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศ มีการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพ มีการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค มีการจัดเก็บสารเคมี สารพิษ อื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ มีการใช้ที่ถูกต้องและปลอดภัย มีการจัดระบบมาตรการเตือนภัย โดยจัดให้มีคณะบุคคลที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยในโรงเรียนประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย (น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหา ภัยจากธรรมชาติ เช่น วาตภัย อุทกภัย อัคคีภัย แผ่นดินไหว ฯลฯ
2. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหาภัยจากอุบัติเหตุ เช่น จมน้ำ ไฟฟ้าลัดวงจร ตกต้นไม้ ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ
3. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหาจากบุคคล เช่น การถูกล่อลวง การถูกทำร้าย การถูกล่วงละเมิดสิทธิ การก่อการร้าย และการสู้รบสงคราม ฯลฯ
4. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหาจากสื่อ สิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยี
5. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหาจากมลพิษจากสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางเสียง มลพิษทางแสง มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ฯลฯ
6. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ การป้องกัน แก้ไขปัญหาจากโรคระบาด เช่น ไข้หวัดนก ไข้หวัด 2009 ไข้เลือดออก ฯลฯ
7. โรงเรียนให้ความรู้และจัดกิจกรรมการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ อย่างต่อเนื่อง
8. โรงเรียนมีคณะทำงานด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา อุบัติเหตุและอุบัติเหตุ
9. โรงเรียนมีการให้ความรู้ และฝึกทักษะการป้องกัน การแก้ไขอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

10. โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุเพียงพอ
เหมาะสม และพร้อมใช้งาน

11. โรงเรียนมีเครือข่ายดำเนินการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 11 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 8 - 10 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 5 - 7 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 - 4 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสาร หลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1.การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2.การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน
3.การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการ ปฏิบัติงานหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมการดูแลป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติเหตุของโรงเรียน มาตรการ แนวปฏิบัติการป้องกันอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ เอกสาร/ ข้อมูล/ สถิติเจ็บป่วยจากอุบัติเหตุ แบบรายงานผลการดูแล ป้องกันอุบัติเหตุ ภาพกิจกรรม ป้ายนิเทศ คู่มือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ
(น้ำหนัก 5 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการ แผนโครงการ กิจกรรม ในการป้องกันสิ่งเสพติด และ
ปัญหาทางเพศ

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการการป้องกันสิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศ

2. โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรมดำเนินการป้องกันสิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการรณรงค์ มีการให้ความรู้ เป็นต้น
3. โรงเรียนมีคณะกรรมการหรือผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกัน และแก้ไขสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ
4. โรงเรียนมีเครือข่ายช่วยในการดูแลและป้องกันสิ่งเสพติด และปัญหาทางเพศ
5. โรงเรียนมีคู่มือการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/ แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
3. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงานแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมการดูแลป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ เอกสาร/ ข้อมูล/สถิติการดูแลรักษาและป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ แบบรายงานผลการดูแลและป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศของโรงเรียน สมุดเยี่ยมหรือนิเทศ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม/ชุมนุม รณรงค์ ป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ ศูนย์ให้คำปรึกษา ผลจากการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน
(น้ำหนัก 4 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการปกป้อง คุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียนอย่างเสมอภาค

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการในการปกป้องคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพนักเรียน
2. โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรมดำเนินงานการปกป้องคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพนักเรียน เช่น การให้ความรู้ การอบรมให้กับครู และนักเรียน เป็นต้น
3. โรงเรียนคณะทำงาน หรือผู้รับผิดชอบด้านการปกป้องคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพนักเรียน
4. โรงเรียนมีเครือข่ายช่วยในการดูแล ปกป้องคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพนักเรียน
5. โรงเรียนมีคู่มือการดูแล ปกป้องคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพนักเรียน เช่น แนวปฏิบัติของโรงเรียน ระเบียบ กฎหมาย พรบ.คุ้มครองสิทธิเด็ก

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทุกข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	พฤติกรรมของนักเรียน
3. การตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงานหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพ ของนักเรียนเอกสาร/ข้อมูล/สถิติการคุ้มครองสิทธิและ สวัสดิภาพของนักเรียน แบบรายงานผลการดูแลหรือป้องกัน เพื่อสวัสดิภาพของนักเรียนสมุดเยี่ยมหรือบันทึก รายงานผล การดำเนินงานโครงการรณรงค์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของ นักเรียน คู่มือแนวปฏิบัติของโรงเรียน ระเบียบ กฎหมาย พรบ.คุ้มครองสิทธิเด็ก ฯลฯ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และ สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค (น้ำหนัก 2 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ กิจกรรม ในการควบคุม สัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค
2. โรงเรียนมีโครงการ กิจกรรมดำเนินงานในการควบคุมสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค อย่างต่อเนื่อง
3. โรงเรียนมีคณะทำงาน หรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและ สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค
4. โรงเรียนมีหน่วยงานเครือข่ายช่วยในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและ สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคอย่างต่อเนื่อง
5. โรงเรียนมีคู่มือในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการ ปฏิบัติงานหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการควบคุม สัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เอกสาร/ข้อมูล/สถิติการ ควบคุม สัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค แบบรายงานผลการดูแลหรือป้องกัน การควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัด สัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค สมุดเยี่ยมหรือนิเทศ ป้ายนิเทศ รายงานผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์ ควบคุม กำจัดสัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค คู่มือดูแลหรือ ป้องกัน การควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษและสัตว์ที่เป็น พาหะนำโรค

ตัวบ่งชี้ที่ 6.5 โรงเรียนมีมาตรการการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำ ความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะและการใช้งานที่ถูกต้อง (น้ำหนัก 2 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีมาตรการในการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำ ความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะมีสถานที่จัดเก็บสารเคมี สารพิษ อุปกรณ์ทำความสะอาด มีการให้ ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัยมีการตรวจสอบ ดูแลความเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่น ๆ และอุปกรณ์การทำ ความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ และการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัย
2. โรงเรียนมีคู่มือการดำเนินงานการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่น ๆ และอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ และการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัย
3. โรงเรียนมีคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดเก็บ สารเคมี สารพิษอื่น ๆ และอุปกรณ์ทำความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ และการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัย
4. โรงเรียนมีสถานที่เพื่อการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่น ๆ และอุปกรณ์ทำความสะอาด ที่ถูกสุขลักษณะ
5. โรงเรียนมีคู่มือการจัดเก็บและการใช้สารเคมี และอุปกรณ์ทำความสะอาดที่ถูก สุขลักษณะ และการใช้งานที่ถูกต้อง ปลอดภัย

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสาร หลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สภาพแวดล้อมของโรงเรียน สถานที่จัดเก็บ
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่/ คณะทำงาน/คณะทำงานแผน/ โครงการ/กิจกรรมการจัดเก็บสารเคมี เอกสาร/ข้อมูล/สถิติการ จัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์การทำความสะอาดที่ ถูกสุขลักษณะ แบบรายงานผลการดูแลหรือป้องกัน การจัดเก็บ สารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์ทำความสะอาดที่ถูก สุขลักษณะ สมุดเยี่ยมหรือนิเทศ รายงานผลการดำเนินงาน กิจกรรมการจัดเก็บสารเคมี สารพิษอื่น ๆ และอุปกรณ์ทำ ความสะอาดที่ถูกสุขลักษณะ สถานที่จัดเก็บ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.6 โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัย (น้ำหนัก 2 คะแนน)

คำอธิบาย โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ ระบบเตือนภัย มีคณะบุคคลทำหน้าที่เตือนภัย
และรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

ประเด็นการพิจารณา

1. โรงเรียนมีนโยบาย มาตรการ และระบบเตือนภัย
2. โรงเรียนมีกิจกรรมดำเนินงานด้านการเตือนภัย เช่น การฝึกซ้อมจริงทุกปีการศึกษา
3. โรงเรียนมีคณะทำงานหรือผู้รับผิดชอบด้านการเตือนภัยที่ชัดเจน
4. โรงเรียนมีเครือข่ายช่วยเหลือด้านการป้องกันภัยที่มีประสิทธิภาพ
5. โรงเรียนมีคู่มือด้านการป้องกันภัยที่มีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
5	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 5 ข้อ	
4	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 4 ข้อ	
3	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 3 ข้อ	
2	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 2 ข้อ	
1	โรงเรียนมีการปฏิบัติตามเกณฑ์พิจารณาได้ 1 ข้อ หรือไม่มีเอกสารหลักฐานที่ชัดเจน	

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม การสัมภาษณ์	ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง
2. การสังเกต	สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
3. การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลเชิงประจักษ์	คำสั่ง/หนังสือมอบหมายหน้าที่ / คณะทำงาน/แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมการเตือนภัย เอกสาร /ข้อมูลการเตือนภัย สมุดเยี่ยมหรือนิเทศ แบบรายงานผลการดูแลหรือการเตือนภัย รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมการเตือนภัย คู่มือด้านการป้องกันภัยอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรม/ โครงการการเตือนภัย ฯลฯ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมาตรฐานการดูแลนักเรียน
โรงเรียนวัดบึง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
จังหวัดกำแพงเพชร
2. ดร.เฉลิมพล พลมุข อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ดร.บัญญัติ จันทร์ดา ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ
โรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัยในพระบรม
ราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม
4. ดร.สุจินต์ สว่างศรี ผู้อำนวยการโรงเรียน เขียวชาญ
โรงเรียนลพบุรีปัญญาคุณกุล
5. ดร.ประเวศ ทั้งจันทร์แดง ผู้อำนวยการโรงเรียน ขำนาถการพิเศษ
โรงเรียนโสตศึกษาปานเลิศ จังหวัดลพบุรี

คำสั่งโรงเรียนวัดบึง

ที่ 3 / 2560

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง

ระบบดูแลนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีแบบแผนขั้นตอนชัดเจนในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหาจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนวัดบึง ตระหนักในความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงได้กำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียน ของโรงเรียนวัดบึง ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้สามารถดำรงอยู่อย่างมีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ปลอดภัยจากวิกฤตทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการดูแลนักเรียน ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

1.1 นายชวลิต	แสงไฟโรจน์	ประธานกรรมการสถานศึกษา
1.2 นางทวีป	เดชพจน์	ผู้แทนผู้ปกครอง
1.3 นายประเสริฐ	กรีกถาวร	ผู้แทนครู
1.4 นายมนัส	ชวงษ์	ผู้แทนองค์กรชุมชน
1.5 นายมานัด	โต๊ะสัมฤทธิ์	ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1.6 นายนิรันดร์	หีบประดู่	ผู้แทนศิษย์เก่า
1.7 นายประสิทธิ์	ชิตารักษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
1.8 พระครูศิริวัฒน์	ปิยสีโล	ผู้แทน (ศาสนา)
1.9 นายสายัณห์	พันธ์ไม้	ผู้อำนวยการโรงเรียน
1.10 นายสมพิศ	หับจันกรี	ที่ปรึกษากรรมการ
1.11 นายขวัญชัย	เขมารมย์	ที่ปรึกษากรรมการ

มีหน้าที่ ร่วมกำหนดแผน แนวทาง ให้คำแนะนำ และปรึกษา ตลอดจนให้ข้อมูลต่างๆ

2. คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการดูแลนักเรียน

2.1 นายสายัณห์ พันธุ์ไม้	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2.2 นายไพรินทร์ รุ่งเรืองวงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ	รองประธานกรรมการ
2.3 นางอุไร จันทราวุฒิ	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
2.4 นางสุภีร์ พิมพา	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
2.5 นางเยาวดี ผอบงา	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
2.6 นายประเสริฐ กรีถาวร	ครูชำนาญการ	กรรมการ
2.7 นางสาวพัชรภาพร เพ็ชรรัช	ครูชำนาญการ	กรรมการ
2.8 นายสินธร คำเหมือน	ครูชำนาญการ	กรรมการ
2.9 นางสาววรรณวิสา เรณูหอม	ครูชำนาญการ	กรรมการ
2.10 นางสาวทษัยรัตน์ นิลคุหา	ครูชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ กำหนดมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ให้เหมาะสมกับสภาพบริบท และสภาพปัญหาของนักเรียน และชุมชน

ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการและหากมีปัญหาใดๆ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ให้รายงานโรงเรียนทราบ โดยด่วน เพื่อหาแนวทางแก้ไขได้ทันท่วงที ทั้งนี้ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งน้อมนำหลักทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

สั่ง ณ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2560

(นายสายัณห์ พันธุ์ไม้)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ภาคผนวก ก
ประมวลภาพกิจกรรม
การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
และมาตรการรักษาความปลอดภัยนักเรียน
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

มาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ประกอบด้วย 5 ด้าน 6 มาตรฐาน ในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

สภาพบริบทโดยรวมของตำบลวังแดง และเขตบริการของโรงเรียนวัดบึง

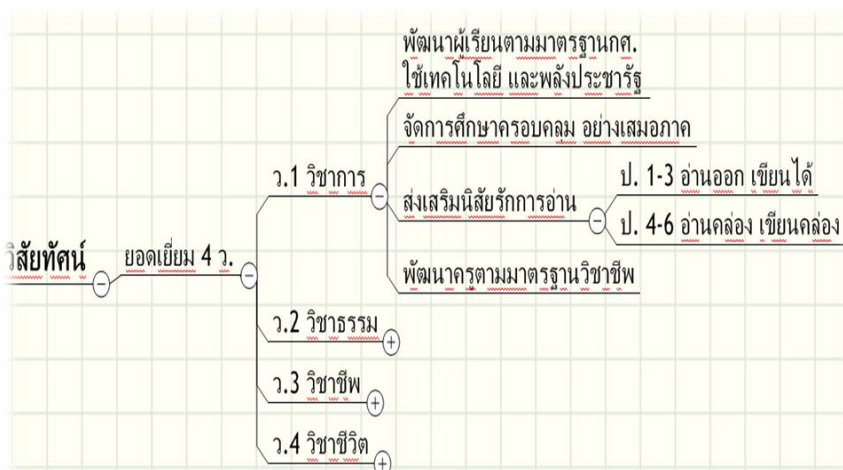
ประชุมคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
คณะครูร่วมกันทำการสำรวจ
สภาพปัญหา SWOT

ภาพกิจกรรม

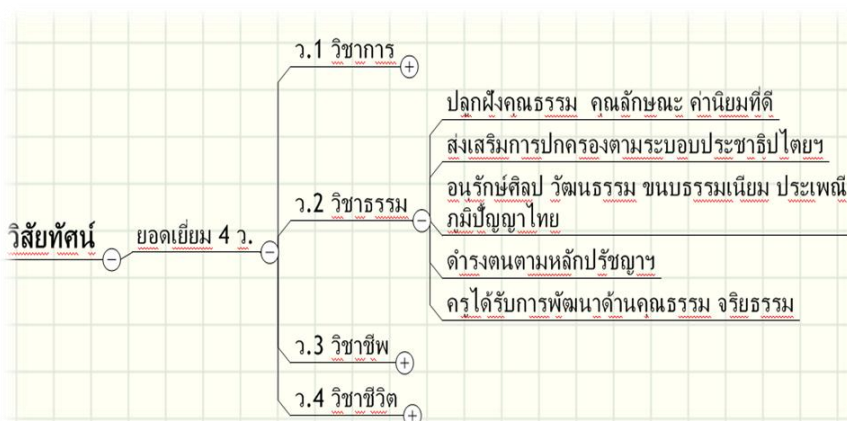
การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

กำหนดวิสัยทัศน์ : ยอดเยี่ยม 4 ว. “วิชาการ วิชาธรรม วิชาชีพ วิชาชีวิต”

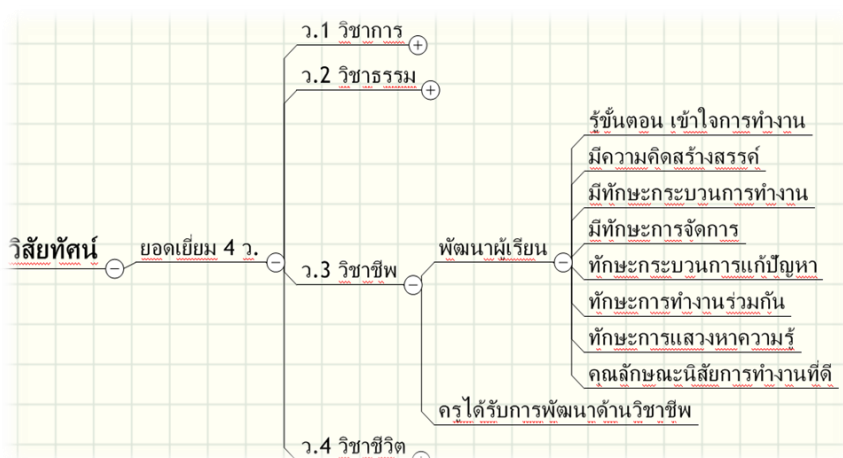
วิชาการ

วิชาธรรม

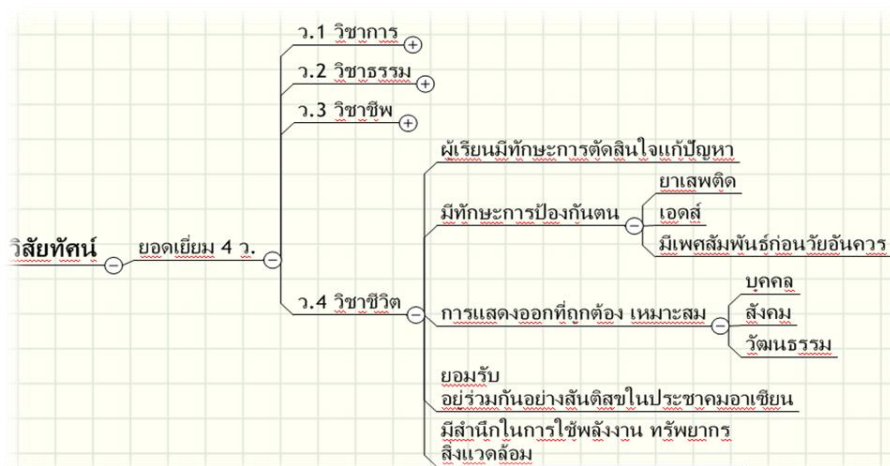
วิชาชีพ

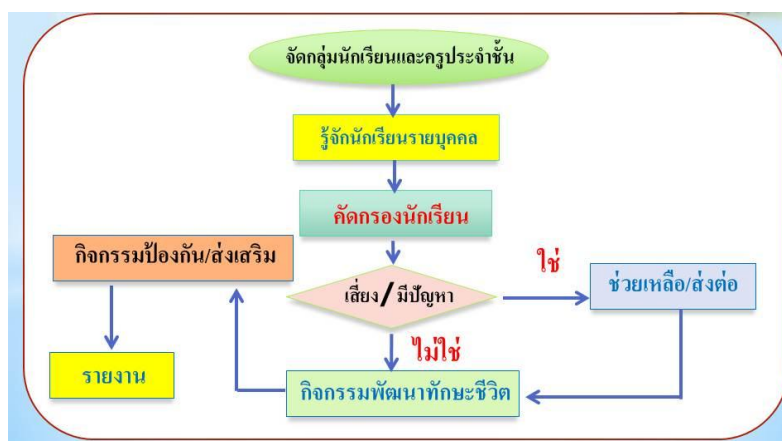
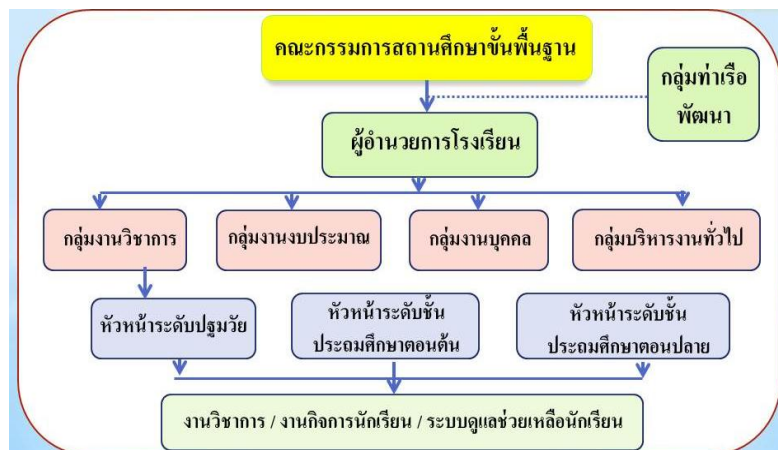
ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

วิชาชีวิต

ตัวบ่งชี้ 1.2 มีโครงสร้างการบริหารงานการดูแลนักเรียน

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ระดับ	คะแนน	ร้อยละ
ดีมาก	77.64	77.64
ดี	78.02	78.02
พอใช้	70.84	70.84
น้อยใช้	75.86	75.86
ไม่พอใช้		

จัดทำคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบประเมินคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา
และมาตรฐานการดูแลนักเรียนโรงเรียนวัดบึง ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีโครงการ กิจกรรม แผนการดำเนินงานที่ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียน
บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

จัดทำแผนปฏิบัติการ
ประจำปี และ
แผนกลยุทธ์
การขับเคลื่อน
หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
ในสถานศึกษา

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน
ตามแผนที่กำหนด มีการวิเคราะห์ และนำผลไปใช้พัฒนา

ประชุมคณะครูเพื่อกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

จัดทำบันทึกการนิเทศ
ชั้นเรียน

ด้านที่ 2 ด้านคุณภาพนักเรียน

มาตรฐานที่ 2 นักเรียนมีสุขภาวะ สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 นักเรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาด และ
รักการออกกำลังกาย

จัดกิจกรรมตรวจสอบสุขภาพ
ฟัน และอบรมให้ความรู้
แก่นักเรียนเกี่ยวกับ
การดูแลสุขภาพฟัน และ
ความสะอาดของร่างกาย
และได้รับรางวัลโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพระดับทอง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ส่งเสริมให้นักเรียน
ออกกำลังกาย
ด้วยการเล่นกีฬา

โรงเรียนวัดบึง ส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันกีฬาฟุตบอลชาย
รุ่นอายุ 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แชมป์รางวัลชนะเลิศ ระดับจังหวัด

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นักเรียนมีความรู้และทักษะชีวิตที่สามารถป้องกันตนให้พ้นจาก
สิ่งเสพติด การหลีกเลี่ยงจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในหมู่บ้านวังแดง และเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้
เกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติด เพื่อสร้างความตระหนัก

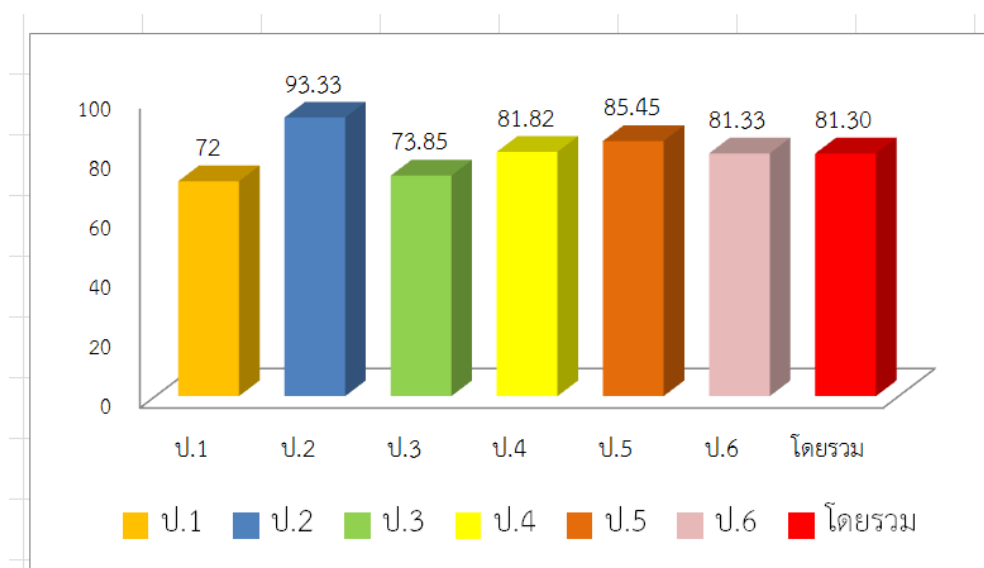

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย
ตามเกณฑ์ที่กำหนด

กราฟแสดงผลการประเมินนักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกาย
ตามเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปโดยรวม นักเรียนมีน้ำหนักส่วนสูง ดัชนีมวลกาย และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
ที่กำหนด โดยรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 81.30 เมื่อพิจารณาในรายชั้นเรียน พบว่า
ชั้น ป.2 มีค่าร้อยละสูงสุด ร้อยละ 93.33 รองลงมา คือ ชั้น ป.5 ร้อยละ 85.45 และอันดับสาม คือ
ชั้น ป.4 ร้อยละ 81.82

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นักเรียนเห็นคุณค่าของตน มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ

จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความมั่นใจ กล้าแสดงออก รู้จักบทบาท หน้าที่ และมีความรับผิดชอบ

มาตรฐานที่ 3 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 นักเรียนน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาใช้ในการดำรงชีวิต

จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ริมบึง
และปลูกหญ้าแฝก
ตามแนวโครงการ
พระราชดำริ

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ 3.2 นักเรียนมีจิตสาธารณะ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ อนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม

จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาวัด และพื้นที่สาธารณะในตำบลวังแดง เดือนละ 1 ครั้ง
ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง

ส่งผลให้โรงเรียนได้รับเกียรติบัตร
“นักเรียนมีจิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์
ช่วยเหลือชุมชนตำบลวังแดง จาก
องค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 นักเรียนยอมรับความคิด วัฒนธรรมที่แตกต่าง และอยู่ร่วมกัน
อย่างมีความสุข

จัดกิจกรรมส่งเสริม
การทำงานร่วมกันของคน
ในชุมชน ผู้ปกครอง และ
นักเรียน ในการจัดทำ
ดอกไม้จันทน์ เพื่อร่วมถวายใน
งานพระราชทานพระบรมศพ
ในหลวง รัชกาลที่ 9

จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม
ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในอำเภอ
ท่าเรือ จำนวน 10 โรงเรียน

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ด้านที่ 3 ด้านส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต

มาตรฐานที่ 4 นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิต

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 นักเรียนมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดง
ความจงรักภักดีต่อ ชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์

กิจกรรม ครบ 100 ปี
ธงชาติไทย

กิจกรรมทำบุญตักบาตร
ข้าวสารอาหารแห้ง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

กิจกรรมฟังพระสวดอภิธรรมพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ณ วัดสระเตื้อ

จัดกิจกรรมวันคล้ายวันพระราชสมภพ รัชกาลที่ 10 ร่วมกับ อบต.วังแดง อสม.วังแดง รพ.สต.วังแดง
ผู้ปกครอง และชุมชนตำบลวังแดง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิต

ส่งเสริมให้มีการประหยัดและออมในโรงเรียน และ
เข้ารับการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียงในวันที่ 6 ตุลาคม 2560

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา ร่วมรักษาสาธารณสุขประโยชน์

ตัวบ่งชี้ 4.3 นักเรียนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามวิถีระบอบประชาธิปไตย

ส่งเสริมกิจกรรมการสร้างผู้นำตามระบอบวิถีประชาธิปไตย

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ตัวบ่งชี้ 4.4 นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานและลักษณะนิสัยการทำงานที่ดี

ส่งเสริมให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยในการทำงานที่ดี โดยจัดทำโครงการ เช่น น้ำยาล้างจาน ยาต้ม ยาหม่องสมุนไพร น้ำสมุนไพร ไข่เค็ม การทำดอกไม้จันทน์ เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และนันทนาการ

ส่งเสริมด้านศิลปะ จัดกิจกรรมวาดภาพในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ส่งเสริมกิจกรรมสันตนาการ การออกกำลังกาย การห่างไกลยาเสพติด

ส่งเสริมกิจกรรมการเล่นดนตรี โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนักเรียนสอนต่อกันเอง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ส่งเสริมการเล่นกีฬา ร่วมจัดกิจกรรมกีฬากลุ่มโรงเรียน กีฬาอำเภอ และกีฬาจังหวัด

ด้านที่ 4 ด้านอาคารสถานที่

มาตรฐานที่ 5 มีการจัดสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้
เหมาะสมกับนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีการสำรวจ ซ่อมแซม บำรุง รักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม
รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมใช้งาน

สำรวจอาคารเรียนหลังเก่า แบบ 004 ใช้งานมาแล้ว 61 ปี

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ขอความอนุเคราะห์วิศวกรโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิศวกรและนายช่าง
ออกแบบของ สพฐ. ตรวจสอบอาคารเรียน แบบ 004 ตามที่ร้องขอ สรุปรว่า ให้ของบประมาณสร้าง
อาคารหลังใหม่ และให้รื้อถอนอาคาร แบบ 004

ปรับปรุงซ่อมแซมกระเบื้อง
ปูผนังหลุด หล่นแตก
ตลอดแนวอาคารเรียน

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ทาสีให้มีความสวยงาม

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความสวยงาม โดยขอความอนุเคราะห์ความช่วยเหลือจากชุมชน

ภาพกิจกรรม
 การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความสวยงาม โดยขอความอนุเคราะห์ความช่วยเหลือจากอบต. วังแดง

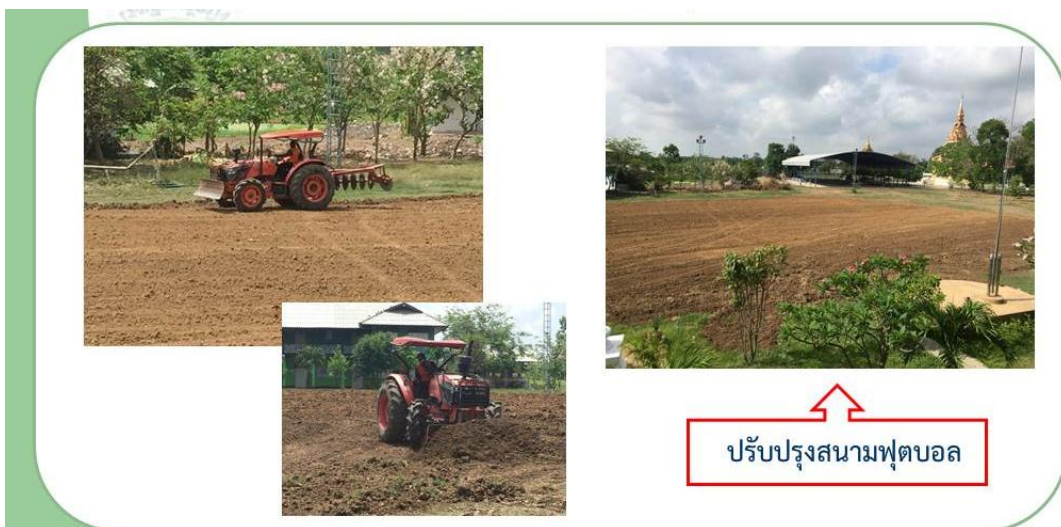
ภาพก่อน และหลังทำ

ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกันรักษาความสะอาดสมบัติของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปรับปรุงสนามฟุตบอลใหม่ให้มีความสวยงาม นักเรียน และชุมชนสามารถเล่นฟุตบอลได้กว้าง
มากกว่าเดิม

รื้อรางน้ำฝนที่หลุด และห้อยเนื่องจากน้ำหนักของดินและต้นไม้ที่ขึ้นในรางน้ำฝน

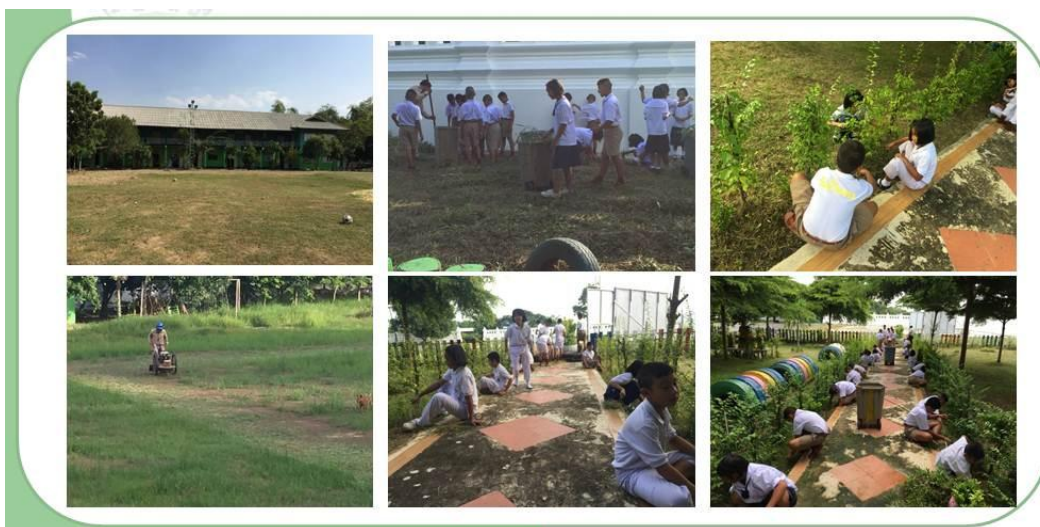
ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

นักเรียนร่วมกันทาสีตัวอักษรให้มีความสวยงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 นักเรียน ครู และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ให้ ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ และซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ส่งเสริมนักเรียนมีความรับผิดชอบ ดูแลต้นไม้ที่ปลูก รวมถึงร่วมกันจัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปรับปรุงทัศนียภาพ ปลูกต้นไม้ ขอความอนุเคราะห์พระเก่าที่ป่าช้าจากวัดบึงนำมาประดิษฐานที่หน้าโรงเรียน และทาสีใหม่ให้มีความสวยงาม

ส่งเสริมความร่วมมือจากชุมชน อบต.วังแดง ผู้ปกครอง ร่วมกันปลูกต้นไม้บริเวณรอบโรงเรียนในโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ตามโครงการพระราชดำริ

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ทาสีองค์พระประจำโรงเรียนใหม่ให้มีความสวยงามน่าเลื่อมใส และปลูกต้นไม้รอบฐานพระ

ช่วงโมฆะเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้นักเรียนช่วยกันขุดสีเก่า และทาสีใหม่ที่กระถางต้นไม้
รอบอาคารเรียน

ภาพกิจกรรม

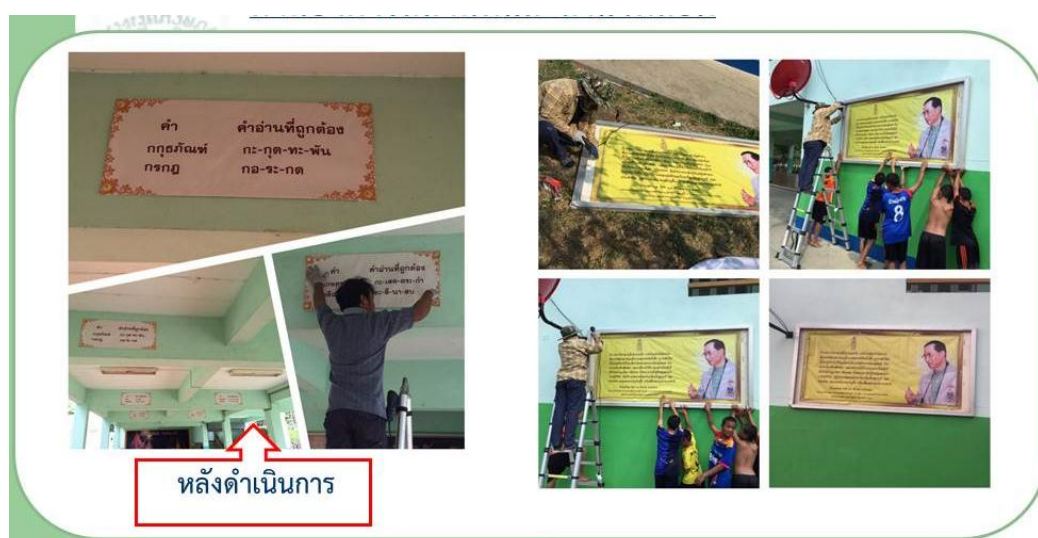
การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ปรับปรุง ซ่อมแซมรั้วหน้าโรงเรียน และทาสีใหม่ให้มีความสวยงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ สำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เพียงพอ และเหมาะสมตามความจำเป็น

ติดข้อความ คำไทยที่นักเรียนมักเขียนและอ่านผิดบริเวณคานปูใต้อาคารเรียน

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

จัดทำสวนสมุนไพร
เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้
ในโรงเรียน

ระดมทุนจากชุมชน
จัดทำห้องสมุด
แห่งการเรียนรู้ และ
ศูนย์การเรียนรู้
ประชาคมอาเซียน
ให้นักเรียนได้ใช้
ประโยชน์ในการศึกษา
ค้นคว้า

ภาพกิจกรรม

การดำเนินงานตามมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

ระดมทุนจากชุมชน
จัดทำห้องสมุด
แห่งการเรียนรู้ และ
ศูนย์การเรียนรู้
ประชาคมอาเซียน
ให้นักเรียนได้ใช้
ประโยชน์ในการศึกษา
ค้นคว้า

ด้านที่ 5 ด้านการรักษาความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 6 การจัดระบบรักษาความปลอดภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 โรงเรียนมีมาตรการในการป้องกันสิ่งเสพติดและปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 โรงเรียนมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิภาพของนักเรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.4 โรงเรียนมีมาตรการในการควบคุมสัตว์เลี้ยง กำจัดสัตว์ที่มีพิษ และ
สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค

ตัวบ่งชี้ที่ 6.5 โรงเรียนมีมาตรการการจกเก็บสารเคมี สารพิษอื่นๆ และอุปกรณ์
การทำความสะอาดที่ถูกต้องลักษณะและการใช้งานที่ถูกต้อง

ตัวบ่งชี้ที่ 6.6 โรงเรียนมีการจัดระบบเตือนภัย และผู้ที่รับผิดชอบด้าน
ความปลอดภัย

ประกาศมาตรฐานการดูแลนักเรียนของโรงเรียนวัดบึง ด้านการรักษาความปลอดภัย
ปีการศึกษา 2560

ประกาศโรงเรียนวัดบึง

เรื่อง มาตรการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในโรงเรียนวัดบึง

ตามที่เกิดเหตุโศกนาฏกรรมไฟไหม้โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา จังหวัดเชียงราย ส่งผลให้นักเรียนหลายคนเสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัส และล่าสุดเกิดเหตุเพลิงไหม้ที่โรงเรียนบ้านหนองคลองหัวขัว อำเภอภูดง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากไฟฟ้าลัดวงจร ในกรณีนี้ โรงเรียนวัดบึง ได้ตระหนัก และเล็งเห็นความสำคัญ ด้านความปลอดภัยของนักเรียน กอปรกับเป็นโรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่สร้างมานานหลายสิบปี ซึ่งทำจากไม้ ปัจจุบันสภาพอาคารชำรุด ทรุดโทรม สายไฟฟ้าเก่า ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดเหตุอันตรายจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจรได้ ในกรณีนี้โรงเรียนวัดบึง ได้กำหนดมาตรการป้องกัน ให้ครู บุคลากรถือปฏิบัติดังนี้

1. สำรวจ ตรวจสอบสภาพสายไฟฟ้าภายในอาคารเรียน อาคารประกอบ ถ้าเห็นว่าเก่ามาก หรือชำรุดให้รีบทำบันทึกแจ้งให้โรงเรียนทราบโดยด่วน เพื่อดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือเปลี่ยน
2. สำรวจ ตรวจสอบปลั๊กไฟที่เสียบอยู่ที่ห้องเรียน เช่น ปลั๊กพัดลม ปลั๊กโทรทัศน์ เป็นต้น หลังจากให้นักเรียนออกจากห้องเรียน เพื่อมารับประทานอาหารกลางวัน และหรือปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ครูผู้สอนในชั่วโมงดังกล่าวทำการถอดปลั๊กไฟออก
3. สำรวจ ตรวจสอบการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าของนักเรียนอย่างเคร่งครัด เนื่องจากโรงเรียนไม่มีนโยบายให้นักเรียนนำเครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดมาใช้ที่โรงเรียน เช่น โทรศัพท์ ไอแพด เครื่องเสียงแบบพกพา เป็นต้น ถ้าพบเห็นให้ดำเนินการแจ้งเตือน และหรือทำหนังสือแจ้งผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการต่อไป
4. หมั่นตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจเกิดเหตุเพลิงไหม้ ถ้าพบให้บันทึกและรายงานให้โรงเรียนทราบโดยด่วนเพื่อเร่งดำเนินการแก้ไข

5. ไม่อนุญาตให้เผาขยะหรือไปไม้ที่บริเวณเตาเผา หรือบริเวณรอบๆ โรงเรียน เนื่องจากสภาพอากาศร้อนและมีลมพัดอย่างต่อเนื่อง ให้ขนไปทิ้งจุดที่โรงเรียนกำหนด เพื่อให้รถเก็บขยะนำไปทิ้งในจุดที่เหมาะสม
6. สำรวจ ตรวจสอบถึงดับเพลิงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ จัดทำคู่มือการใช้ติดบริเวณที่ติดตั้งถึงดับเพลิง
7. จัดระเบียบห้องเรียนให้สะอาด เรียบร้อย ไม่รกรุงรัง ถ้ามีวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุด เสียหาย ไม่สามารถซ่อมแซมหรือนำกลับมาใช้ได้ให้ทำบันทึกจำหน่าย
8. อบรมและให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันตนจากไฟไหม้
9. จัดหาจุดรวมพลที่ปลอดภัย หรือจัดทำบันได ทางหนีไฟ กรณีอยู่อาคารเรียนชั้นบน
10. มอบหมายให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแล รักษา ป้องกัน ตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจเกิดไฟไหม้ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของทุกคนที่ชัดเจน
11. จัดทำป้ายติดที่อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ และอาคารประกอบ เช่น สถานที่ราชการห้ามสูบบุหรี่ไม่จุดไฟ หรือเผาขยะบริเวณนี้ เป็นต้น
12. จัดกิจกรรมประกวดแต่งคำกลอน คำขวัญเกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย
13. บรรจุโครงการ/กิจกรรมการให้ความรู้หรือเตรียมความพร้อมในการป้องกันตนจากอัคคีภัย หรือการใช้ถึงดับเพลิงในแผนปฏิบัติการประจำปี หรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน วัดบึง

ประกาศ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

(นายสายัณห์ พันธุ์ไม้)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ประกาศโรงเรียนวัดบึง

เรื่อง มาตรการดูแลนักเรียน ปีการศึกษา 2560

ด้วย กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แจ้งให้สถานศึกษา ร่วมกับกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน จัดทำ แนวทาง/มาตรการ รักษาความปลอดภัยให้กับนักเรียน ปีการศึกษา 2560 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้ปกครองว่า บุตรหลานจะได้รับการดูแลความปลอดภัยที่ดี ในการนี้โรงเรียนวัดบึง ได้กำหนด มาตรการป้องกัน ให้ครู บุคลากรถือปฏิบัติดังนี้

ความปลอดภัยในการเดินทางไป-กลับ สถานศึกษาของนักเรียน

1. ครูเวรประจำวัน แจ้ง และกำชับนักเรียนให้ระมัดระวังในการเดินทางมาโรงเรียน ทั้งไป-กลับ ทุกวัน
2. ครูเวรประจำวันแจ้งให้นักเรียนชี้จักรยานชิดด้านซ้ายของถนนและเป็นแถวไม่ชี้จักรยาน เป็นกลุ่ม
3. จัดทำป้ายลดความเร็ว บริเวณด้านหน้า และด้านข้างโรงเรียน
4. ครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับทุกวัน
5. ครูเวรประจำวันแนะนำการเดินแถวกลับบ้าน ฝึกดูแลน้อง และให้ระวังคนแปลกหน้า
6. ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจรให้กับนักเรียน
7. ครูเวรประจำวันและนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก
8. ประสานหน่วยงาน อบต.วังแดง แจ้งผ่านเสียงตามสายประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ จากชุมชนในการใช้รถยนต์บนถนนบริเวณรอบโรงเรียน ช่วงเวลา 06.30 น. ถึง 08.00 น. และช่วงเวลา 15.30 น. ถึง 16.30 น. โดยให้ขับช้าๆ และเพิ่มความระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้น
9. จัดกิจกรรมประกวดแต่งคำกลอน คำขวัญเกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันการขับชี้จักรยาน ของนักเรียน

ความปลอดภัยด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ

1. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบโครงสร้างอาคารเรียน และอาคารประกอบ ให้มี ความปลอดภัย
2. ครูประจำชั้นเรียน ครูผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการ ดำเนินการตรวจสอบครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ไฟฟ้า ห้องเรียน ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องส้วม ให้อยู่ในสภาพปลอดภัย พร้อมใช้งาน

3. จัดบรรยากาศชั้นเรียน ให้สะอาด เรียบร้อย ไม่รกรุงรัง เอื้อต่อการเรียนการสอน และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ถ้ามีวัสดุ อุปกรณ์ที่ชำรุด เสียหายไม่สามารถซ่อมแซมหรือนำกลับมาใช้ได้ให้ทำบันทึกจำหน่าย

4. ครูประจำชั้น สำรวจ ตรวจสอบสภาพสายไฟฟ้าภายในอาคารเรียน อาคารประกอบ ถ้าเห็นว่า เก่ามาก หรือชำรุดให้รีบทำบันทึกแจ้งให้โรงเรียนทราบโดยด่วน เพื่อดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือเปลี่ยน

5. ครูประจำชั้น สำรวจ ตรวจสอบปลั๊กไฟที่เสียบอยู่ที่ห้องเรียน เช่น ปลั๊กพัดลม ปลั๊กโทรทัศน์ เป็นต้น หลังจากที่นักเรียนออกจากห้องเรียน เพื่อมารับประทานอาหารกลางวัน และหรือปฏิบัติกิจกรรมนอกห้องเรียน ให้ครูผู้สอนในช่วงโมงดังกล่าวทำการถอดปลั๊กไฟออก

6. ครูเวรประจำวัน หมั่นตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจเกิดเหตุเพลิงไหม้ ถ้าพบให้บันทึกและรายงาน ให้โรงเรียนทราบโดยด่วนเพื่อเร่งดำเนินการแก้ไข

7. ฝ่ายอาคารสถานที่ สำรวจ ตรวจสอบถังดับเพลิงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ จัดทำคู่มือการใช้ติดบริเวณที่ติดตั้งถังดับเพลิง

ความปลอดภัยบริเวณภายในสถานศึกษา

1. ครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแลการรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน
2. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล
3. กำหนดควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนป่ายในที่สูง บ่อน้ำ สระน้ำ อย่างเข้มงวด

4. ดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และบำรุงดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสถานศึกษาสม่ำเสมอ

5. จัดทำป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ เช่น เครื่องเล่นที่ชำรุด พื้นที่กำลังก่อสร้าง

6. ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีที่พบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย

7. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและจุดเสี่ยง

8. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา

9. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย

ประกาศ ณ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2560

(นายสายัณห์ พันธุ์ไม้)
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ประกาศโรงเรียนวัดบึง

ฉบับที่ 1 / 2560

เรื่อง นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ ปีการศึกษา 2560

เพื่อให้ปีการศึกษา 2560 เป็นปีที่นักเรียน ข้าราชการครู บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน ได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดทักษะการดูแลสุขภาพที่เหมาะสม โรงเรียนจึงมีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพของนักเรียน
2. การเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ
3. การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ
4. การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน
5. ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพให้แก่ นักเรียน บุคลากรของโรงเรียน

และชุมชนโดยมีโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง

6. การส่งเสริมสุขภาพจิต และเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง
7. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพ โดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. ส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน
9. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน ข้าราชการครู บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2560

(นายสายัณห์ พันธุ์ไม้)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง

ประวัติและผลงานผู้ทำการศึกษา

ชื่อ - สกุล	นายสายัณห์ พันธุ์ไม้
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 10 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2515
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่ 99 หมู่ 5 ตำบลดงดินแดง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบึง ตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวิเศษไชยชาญ “ตันติ” วิทยาลูมิ จังหวัดอ่างทอง พ.ศ. 2541 ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2542 – 2547	ครูอัตราจ้าง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2547 – 2552	พนักงานราชการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2553 – 2557	ครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จังหวัดลพบุรี
พ.ศ. 2558 – 2559	รองผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 48 จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2559 – ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบึง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประสบการณ์

- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- หัวหน้าครูเวรประจำวัน
- หัวหน้าครูเวรพัฒนาโรงเรียนประจำสัปดาห์
- หัวหน้าระดับชั้นประถมศึกษา
- หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- หัวหน้างานวิชาการ
- ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ
- ผู้ช่วยเลขานุการกลุ่มโรงเรียนธรรมรักษัสมพันธ์
- ผู้ช่วยเลขาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพภาคกลางและภาคตะวันออก
- คณะกรรมการเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพภาคกลางและภาคตะวันออก

รางวัลผลงานที่เกิดกับตนเอง

- พ.ศ. 2554 รางวัลครูผู้ได้รับทุนครูสอนดี ระดับประเทศ (สสค.)
 พ.ศ. 2554 รางวัลครูผู้ได้รับทุนครูสอนดี ระดับจังหวัดลพบุรี (สสค.)
 พ.ศ. 2556 รางวัลครูดีในดวงใจ ระดับกลุ่มโรงเรียน

รางวัลสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมและดำเนินการ

- พ.ศ.2548 รางวัลโรงเรียนพระราชทาน ระดับมัธยมศึกษา
 พ.ศ.2552 รางวัลสถานศึกษาพอเพียง
 พ.ศ.2556-2557 ยุวเกษตรกรโรงเรียน ระดับเขตภาคการศึกษา จังหวัดชัยนาท
 พ.ศ.2557 สถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้
 พ.ศ. 2556-2557 สถานศึกษายอดเยี่ยม (OBEC AWARDS) ด้านบริหารจัดการยอดเยี่ยม
 เหรียญทอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พ.ศ.2557 สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 5

คณะกรรมการ/คณะกรรมการ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)/
 กระทรวงศึกษาธิการที่ลงนามโดย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 (กพฐ.) และหรือรองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กพฐ.)

พ.ศ.2559

- คณะกรรมการดำเนินงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนภาคกลาง/ ภาคตะวันออก ครั้งที่ 66 (การศึกษาพิเศษ)
- คณะทำงานวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบ จัดทำต้นฉบับหนังสือ “ครูดีในดวงใจ” สพฐ. ครั้งที่ 14 ปี 2560
- คณะกรรมการตัดสินการแข่งขัน STEM Yong Pilot Challenge 2017 รอบคัดเลือก ระดับประเทศ
- คณะกรรมการตรวจสอบ แก้ไขเกณฑ์มาตรฐานสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ/ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และศูนย์การศึกษาพิเศษ
- คณะทำงานศึกษา วิเคราะห์ สรุปประเด็นการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส
- พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยใช้หน่วยบูรณาการบนพื้นฐานหลักเกษตรกรรมที่สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- คณะกรรมการเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ภาคกลาง ปีงบประมาณ 2559-2560

- คณะทำงานวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานวิจัยเชิงคุณภาพ โครงการเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- คณะทำงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเฉพาะความพิการ

พ.ศ.2558 (สพฐ.)

- คณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพด้วยกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์
- คณะทำงานจัดทำเครื่องมือและเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำสำหรับเด็กพิการและด้อยโอกาส
- คณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำหนังสือ “ครูดีในดวงใจ” สพฐ. ครั้งที่ 13 ประจำปี 2559

พ.ศ. 2557 (สพฐ.)

- คณะทำงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์
- คณะกรรมการจัดการประชุมเสวนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส
- คณะกรรมการบริหารเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเฉพาะความพิการฯ
- คณะกรรมการดำเนินงานจัดมหกรรมรวมพลังยกระดับคุณภาพ “Thai Education 2014”

พ.ศ. 2556 (สศศ./สพฐ.)

- คณะทำงานพัฒนาทักษะการสอน ด้านการอ่าน เขียน คิดคำนวณในระดับประถมศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
- คณะกรรมการดำเนินการนิเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- คณะกรรมการสร้างเครื่องมือนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- คณะทำงานจัดทำเครื่องมือประเมิน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โดยต้นสังกัด
- คณะทำงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นอุทยานการเรียนรู้ ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
- คณะทำงานจัดทำรายงานสรุปผลการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
- คณะทำงานชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
- คณะทำงานจัดทำการศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

พ.ศ. 2555 (สศศ./สพฐ.)

- คณะทำงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- คณะทำงานสัมมนาผู้บริหาร ครู เพื่อการมีงานทำโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- คณะทำงานการเก็บข้อมูลและทำการวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และโรงเรียนเฉพาะความพิการ

พ.ศ.2547-2551

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (วิทยานิพนธ์) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี จำนวน 31 เรื่อง

หนังสือ/คู่มือที่มีส่วนร่วมหลักในการจัดทำ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

- แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- คู่มือส่งเสริมสุขภาพด้วยกิจกรรมทางกายโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
- คู่มือการเยี่ยมบ้านนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- แนวทางการพัฒนางานอาชีพ (5 กลุ่มอาชีพ) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ

รายงานวิจัยที่มีส่วนร่วมหลักในการจัดทำ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

- รายงานรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ (เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน /อดีต รองเลขาธิการ กพฐ. นายพะโยม ชิณวงศ์)
- รายงานวิจัยค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับนักเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
- รายงานวิจัยการประเมินหลักสูตรวิชาชีพสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ พุทธศักราช 2555
- รายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ พุทธศักราช 2556
- รายงานวิจัยการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำสำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนเฉพาะความพิการ พุทธศักราช 2559